anticipația

COLECȚIA POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

ISSAC ASIMOV

CLOPOTUL MUZICAL

540

SOCIETATEA ȘTIINȚĂ & TEHNICĂ

I.S.S.N. 1220 - 8620

SOCIETATEA
ŞTIINŢĂ & TEHNICĂ S.A.

Societate cu capital de stat, funcţionând sub egida Ministerului Cercetării şi Tehnologiei, înmatriculată în Registrul Comerţului cu nr. J 40/6775/1991

anticipaţia

Revistă lunară de literatură şi artă SF
(nr. 540/noiembrie/1996)
editată de S.C. „ŞTIINŢĂ & TEHNICĂ" S.A.

SUMAR

Director onorific
ALEXANDRU MIRONOV

Consiliul de administraţie
IOAN ALBESCU – director
NICOLAE NAUM
LILIANA STOENESCU

Director adjunct
CONSTANTIN PETRESCU

Director economic
CARMEN TEODORESCU

Lei 1500

Redactor literar
MIHAI-DAN PAVELESCU

Tehnoredactor
PAVEL D. CONSTANTIN

Coperta
HUBERT SCHWEIZER
Schimb cultural Club SF „ANDYMON" Berlin

Difuzarea
CORNEL DANELIUC
MUGUREL NIŢULESCU

Tiparul: „INTERGRAPH" - tel. 220 49 35

Abonamentele se pot face la oficiile poştale, precum şi direct la redacţie.
Cititorii din străinătate se pot abona prin RODIPET S.A., PO BOX 33-57.
Fax: 004-1-312 94 32
Telex: 11995

Adresa: Piaţa Presei Libere nr. 1, Bucureşti, cod 79781
Tel: 222 58 33 sau 223 15 40 int. 1151
Fax: 222 84 94
BUCUREŞTI
ROMÂNIA

Dragă Mihai, Ovidiu, George, Alexandru, Cristian, Bogdan, Răzvan, Dan, Voicu şi ceilalţi...

Simt nevoia ca editorialul să se adreseze direct vouă, adică lui Grămescu, Bufnilă, Ceauşu, Ungureanu, Popescu „Cassargoz", Ficeac, Haritonovici, Merişca, Bugariu şi ceilalţi prieteni din fandom, pentru că: a) suntem camarazi de arme de vreme lungă; b) reacţiile umorale ale unora dintre noi pot pune în pericol ceea ce avem: extraordinara unitate a fandomului românesc, o familie, o grupă asociativă solidară cum puţine există în lume.

Înainte de orice: îmi cer scuze pentru semieclipsa prelungită (1993 – 1996) din activităţile SF-ului românesc, dar sper să fiu înţeles; sunt om de onoare – sau cel puţin aşa consider – şi mi-am întrebuinţat cele 7 zile ale săptămânii din ultimii ani, în postul de răspundere în care am fost investit, pentru a încerca să pun în practică idei despre lumea de mâine, idei emise de familia noastră. Eu chiar cred că fandomul (mondial) SF nu este un ghetou, o familie de plezirişti, ci o echipă solidă care concepe, proiectează şi – de ce nu? – aplică strategiile de viitor ale societăţii lui Homo Sapiens. Tuşând o calitate la care destul de puţini au ajuns – aceea de responsabil administrativ şi ordonator de credite (manipulator de buget) – am căutat să pun în mişcare acţiuni demne de trenul progresului.

În mare parte – aveţi, vă rog, încredere în mine – am reuşit: structuri ca Divizia de Tineret-Sport a UNESCO, Departamentul de Tineret al Uniunii Europene, Organizaţia Mondială a Cercetaşilor m-au luat în seamă – **adică v-au luat în seamă pe voi**, cu minţile voastre, flexibilitatea voastră în gândire, capacitatea de metamorfoză, dragostea de oameni.

A fost, dragii mei, pentru prima dată când o persoană din lumea celor-care-complotează-pentru-o-mai-bună-zi-de-mâine s-a aflat (chiar parţial) la timonă, poate ca un semnal că lumea ce vine va coborî peste societatea lui Sapiens **din creierele noastre**.

Atât despre aventurile administrative ale unei celule a fandomului, vă anunţ acum că sunt, deja, funcţional pentru ceea ce voi simţiţi, gândiţi, concepeţi pentru mai departe, pentru generaţiile de adolescenţi – la minte –, cei care ridică temperatura şi presiunea societăţii planetare, obligând-o la esenţă, adică: **schimbarea continuă**.

Dragi partizani ai schimbării, vă adresez aceste rânduri urmare a unor răbufniri ale unui om care îmi este cumplit de drag – excepţionalul scriitor Mihail Grămescu – al cărui pamflet colegii de la CPSFA mi l-au prezentat înainte de publicare. (Mihai, evident că am apărat dreptul tău la cuvânt, sunt adeptul necondiţionat al lui Voltaire – îţi aminteşti: „Sunt contra opiniei tale, dar am să mă bat până la ultima suflare pentru dreptul tău la cuvânt" –, de aceea mi-am riscat şi viaţa în decembrie 1989, de aceea mi-am înrobit zilele în birocratice acţiuni, sufleteşte total nepotrivite mie). Dar m-au „înţepat" şi cuvinte rostite de Voicu Bugariu şi „avertismente" date de Ovidiu Bufnilă – de aceea mă văd silit să reacţionez.

Pentru cei care nu mă cunosc, am fost spadasin – de oarece valoare, component al echipei naţionale, clasat pe locurile 20-30 în lume, în cel mai bun an al meu, 1969. La scrimă „bătălia" se duce pe o planşă îngustă, adversarul se află numai în faţa ta. N-ai cum să eviţi întâlnirea, disputa, nu poţi să întorci spatele, n-ai unde să fugi; iar la sfârşitul asaltului – atenţie! – indiferent de rezultat, te apropii de adversar şi îi strângi mâna. Aveam 12 ani când m-am apropiat de lumea muşchetarilor şi am rămas de atunci (de mai bine de patru decenii, Doamne!) la fel de legat de lumea cavalerească a muşchetarilor, ca şi de lumea nobilă a Science Fiction-ului, lumea ce vine.

Las la o parte faptul că, în zona crepusculară a anilor '70 – '80 stindardul pe care l-am purtat („un gladiator în arenă", m-a complimentat, cândva, Ion Doru Brana) – a strâns în jur oameni de forţa lui Mihai Ionescu, Dan Merişca, Cr.T.Popescu, Cornel Secu, Şt.Ghidoveanu, Ion Ilie Iosif sau – mai nou – Valentin Nicolau –, faptul că cea mai mare parte a autorilor din generaţia '80 (Alexandru şi Dănuţ Ungureanu, Grămescu, Bufnilă, Genescu, Cărăşel, Ceauşu,

Cr.T.Popescu, Dan şi Lucian Merişca etc., etc.) s-au făcut cunoscuţi prin prestidigitaţii social-administrative executate de subsemnatul (nici n-aş şti să vă spun cum, pentru că, cu excepţia voluntariatului lui I.E.Albescu, Dan Ursuleanu şi... Ion Iliescu (Editura Tehnică), în celelalte cazuri – Editurile „Scrisul Românesc", „Junimea", „Politică", „Tehnică", „Albatros", revistele *Luceafărul*, *Argeş*, *Cronica*, *Contemporanul*, *Convorbiri Literare*, *Ramuri* sau *Televiziunea Română* a fost vorba de: cacialmale, milogeală, şantaj, promisiuni, presiuni – pentru ca antologiile, almanahurile, suplimentele literare, emisiunile Radio-TV să ţină în viaţă, alături de activitatea cenaclieră, ceea ce eu numesc mişcarea naţională a visătorilor liberi, parte a mişcării mondiale a visătorilor lumii.

Şi, concret, ce vă propun:

1. România se află, graţie unor eforturi începute de heruvimul (nu găsesc alt termen!) Rogoz şi iluminatul Hobana, continuate şi accelerate de generaţia mea şi a lui Al. Ungureanu, pe un loc foarte bun **în clasamentul societăţii civile viitoare** – probabil între primele 5-10 naţiuni ale lumii. Hai să folosim palierul pe care ne aflăm, hai să-i dăm la şcoală mai repede pe cei care ne pot reprezenta în lumea-de-mâine şi să decolăm spre ceea ce merităm: antologiile, revistele, documentarele TV şi programele SF de radio şi TV ale lumii de azi – pentru a striga, cu voce tare, ca Harlan Elison, dragoste!, către inima lumii. Şi să se audă...

2. Putem avea dispute interne, câte doriţi, bilateral, în cenacluri, reviste, pe unde radio. Dar să fie dispute de idei, fără venin, critici literare; fără invidie şi răutate – de aceea îl rog pe vechiul meu prieten Voicu Bugariu să se şteargă pe picioare de fiecare dată când intră în CPSF Anticipaţia – obiceiuri vechi, moştenite de la dictatoriala – pe vremuri – Uniune a Scriitorilor de anţărţ încă îl fac să emită judecăţi definitive şi – nu o dată – pripite şi incorecte. La fel, Mihai Grămescu: nu ai voie să te întorci şi să izbeşti în toate părţile, pe toată lumea, numai pentru că, într-un moment sau altul, viaţa nu a fost darnică cu tine, pe cât meriţi. Nu este vina mea şi a fandomului SF că nu ţi-a reuşit nici viaţa de familie, nici situaţia materială; în schimb eşti recunoscut, probabil, de sute de mii de cititori, ca un scriitor de prim rang. Nu-i puţin.

Ovidiu şi George: amândoi sunteţi maeştri ai schiţei, respectiv ai nuvelei. „Lansarea", fiecare, cu câte un roman, m-a îngrozit, vă mărturisesc: aiureli, departe de ceea ce poate da harul pe care îl aveţi din plin. Bine lansate, cartea de short-short stories a lui Bufnilă (n-am găsit-o în librării, Ovidiu, dar dacă povestirile sunt cele pe care ţi le-am citit, în manuscris, de-a lungul anilor, cartea ar trebui să fie un best seller) sau viitoarea „The best of..." a lui George Ceauşu (poate, numită: „Elegie pentru o epavă cibernetică" – ce povestire!) ar trebui să fie demonstraţii, pentru toţi criticii literari (indiferent de gen), că Science Fictionul nu este literatura unui ghetou, ci cea mai importantă tendinţă pe care o are acum cultura lumii – şi că nu au cum să nu ţină seama de ea.

„Cassargoz" şi Bogdan: v-aţi lansat în bătălii pentru dreptate, o societate mai bună, democraţie, pentru o Românie în trenul progresului etc. De acord, felicitări – dar mai întoarceţi-vă, din când în când, şi acasă. V-aţi făcut datoria, desigur, numai că dincolo de lumea Miticilor politici se află serioasa lume de mâine, cea a copiilor voştri. Talentul vostru publicistic, deprinderile administrative dobândite pot fi de folos zilelor ce vin. Stimabil, în acest sens, exemplul lui Răzvan, plecat, cu succes, pe această cale, dar care nu a uitat niciodată de unde a plecat.

3. Tinerii. Fluviu care curge fără odihnă, societatea îşi poartă membrii ei, mutându-i chiar şi pe adolescenţi (fandomul) prin inevitabila vârstă biologică. '80-ştii, de acord, rămân veşnic tineri – la minte, mentalitate, chiar şi fizic. Numai că ei nu pot sta sub luminile rampei tot timpul, numai ei. Pentru că din spate vin mereu alţii – şi aceasta este, poate, cea mai importantă trăsătură a fandomului nostru: în timp ce în Franţa, Ungaria, Italia generaţii active s-au „stins", nelăsând pe nimeni în urma lor, „marţienii" porniţi cu I.M.Ştefan, Fărcăşanu, Rogoz, Hobana, Colin, Bărbulescu-Anania au astăzi urmaşi puternici, scriitori, editori, organizatori ca Pîtea, Ana-Maria Negrilă, Bănuţă, Sebastian Corn, Vali Nicolau, Sorin Repanovici. CPSFA şi celelalte publicaţii, „Nemira" şi celelalte edituri, emisiunile de radio şi TV specializate, noi, fandomul de toate vârstele trebuie să-i încurajăm, să le facem loc în faţă, să-i impunem.

Noi, fraţilor, suntem cea mai bună felie de societate civilă pe care o are această ţară.

S-a construit aici, la noi, un vehicol inefabil cu care putem zbura mai departe ca mulţi alţii. Ne trebuie însă combustibil, voinţă şi asociativitate – cel puţin marţea!, cum spuneau strămoşii de pe vremea lui Hobana – pentru ca „marţienii", adică noi, să ne putem uita în oglindă şi să spunem, într-o bună zi, că zăgazurile s-au rupt toate, că zidurile au căzut, toate, că imaginaţia – superbă doamnă, umblă liberă prin cetatea satului planetar şi că doar noi suntem cei care-o putem domestici, pentru binele oamenilor.

Alexandru MIRONOV

vicepreşedinte al Societăţii Europene de Science-Fiction şi preşedinte – ales de voi – al „Sindicatului" ProConSF

VOICU BUGARIU

AUTORI ROMÂNI (IV)

ntologia science-fiction Nemira '96. Selecţie de Alexandru Mironov şi Sebastian A. Corn. Versiunea engleză îngrijită de N. Lee Wood. Traduceri de Ruxandra Toma şi Cezar Ionescu, Nemira, 1996) este o culegere bilingvă, ce adună producţii ale unor autori din grupul de la *Jurnalul S. F.* Povestirile sunt încadrate de scurte texte nesemnate, aparţinând probabil antologatorilor. Acestea din urmă sunt intitulate *Cyberia*, sugerând că este vorba despre teme legate de spaţiile şi trăirile virtuale. Capitolul *Autori* include mici note biografice, redactate în stil colocvial, sprinţar. Nu se indică anii de naştere şi profesiile autorilor. Ni se oferă, în schimb, date amuzante, cum ar fi greutatea corporală, materialele folosite la scris, preferinţele muzicale, calităţile copiilor, situarea apartamentelor. Este astfel ilustrată maniera etern-adolescentină, nebunatică, intens cultivată de *Jurnalul S. F.* Ea nu exprimă, cum s-ar putea crede, insuficienţă culturală, reprezentând în realitate o prelungire a demersului antiliterar promovat de *Jurnalul S.F.* În mod programatic, autorul prezentărilor (probabil unul dintre antologatori), lasă să se înţeleagă că nu are nimic de-a face cu plicticoşii îngrijitori de ediţii profesionişti. Spre deosebire de aceştia din urmă, ni se sugerează, el este un spirit liber, frondeur şi pentru totdeauna adolescent. Eternii adolescenţi pot deci să cumpere cartea fără nici-o ezitare.

Volumul mai conţine câteva note bio-bibliografice, în limba engleză, prezente probabil dintr-o neglijenţă de redactare. Acestea sunt scrise în manieră profesionistă. Din ele aflăm date utile despre Romulus Bărbulescu, George Anania, Dănuţ Ungureanu, Sebastian A. Corn şi Mihail Grămescu. Tonul zburdalnic lipseşte.

Autorii antologaţi sunt Florin Pîtea, Ana-Veronica Mircea, Cătălin Sandu, Dănuţ Ivănescu, Liviu Radu, Ana-Maria Negrilă, Michael Hăulică şi Mihail Samoilă. Textele sunt de valoare inegală, antologia lăsând impresia că este mai puţin un florilegiu şi mai mult o alăturare de texte făţiş sau vag compatibile cu tema propusă. Remarcabilă mi s-a părut, în primul rând, povestirea semnată de Dănuţ Ivănescu, *Şi Pinochio era viu.* Personajul lui Collodi este Pinocchio, dar asta, desigur, nu are nici-o importanţă. Poate că autorul a modificat cu bună ştiinţă numele, pentru a se delimita. Oricum ar fi, povestirea impresionează printr-un echilibru găsit în mod instinctiv de autor. Cuvintele se acumulează într-un mod armonios, textul formează un întreg. Cu teama de a nu-l discredita cumva printre fani, voi afirma că Dănuţ Ivănescu are talent literar. Un alt text ce rămâne în memorie este cel semnat de Michael Hăulică, *Jucător pe viaţă, indexat la Paladini,* unde motivul luptei de tip unul împotriva tuturor este tratat într-un mod ingenios. Impresionează în special finalul. O povestire impecabilă este *Infernul fractal*, de Florin Pîtea. Autorul ei stăpâneşte deja o scriitură distinctă, de o răceală interesantă. Într-un registru comic este scrisă povestirea *Sfinte Dumnezeule!*, de Ana-Veronica Mircea. În felul ei, trebuie considerată o reuşită. Liviu Radu, în *Singur pe Ormuza*, reuşeşte o povestire onorabilă, ce suferă însă, în secret, de platitudine stilistică şi lipsă de nerv.

Câteva povestiri acuză carenţe de meşteşug literar. Este greu de presupus că autorii au acumulat în mod conştient stângăcii stilistice şi de concepţie, doar pentru a se distanţa de postura unor scriitori. Este probabil că ei nu sunt nici geniali şi nici conştiincioşi. Un exemplu este *Întoarcerea fiilor risipitori*, de Cătălin Sandu, unde disonanţele nu reuşesc să convingă. Atmosfera nu se acordă cu modul de a

glăsui al personajului narator. Deşi trăieşte într-o lume de vis, acesta vorbeşte ca un golan oarecare: „– Gaz împuţit! Te scuip, mama mă-tii de băşină puturoasă." În principiu, contrapunerea disonantă ar putea să dea rezultate interesante. Nu cred că este cazul, sentimentul de lectură fiind cel de alăturare mecanică şi inabilă. De altfel, Cătălin Sandu are probleme cu timpurile verbale: „Urletul nefiresc izbucni de undeva de aproape. Adrenalina i s-a prelins prin trup ca un şiroi de ţurţuri îngheţaţi. Din cauza fricii începu să fugă haotic printre copaci şi tufe, sărind peste pietre şi trunchiuri căzute. Evită în ultimul moment o groapă, simţind în urmă animalul, crud şi nerăbdător. Urletele dureroase au părut că i se înfig în piele." După cum se poate vedea, apare şi umorul involuntar. În totul, textul nu este de antologie.

În revista *Anticipaţia* nr. 537, Cătălin Sandu publică o *Scrisoare deschisă adresată Editurii Nemira,* unde arată că textul din antologia *Nemira '96* nu-i aparţine. Din exemplele oferite, reiese că anonimele modificări aduse au fost nefericite. Îmi permit să ghicesc că ele îi aparţin lui Sebastian A. Corn. Mă ghidez după înlocuirea verbelor la perfectul simplu cu unele la perfectul compus. Cătălin Sandu le recomandă cititorilor să parcurgă versiunea engleză a povestirii sale, unde originalul ar fi fost respectat.

Acest incident este foarte semnificativ. El arată că ocolirea obstinată a profesioniştilor duce la aberaţii. De asemenea, aruncă o lumină asupra unei mentalităţi dezastruoase. De ce nu a recurs Editura Nemira la oameni de meserie? Pentru că socoteşte SF-ul altceva decât literatură. Urmarea este că persoanele cu pregătire filologică şi cu experienţă în editarea unor texte literare sunt excluse din principiu din procesul editorial, ce are în vedere producţii de tip SF. Selectarea unor texte nerelevante şi intervenţiile dictatoriale ale antologatorilor indică amatorismul agresiv. Este adevărat că în Occident textele autorilor sunt supuse unor ajustări menite să le facă mai vandabile. Modificările relevate de Cătălin Sandu nu dovedesc profesionalism. Poate că în viitor Sebastian A. Corn va deveni un specialist în rafistolări comerciale. Până atunci, însă, el trebuie să-şi vândă propriile cărţi. Doar apoi va avea poate îndreptăţirea să „umble" în textele altora.

Un text cu multe carenţe de meşteşug este şi *Peşterile de fum ale Timpului,* de Ana-Maria Negrilă. Intră în discuţie, în primul rând, incoerenţa ansamblului. Autoarea îşi introduce cititorii într-o stranie lume parţial subacvatică, dar o face astfel încât aceştia nu prea pricep despre ce este vorba. Ambiguităţile şi obscurităţile fac, desigur, parte dintr-o recuzită posibilă. În cazul folosirii lor, însă, vocea naratorului trebuie să fie covârşitoare, să unească neclarităţile prin legătura poeziei şi să le dea astfel un sens global. În povestirea semnată de Ana-Maria Negrilă naratorul este unul şi-acelaşi cu personajul principal, o femeie aflată într-o misiune ceţoasă. Va Estayer îşi povesteşte aventurile pe larg, într-un stil tern, de-a dreptul plicticos. „Meritul tehnic" al autoarei este ridicat, lumea imaginată de ea este realmente fascinantă. Ce folos, însă, dacă soluţiile stilistice sunt nefericite?! Cu un plus de instinct literar, autoarea ar fi renunţat la actuala consecuţie a timpurilor verbale şi ar fi ales o formulă mai antrenantă. Ar fi înlocuit, eventual, perfectul compus, aducător de stagnare şi plictiseală, prin prezentul istoric. Probabil că astfel lucrurile ar fi căpătat viaţă, iar textul nu s-ar mai fi târât atât de trudnic. N-ar fi fost rău nici dacă s-ar fi străduit să obţină mai multă coerenţă. Cine nu are talent de povestitor trebuie să-şi compenseze carenţa prin construcţie şi prin crearea conştientă a unor denivelări stilistice, menite să-l ţină treaz pe cititor.

O povestire slăbuţă este şi *Cea mai frumoasă dintre lumi,* de Mihail Samoilă. Autorul dovedeşte că a citit multă literatură de gen, că deţine o inventivitate tehnologică remarcabilă şi unele calităţi de eseist. Dar cam atât. Atunci când este vorba să construiască un text literar, „jucăria" nu mai funcţionează. Dificultăţile sale încep atunci când trebuie să regizeze apariţiile şi intervenţiile personajelor. Intenţiile sunt bune, dar se întâmplă ca şi cum un jongleur ar folosi mai multe bile decât poate să manevreze. Textul nu se leagă, impresia de alăturare mecanică şi grăbită se întăreşte. Povestirea pare o primă formă, ce aşteaptă să fie perfecţionată. Iată câteva exemple. Improprietăţi, stângăcii: „Din loc în loc, câte un cerşetor se împingea cu spatele în zid şi cu mâna în trecători. Cantor îi bănuia ca făcând parte din scenografia de coloratură pusă la cale de Administraţie." Nesiguranţă în folosirea timpurilor verbale, umor involuntar, banalitate: „Se ridică uşurel din pat, trăgând cu ochiul la Amelia care dormea liniştită. Cantor îşi controlă parametrii condiţiei fizice pe monitorul Unităţii în timp ce-şi recupera hainele aruncate neglijent pe fotoliu. Nu a remarcat decât mici modificări în concentraţia de adrenalină". Calităţile de eseist, mai sus amintite, apar atunci când naratorul interpretează anumite conjuncturi.

Antologia Editurii Nemira trebuia să fie o carte-etalon, o probă peremptorie a faptului că „noul val" de la *Jurnalul S. F.* este format din tineri autori străluciţi, capabili să-i complexeze pe cei ilustraţi înaintea lor. Spre regret, lucrurile nu stau aşa. Antologia lasă impresia unui lucru alcătuit la repezeală şi girat de oameni incompetenţi. Sper că fostul nostru ministru, matematicianul Alexandru Mironov şi chirurgul

Sebastian A. Corn nu se vor supăra, atunci când le voi spune că nu se pricep la anumite lucruri. Aşa e viaţa, nu poţi să le ştii pe toate. De asemenea, cred că nu-mi va purta pică nici geologul Vlad T. Popescu, al doilea lector al volumului, primul fiind Sebastian A. Corn.

O dilemă interesantă se naşte atunci când ne gândim la condiţia actuală de autor al unor texte ce folosesc modalităţi şi motive SF. Cum se ştie, autorii din antologia mai sus comentată sunt cunoscători ai limbii engleze. În diverse ocazii ei nu uită să precizeze că parcurg lucrările de gen în original. Un lucru foarte bun, nici vorbă. Lecturile lor se pot recunoaşte în trucurile tehnice pe care le inventează sau – oameni suntem! – le localizează. Ce se întâmplă, însă, atunci când respectivul bun cunoscător al limbii engleze scrise în româneşte? Tot citind cărţi scrise în engleză, el n-a avut, pur şi simplu, timp să-şi facă o cultură literară românească! El nu ştie cum scriu maeştrii limbii române literare şi nici chiar cum traduc profesioniştii adevăraţi! În zadar citeşte textele prietenilor săi sefişti. Unii dintre aceştia, evident, pot să aibă talent literar. Dar nu este suficient. Pentru a deveni un autentic scriitor român, trebuie să ştii în mod aprofundat cum au scris şi scriu scriitorii români.

Fără îndoială, în această contradicţie se află ceva tragic. Majoritatea zdrobitoare a autorilor SF de la noi sunt oameni cu servicii lipsite de vreo legătură cu literatura. Ei nu au răgaz pentru a se perfecţiona ca autori de limbă română. În timpul liber, ei citesc literatură scrisă în limba engleză şi întreţin complicata ţesătură de relaţii presupusă de mişcarea SF. Practic, redactarea povestirilor în limba română rămâne un fel de a cincea roată la căruţă. Nu este de mirare că multe texte de gen lasă impresia unor elaborări expeditive, de serviciu.

Din această situaţie se întrevăd două ieşiri rezonabile. Prima, destul de ciudată, dar defel absurdă, constă în abordarea hotărâtă a limbii engleze. Autorii n-au decât să scrie în această limbă. Cu timpul, este probabil că şi-ar găsi public şi editori. S-ar recunoaşte astfel în mod făţiş că modalităţile şi motivele SF sunt în realitate o formă de imperialism cultural, manifestat de limba şi cultura engleză (americană). Deveniţi locuitori ai unui „imperiu", probabil că respectivii autori ar căpăta cunoscutul sentiment reconfortant, semnalat la cetăţenii unor imperii politice. A doua soluţie este ca autorii să pună limba engleză la locul care i se cuvine şi să devină nişte scriitori români. De-a dreptul disperata ambiguitate, vizibilă astăzi, nu poate duce la nimic bun.

Există totuşi şi o a treia ieşire. La ea se referă autorul anonim al notelor despre autorii antologiei discutate. El scrie despre un *slang* SF românesc. Acesta ar fi un jargon inteligibil numai pentru iniţiaţi, ce conţine tot mai multe anglicisme. Cu timpul, deducem, acesta ar deveni de neînţeles pentru cititorii obişnuiţi. Soluţia mi se pare inoperantă, cunoscute fiind încercările similare din istoria literaturii, eşuate în totalitate.

ERATA: În articolul *Autori români (II)* din *Anticipaţia* nr. 538, pagina 6, coloana 1, rândul 19, cuvântul **accident** se va citi **subiect**.

MIRCEA RUS

Când primul extraterestru

...Când primul extraterestru coborî pe Pământ, bătu uşor la prima uşă întâlnită în cale şi întrebă politicos dacă poate rămâne pentru o noapte. Nu-i răspunse însă nimeni, iar omul intră înăuntru zdrobind furnica sub bocanc...

...Când primul extraterestru coborî pe Pământ, cei trei magi i se închinară, iar apoi i se puse o cruce în spate, pentru a o duce pentru greşeala celorlalţi care veniseră, fără ca el să ştie, înaintea sa...

...Când primul extraterestru coborî pe Pământ, omul devenise prea inteligent pentru a-i accepta existenţa, iar atunci îşi puse întrebarea dacă există cu adevărat. Îşi răspunse privindu-se într-o oglindă, însă plecă fără nici o certitudine, punându-şi mereu aceeaşi întrebare: „Şi dacă oglinda nu există?"...

...Când primul extraterestru coborî pe Pământ, asistenţa rămase înmărmurită, iar luminile pâlpâiră şi se stinseră. Întunericul năpădi lumea, iar tăcerea triumfă deasupra tuturor. Doar o voce sinistră răsună spărgând liniştea în cioburi ascuţite şi reci, trezindu-l la realitate: „Game over, God!"...

...Când primul extraterestru coborî pe Pământ, nu mai era nimeni care să-l întâmpine şi, supărat, hotărî să nu se mai întoarcă acolo niciodată...

...Când primul extraterestru coborî pe Pământ, lumea i se păru prea mică şi o luă cu sine, pentru că arăta atât de albastră şi de frumoasă.

MIHAIL GRĂMESCU

Efect de sincronizare stereo

1. La început, când intrai de afară, ţi se părea cald în apartament, dar, de fapt, caloriferele nu dădeau căldură mai mult de trei-patru ore pe zi nici măcar acum, în preajma sărbătorilor de iarnă.

– Iar ţi-ai cumpărat un radio – ALT radio? Aşa nu se mai poate! se răstise la el Angela când îl găsise jucându-se încântat cu micul Electa.

– Nu înţeleg ce te supără... ridicase Edi ochii opaci spre ea.

Femeia se dezbrăcă, aruncând, furioasă, lucrurile în cuierul din hol. Edi, care o priveşte de pe canapeaua din sufragerie în mână cu micul aparat remarcă imediat faptul că Angela s-a tuns şi s-a coafat, cu toate că el o rugase să-şi lase părul natural, fiindcă lui îi plăcea mai mult aşa. „Orice o rog eu, face exact pe dos", îşi spuse. „Parcă special ca să mă desfidă..."

– Cum să nu mă supăr! izbucneşte ea din nou, intrând în cameră. Mă supără! Ai aruncat o droaie de bani pe aparatele astea – uite! arată cu silă spre cele cinci aparate noi îngrămădite pe biroul său de lucru – ce nevoie aveai de toate? Când eu nu am cizme ca lumea în iarna asta, când *copilul* are nevoie de haine şi încă de atâtea altele pentru şcoală, când chiar şi tu...

„Copilul" lor, Vladi...

Femeia avea voce ursuză şi contrariată – aşa cum i se adresa de fiecare dată în ulima vreme. Glasul, cândva blând şi drăgăstos, lua note reci şi batjocoritoare ori de câte ori îi spunea lui ceva, sau chiar dacă se referea numai la el în discuţiile cu alte persoane. Edi citea în tonul ei numai ură şi indiferenţă în ceea ce-l privea. Nimic „angelic" nu mai rămăsese în Angela lui. Până şi trăsăturile ei, cândva suave şi atât de dragi, îi erau schimonosite de o grimasă urâtă.

O auzi pregătind masa în bucătărie. Trântea farfuriile şi tacâmurile, scârţâia metalul cratiţelor. Edi presupuse că făcea toate astea în duşmănie, ca să-i disturbe lui audiţia. Apoi, ca în fiecare zi, avea să vină şi Vladi de la şcoală, o să-l mintă că nu l-a ascultat la nimic şi că nu le-a trecut nici o notă în carnete (ca să nu-şi strice el sărbătorile, dacă Edi l-ar fi pedepsit) şi, după ce o să se fâţâie o vreme pe la el prin cameră prefăcându-se că-şi face lecţiile sau că se pregăteşte pentru meditaţii (Doamne, câţi bani mai aruncaseră degeaba şi pe meditaţiile alea!) or să năvălească amândoi aici, în sufragerie, se vor tolăni pe canapea şi fotolii, aruncându-şi între ei priviri cu subînţeles şi-şi vor zâmbi, strâmbându-se „pe şest" la orice-ar fi zis el. Îşi vor spune în şoaptă idioţeniile lor de „taine" de la care-l excludeau ca pe un străin. Zgâindu-se la televizor toată seara amândoi ca doi tâmpiţi... Devenise imposibil să mai joci cu ei vreun joc sau să mai schimbi vreo vorbă, să mai ieşi să te mai plimbi sau să mergi undeva. „Familia lui" nu mai erau decât aceşti doi străini obtuzi care-l refuzau din cercul lor îngust.

Înainte de Revoluţie, în aşa-zisul „Comunism" tiranic, familia lor fusese, sau lăsase impresia că ar fi fost o familie unită. Se iubeau şi li se părea că nu puteau trăi unul fără altul. Dar din decembrie '89 încoace totul se năruise şi se pomenise învrăjbit cu ei pe considerente economice – că „el nu se aranjase, ca ăilalţi", politice – că el nu adera la nici un partid, sentimentale – că el...

Şi, tot de la Revoluţie îl apucase şi pasiunea pentru aparatele de recepţie. Până atunci nu simţise niciodată nevoia a mai mult de un radio-receptor în casă – oricum, nu prea stătea el să asculte emisiuni de posturi străine, iar alea ale Bucureştiului... ce să asculte la ele? coruri patriotice şi din operete?

Iniţial cumpărase un radio-casetofon stereo, portativ, cu ocazia zilei lui Vladi, dar cu ideea că a luat un aparat pentru toată lumea – însă Vladi îl acaparase autoritar – cică: acesta era radioul *lui*, casetele *lui*, casetofonul *lui*! păi nu-i zisese aşa când i-l adusese, de aniversarea vârstei? Da, aşa zisese, cu gândul, ca de obicei când se cumpăra cadou un bun de interes comun, că n-or să aibă nevoie fiecare de câte-un aparat... Dar gusturile şi interesele lor se vădeau tot mai divergente – nu agreau aceeaşi muzică, nu îi interesau aceleaşi emisiuni. Când Edi îl vedea pe mucos cum îl urmăreşte circumspect ori de câte ori punea mâna şi el pe „radioul lui", simţea cum i se urcă sângele la cap de nervi. Iar nevastă-sa, Angela, lua ostentativ, de fiecare dată, partea „copilului" – care avea acum şaptesprezece ani („avea şi el dreptul la un lucru al lui" concluziona ea; „da, că şi merita el un radio", răspundea Edi, cu gândul la notele de mizerie cu care-i procopsea mereu, în pofida banilor aruncaţi pe meditaţii...) – avea şaptesprezece ani, era „un adevărat bărbat" – se „emancipase", vezi măre doamne – un om în ultimul an de liceu – Edi nu mai avea voie să-i zică nimic, nici despre note, nici despre „prietenii" cu care se înhăita (tot felul de „poame" de prin vecini, din cartierul lor... muncitoresc), nici despre îmbrăcămintea excentrică pe care-o purta juniorul, ba nici măcar despre cercelul pe care şi-l vârâse-n ureche („mai bine şi l-ar fi înfipt în rât, ca porcu'!") dacă dorea să păstreze fie şi urma de linişte care mai rămăsese în căsnicia lor nenorocită.

Din noaptea de coşmar a Revoluţiei, iar după aceea, în urma mineriadelor şi mai dihai, în Edi survenise un soi de şoc – nu mai suporta să se uite la televizor. Abia dacă-şi mai arunca ochii la filmele pe care le dădeau „ăia", la „emisiunile lor" informative sau la caraghioslâcurile de prin Parlament. După părerea lui, exceptând primele zile de DREPTATE, Revoluţia Română eşuase în oarece lamentabil şi dezgustător – element de propagandă a diferitelor partide politice înfiinţate. Familia lui, ţara întreagă, „blocul răsăritean" din care făcuseră parte – totul se destrăma într-un haos spiritual şi social – şi era de parcă ar fi fost CINEVA, foarte puternic dar nevăzut, care ar fi avut interesul să-i aţâţe şi dezbine între ei. Se cufundau într-o baie de marasm, ură şi solipsism asfixiante. Nu scăpaseră de obsesia permanentă că sunt mereu spionaţi, în primejdie de a fi acuzaţi de „factorii politici" ai „mecanismului de constrângere" (pe diferite argumente arbitrare din mintea opresorilor) decât pentru a cădea într-o înstrăinare mercantilă de interese contrare care să-i învrăjbească. Ceva-ceva avuseseră şi „ăia" dreptate, cu lozincile lor – în „capitalismul" în care ajunseseră re-descoperiseră cu stupoare actualitatea dictonului latin „Homo homini lupus". Revoluţia asta – sau ce fusese – se arătase a fi „proba de foc" a tuturor prieteniilor, a coeziunii grupurilor, a unităţii familiilor. Toţi îşi dezvăluiseră „adevărata faţă" – şi, lăsând gargarele sloganurilor umaniste, alergau care mai de care, fără scrupule, numai după bani, poziţii sociale, interese, jecmănit, îmbogăţire şi „partide avantajoase". Astfel, el, Edi, rămăsese singur.

Primul *său* radio şi-l cumpărase în urma unei certe violente cu Angela şi Vladi – după ce ei încercaseră să-i impună cu tot dinadinsul gusturile lor – emisiunile *lor* preferate, casetele cu muzica *lor* – de parcă el ar fi fost o persoană complet lipsită de discernământ. Atunci, cu banii primului salariu pe care-l primise îşi achiziţionase o combină muzicală (profitând de faptul că pe vremea aceea preţul acestora scăzuse comparativ cu puterea de cumpărare a leului, în timp ce sortimentele de pe piaţă se îmbogăţiseră prin apariţia „sculelor" dichisite occidentale şi japoneze). Apoi, treptat, domeniul acela NOU se deschisese pentru el din ce în ce mai vast – simţise nevoia unor aparate tot mai precise şi complexe, cu scale cât mai complete, capabile să recepteze lungimi de undă de pe o plajă cât mai amplă. Devenise un... colecţionar de... lungimi de undă – mai ales de când posturile particulare obţinuseră, prin licitaţie, spaţii de emisie pe ultrascurte (FM). Era ca o *LUME NOUĂ*, interesantă. Îl captiva tot mai mult spaţiul evanescent de spirit pur de „lumină neagră" – dovada că Universul era mult mai amplu decât credeau şi fuseseră ei instruiţi că ar fi. Fără a ajunge chiar un radioamator (nici nu avea, de altfel, resursele materiale necesare pentru a putea să aspire la aşa ceva), Edi manifesta totuşi un interes ieşit din comun, din ce în ce mai mare, pentru domeniu, remarcând şi fiind ispitit să aprofundeze prin studiu unele fenomene inedite şi insolite – de care nu găsise pomenit nimic pe nicăieri prin cărţile pe care avusese el posibilitatea să le citească. „Pipăia" Universul audibil cu antenele aparatelor cu care-şi completase „trusa" cu piese din ce în ce mai sensibile şi mai scumpe, din zona „semi-profesional", iniţiind un fel de... *joc* intelectual, extrem de captivant pentru el, pe care-l

numise în forul său interior, ţinând cont de unele similitudini echivalente din goniometrie – „vânătoare de vulpi".

În fiecare zi, de cum ajungea acasă, se punea pe „vânat vulpi" – operaţiunea cu care încerca să substituie marele gol sentimental din suflet. Nu mai avea soţie. Nu mai avea copil. Nu mai avea prieteni cu care să împărtăşească şi el convingeri şi toate câte ale lumii. Nu mai avea nici măcar acces la propria lui sufragerie de unde Angela şi Vladi îl alungau pe motivul că nu pot urmări ei emisiunile stupide de la televizor. Dar descoperise un spaţiu vast pe care-l tatona intuitiv, încercând să-l pătrundă şi înţeleagă. Îşi căuta un loc în apartamentul lor de trei camere, un loc unde să fie lăsat în pace – de obicei se aciua în dormitor sau în bucătărie – (în peregrinările lui prin camere descoperise că exista o adevărată „geografie" şi „topometrie" electromagnetică a recepţiei în casă – cantonându-se în interiorul structurii de oţel-beton a reţelei de rezistenţă a blocului adevărate „hărţi" de ecranare şi „cer deschis" foarte interesante. Problematica orientării antenelor i se dezvăluia ca o adevărată ştiinţă, extrem de complexă şi, apelând la cunoştinţele care-i mai rămăseseră din liceu cu privire la fizica ondulatorie, încercase chiar, la un moment dat, să matematizeze interferenţele şi reflexiile presupuse sau evidenţiate prin recepţie conform ecuaţiei lui Galilei, dar nu ajunsese la nici un rezultat) – străduindu-se din răsputeri să-i deranjeze cât mai puţin posibil pe ceilalţi doi – dădea drumul aparatelor jur împrejurul său şi, cu căştile pe-o ureche sau cu capul cât mai apropiat de câte unul sau altul din aparate, încerca să depisteze „vulpile" radiofonice.

2. Edi numea „vulpe" atunci când reuşea să depisteze sincron o emisie paralelă pe două posturi distincte. Pentru a putea percepe ce însemna pentru el o „vulpe" trebuie să ne amintim de „jocul" din copilărie când, dacă două persoane rosteau, fără o înţelegere prealabilă, în acelaşi timp acelaşi cuvânt, se spunea că „a murit un drac". De exemplu, aproape o „vulpe" (sau cea mai anodină „vulpe") era *buletinul de ştiri*, transmis la ore exacte pe mai multe posturi diferite. Numai că astfel de emisiuni simultane pe mai multe lungimi de undă nu reprezentau încă, propriuzis, ceea ce era o „vulpe" în accepţiunea lui Edi. „Vulpea" era altceva. Ea reprezenta surprinderea suprapunerii cvasi-stereofonice, polifonice, a aceleiaşi melodii, de exemplu, în două execuţii orchestrale sau în două interpretări diferite, transmise simultan pe două posturi distincte şi fără legătură între ele. Sincronizarea lor stereo putea da o poziţionare spaţială, nu întotdeauna foarte corespunzătoare, a distanţelor de pe harta fizică între cele două localităţi de emisie şi locul unde le recepta el, Edi. O „vulpe" adevărată reprezenta, în accepţiunea sa, o suprapunere perfectă de emisii distincte – un fenomen complet aleatoriu şi, se putea presupune, destul de rar cât să reprezinte un eveniment paradoxal şi, totodată, totuşi, suficient de frecvent încât „vânarea" lui să reprezinte o aventură cât de cât plauzibilă.

Poate că dacă Edi s-ar fi priceput la cibernetică sau dacă ar fi dispus de o aparatură capabilă să vizualizeze în vreun fel emisiunile fonice „vânătoarea" ar fi decurs mult mai uşor, dar Edi nu dispunea de nici o înlesnire cibernetică şi, pentru un singur „vânător" cu mijloace „manuale", „vânătoarea unei vulpi" radiofonice reprezenta o muncă grea – o aventură. Un test de atenţie distributivă – fiindcă dacă este relativ uşor să urmăreşti, şi depistezi, şi identifici o „vulpe" vizuală pe mai multe ecrane cu diferite imagini în paralel, a depista o „vulpe" audio făcând o selecţie într-o polifonie urmărită simultan pe cinci receptoare este o probă mult mai dificilă. „Vizualizarea" în imagini mintale („virtuale") a percepţiilor auditive reprezintă un efort care solicită la maximum atenţia distributivă.

Însă Edi se simţea încurajat în cercetările sale numai de ideea originalităţii ieşite din comun a încercării sale – fiindcă putea fi aproape sigur că nu existau prea mulţi curioşi în lume care să întreprindă investigaţii în căutarea „vânatului" vizat de el. Cine să-şi piardă vremea urmărind astfel de „trofee" pe scalele radiourilor?

Pe de altă parte, statistic vorbind, i se părea că fenomenul acesta ar fi trebuit să fie, conform teoriei probabilităţilor, mult mai rar. Dar el îl găsea relativ cu destul de mare uşurinţă (prima dată îl remarcase întâmplător) – ceea ce îi amintise de experienţa de care auzise că se făcuse pentru a evidenţia influenţa pe care o poate avea un observator uman şi voinţa acestuia asupra obiectului sau fenomenului luat în studiu. Se dădea drept exemplu un generator aleatoriu de numere. Şansa ca un astfel de aparat să nimerească un anumit număr dat era, teoretic, de o dată la câteva zeci de ani. Dar dacă era închis un om care să-l observe (fără a putea interveni, factic, asupra lui) – un om ameninţat, eventual, că nu va fi eliberat decât la apariţia unui anumit număr pe generator, se observa că frecvenţa apariţiei numărului respectiv devenea sensibil mai mare, mult mai mare decât în mod „natural", omul închis determinând elaborarea numărului propus de către generatorul pe care nu avea posibilitatea să-l

acţioneze în nici un fel, totuşi. Nimeni nu ştia cum, dar numărul „salvator" fusese, experimental, elaborat în timp util de fiecare dată când existase un observator, întru „salvarea" acestuia. Oare şi „vulpile" lui radiofonice se îndesiseră tot ca urmare a faptului că le urmărea el? „Ieşeau" fiindcă le aşteptase el să apară?

Sau emisia lor avea alt sens? Care era tâlcul „vulpilor" ăstora?

3. Conflictul major cu Angela şi Vladi a survenit chiar de Crăciun. Schimbul de cuvinte uzual a devenit mai dur ca niciodată. Femeia şi juniorul voiau cu tot dinadinsul şi urgent să vadă o porcărie de film la televizor, în vreme ce Edi era foarte prins şi interesat de preocuparea sa cu „vulpile". Frecvenţa cu care depista o „vulpe" crescuse incredibil în ziua aceea – una la câteva minute (asta nu mai putea fi pus numai pe dexteritatea lui) – cu toate că şi în ultimele zile remarcase apariţia lor din ce în ce mai des. Căutase şi-şi făcuse rost de o hartă a lumii pe care-o întinsese în mijlocul sufrageriei cu gândul să consemneze pe ea locurile geometrice formate prin interferenţele „vulpilor" cărora le nota oraşele posturilor de emisie, lungimea de undă pe care le receptase şi ora la care se produceau. Era curios dacă nu cumva reuşea să identifice vreo logică, eventual de natură geografică sau geometrică, în aceste emisii simultane, fiindcă nu reuşea să stabilească niciuna algebrică sau... „cabalistică". Lucrul care-i dăduse însă de gândit şi pe care-l remarcase întâmplător fusese preponderenţa rezultatului 1,618 din diferitele calcule de raporturi între orele de emisie sau lungimile de undă ale posturilor emiţând „vulpi": 1,618. Şi tot bătându-şi capul cu ce-ar putea reprezenta numărul acesta, îşi aduse aminte – şi căută prin casă pentru a controla dacă nu s-a înşelat cumva – că 0,618; 1,618; 2,618 şi aşa mai departe, reprezentau raportul *secţiunii de aur* (înrudit din punct de vedere algebric şi geometric cu temele lui V5). Îşi amintise, într-un târziu, că găsise mai multe referinţe cu privire la specificul antropologic (sau antropomorfic) al acestui număr în *Estetica şi teoria artei* de Matila C. Gayka. Scoase cartea din bibliotecă şi o răsfoi fără a pătrunde prea multe amănunte. Se opri doar la moto-ul capitolului al treilea – o inscripţie de pe un fragment al templului lui Ramses al II-lea de la muzeul din Cairo: „Ce temple est comme le Ciel, en toutes ses dispositions".

Încă de când Vladi venise de afară, de la joacă şi Angela de la serviciu, îl găsiseră cu aparatele împrăştiate în sufragerie, pe harta desfăşurată în mijlocul camerei, dar când el continuase să asculte şi să-şi facă însemnările şi după ce ei dăduseră drumul la televizor şi se instalaseră să-şi vadă filmul, izbucnise cearta. „Aşa nu se mai poate!" strigase femeia la el, făcând ochii mici. „Adică, ă, cam ce nu se mai poate?" întrebase Edi. „Noi nu te mai suportăm, aşa nu se mai poate!" se răţoise Angela cu năduf. „Dar eu, eu vă mai suport?" răbufnise Edi, agasat. „Am aproape patruzeci de ani şi nu am şi eu un loc al meu în casa asta. A MEA!" „Aşa? Foarte bine! Atunci rămâi cu casa asta «a ta», că noi plecăm!" se ridicase Angela. „Hai, Vladi!" „Unde vă duceţi la ora asta?" întrebase Edi, nedumerit, ridicându-se în picioare pe hartă. „Acasă, la AI MEI!" şuierase ea, înveninată.

Edi rămăsese acolo, surprins de evoluţia neprevăzută a evenimentelor, urmărindu-i, cu mâinile în şolduri, cum îşi umpleau, trântind şi bufnind, câteva sacoşe şi geamantanul cu lucrurile ei din dormitor şi cu lucrurile juniorului din camera acestuia. „Tocmai acum ţi-ai găsit să-mi faci bâlciul ăsta?" o întrebase Edi pe Angela, dar femeia nu dăduse nici un semn că l-ar fi ascultat măcar ce spune. Juniorul îşi luase, grijuliu, şi aparatul lui stereo portativ şi cutiile cu casete şi o aştepta acum, docil, în dreptul uşii. Nici ea, nici el nu-i mai acordau nici o atenţie lui Edi. „Probabil că erau montaţi încă de dimineaţă să-mi facă toate astea", îşi spuse, privindu-i încruntat.

Îi dăduseră lacrimile. Muncise toată viaţa pentru ei. Îşi petrecuse toate sărbătorile alături de oamenii aceştia – familia lui, pentru care renunţase fără să şovăie la orice altceva pe lume – şi iată că ei îl părăseau acum ca pe o zdreanţă ca să se ducă, tocmai de sărbători, cine ştie unde, în loc să se veselească şi să încerce să-şi facă viaţa frumoasă unul altuia. „Haide, *dragă*!" i se adresă femeia adolescentului, deschizând uşa. Şi plecară aşa, fără să-i mai spună nici un cuvânt, fără să-i mai arunce nici o privire.

Totul se petrecuse atât de precipitat şi de fără nici o noimă încât Edi nu apucase să schiţeze vreun gest să-i oprească – incapabil să ia vreo decizie. „Lasă că se întorc ei", îşi spunea.

Deşi nu era decât ora patru după-amiaza, afară se întunecase deja. Privi pe geam la ninsoarea care cădea neîntrerupt din norii cenuşii şi groşi. „Nu pot să mă lase aşa. Se vor întoarce", îşi repeta Edi.

4. Casa era pustie şi parcă şi mai înfrigurată decât de obicei. Edi se aşeză în mijlocul încăperii, pe harta pe care îşi nota orele de emisie şi lungimile de

undă ale posturilor „vulpilor". În ziua aceea fuseseră mai multe ca oricând. Ţesătura de puncte şi linii trasa pe mapamond o reţea complicată. Luă rigla şi începu să unească între ele punctele localităţilor de emisie prin linii fine. În jurul lui, radiourile – cele cinci receptoare – emiteau simultan, distribuite împrejur în cerc, ca să le poată urmări şi localiza pe toate odată în acelaşi timp. Din când în când tatona emisiile, parcurgând scalele, post după post, de la un capăt la celălalt. Iată încă o „vulpe": un cântec la modă, despre iubire – interpretat aici de o voce de bărbat, iar dincolo, pe scurte, de o voce feminină. Dar, ceea ce era cel mai interesant, cele două versiuni se suprapuneau perfect, creând un veritabil efect stereo uluitor – femeia în stânga – asta se înţelegea perfect, chiar dacă între ei e jumătate de planetă – bărbatul în dreapta, înaltele – joasele, poziţionare Inn–Yang, conform versetelor din *Dao De Djing*. Marcă pe hartă şi această „vulpe" şi constelaţia deveni acum mai clară. Îi părea cunoscută, extrem de cunoscută – o formă geometrică indicând, dincolo de factorii de curbură ai proiecţiei hărţii, o perspectivă pe care o mai văzuse – o cunoştea. Măsură raporturile de înălţime şi îi ieşiră peste tot aceleaşi obsesive proporţii în multipli şi submultipli raportului SECŢIUNII DE AUR.

Singur. În noaptea aceasta de sărbătoare străluminată. Un om singur într-o casă pustie şi rece, părăsit de soţie, părăsit de copil, fără familie, fără prieteni...

Se duse la toaletă şi se clăti pe faţă cu apă. Din oglindă îl privea un chip prelung, încercănat, trist. Se întoarse în bucătărie. Pe masă, sticla de vin şi grepurile pe care le cumpărase pentru a sărbători, cu Angela, Noul An al Naşterii Mântuitorului. Era aproape miezul nopţii. „VULPILE au vizuină şi păsările cerului cuiburi; Fiul Omului însă nu are unde să-şi plece capul".

Se îmbrăcă să iasă. Îşi trase cizmele şi se duse până la staţia metroului să dea telefon la socri. Haide, treacă de la el, şi de data asta să facă tot el „primul pas" pentru împăcare! E o noapte sfântă – nu puteau rămâne aşa, despărţiţi. Supăraţi. Pentru un fleac.

Telefonul sună lung înainte de a răspunde vocea tatălui ei. Edi îşi drege glasul şi încearcă să adopte un ton normal: „Bună seara. La mulţi ani. Vreau să vorbesc cu nevastă-mea." Socru-său tace o vreme, apoi îi zice: „Să vedem dacă şi ea vrea să-ţi vorbească. De ce ai supărat-o tocmai azi?" Urmă o pauză. De la celălalt capăt al firului ajungeau până la Edi zgomotele unei petreceri: voci, râsete, muzică. „Da?," întrebă vocea Angelei. „Angela?" „Da." „Sunt eu, Edi. Hai să lăsăm prostiile! Este una dintre puţinele noastre sărbători anuale pe care putem să le petrecem împreună. Hai să ne împăcăm şi să..."

Îşi dădu seama că ea închisese aparatul. Dădu din nou telefon. Îi răspunse vocea acră a soacrei care-i spuse, ofuscată, să nu-i mai deranjeze. „Tu nu înţelegi că nu mai pot sta cu tine? Angela va da divorţ de tine! Gata!" şi-i trânti telefonul.

5.

Edi mergea spre casă prin zăpadă. Grupuri vesele treceau pe lângă el. Perechi. Oameni fericiţi. Sau numai veseli. Doar el, singur, tocmai în noaptea asta, călca rar, afundându-se în zăpada proaspătă.

Ajuns acasă se întoarse la harta lui. Liniile conturau pe ea, din ce în ce mai evident, o heptagramă. Iar intersecţiile lor sugerau un contur uman, cu braţele desfăcute şi picioarele apropiate. Să fi fost numai o impresie?

Întări câteva linii. Conturul era acum mult mai limpede: o femeie din linii. Aceştia erau sânii. Acestea coapsele.

Dădu drumul la radiouri şi mai prinse o „vulpe". Incredibil câte „vulpi" fuseseră în seara asta! Până şi la Radio Vatican dăduse peste una.

Lacrimile i se prelingeau pe obraji din ochii care-l usturau. Era singur, doar cu vocile îndepărtate şi BINEVOITOARE. Care măcar mimau interes şi afecţiune şi pentru el. Pentru cei ca el. Pentru cei singuri, fără nimeni pe lume.

Singur. Cu conturul femeii aceleia desfăşurat pe mapamond: un trup preapur, de Absenţă, semnalat prin intersecţii de linii şi locuri geometrice.

Singur. Azi. De Ziua Naşterii Sale. De Ziua Pierderii (de Sine).

O „vulpe" răstignită pe o hartă a lumii. Venită nu se ştie de unde, să-i ţină lui de urât în seara asta în care toată lumea se distra, şi numai el stătea aici, să o caute, părăsit.

Adevărata Angelă, când cealaltă era mai ireală decât o „vulpe". Cândva fusese între ei iubire. Acum – numai noapte şi frig.

Crăiasa Zăpezilor. O „vulpe" răstignită. După câte se arăta, de data asta chiar „ieşise" ceva din încercările şi căutările lui. Însă el nu mai simţea nici o bucurie pentru asta. Tocmai acum GĂSISE. Când o pierduse pe Angela. Şi LINIŞTEA SUFLETEASCĂ. Tocmai acum primise cadou de Crăciun „vulpea" asta – „radiografia" unei „vulpi" – corolarul suferinţelor lui de o viaţă, putea spune. De o întreagă viaţă.

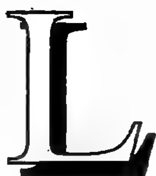
Ce să facă, însă, cu Ea?

ISAAC ASIMOV

CLOPOTUL MUZICAL

Desen de Hubert Schweiser

Louis Peyton nu discuta niciodată în public despre metodele prin care învingea poliţia Pământului, în zecile de dueluri ale minţii şi ale iscusinţei, reuşind întotdeauna să scape de psihotest. Ar fi fost o prostie să facă asta, desigur, dar în momentele sale de mulţumire cocheta cu ideea de a lăsa un testament care să fie deschis după moartea sa şi din care să reiasă clar că succesul lui inegalat se datora abilităţii şi nu norocului.

Într-un astfel de testament ar fi spus:

– Nu se poate elabora nici o modalitate de acoperire a unei crime, fără ca aceasta să poarte amprenta creatorului său. Este mai bine, atunci, să cauţi în fapte modalităţi care există deja şi la care să îţi adaptezi propriile acţiuni.

Cu acest principiu în minte, Peyton plănuia uciderea lui Albert Cornwell.

Cornwell, micul vânzător ocazional de lucruri furate, îl abordase prima oară la masa pentru o persoană, la care Peyton obişnuia să ia loc la *Grinnell's*. Costumul albastru al lui Cornwell părea de o strălucire deosebită, faţa-i zbârcită etala un rânjet special, iar mustaţa decolorată îi era zbârlită într-un mod cu totul neobişnuit.

– Domnule Peyton, spuse el, salutându-şi viitorul ucigaş fără nici o presimţire, îmi pare bine că vă văd. Aproape renunţasem, sir, aproape renunţasem.

Peyton, căruia îi displăcea să fie deranjat când îşi citea ziarul şi îşi servea desertul la *Grinnell's*, răspunse:

– Dacă ai treabă cu mine, Cornwell, ştii unde mă poţi găsi.

Peyton trecuse de patruzeci de ani şi părul îi încărunţise, dar spatele îi era drept, ţinuta tinerească, ochii vii, iar vocea mai puternică decât a multora.

– Nu pentru asta, domnule Peyton, zise Cornwell, nu pentru asta. Ştiu o ascunzătoare, sir, un depozit de... ştiţi dumneavoastră, sir.

Arătătorul mâinii drepte i se mişcă uşor, ca pentru a se înfige într-o substanţă invizibilă, iar mâna stângă i se făcu, pentru moment, pâlnie la ureche.

Peyton dădu pagina ziarului, încă dezamăgit întrucâtva de teledifuzor, îl împături şi spuse:

– Clopote Muzicale?

– Oh, sst, domnule Peyton, şopti Cornwell în agonie.

– Vino cu mine, îl îndemnă Peyton.

Se plimbară prin parc. O altă axiomă a lui Peyton consta în aceea că, pentru a constitui un secret veritabil, o discuţie trebuie purtată cu voce scăzută, în afara unei încăperi.

Cornwell spuse în şoaptă:

– Un depozit de Clopote Muzicale; o ascunzătoare plină cu Clopote Muzicale. Neşlefuite, dar atât de frumoase, domnule Peyton.

– Le-ai văzut?

– Nu, dar am vorbit cu cineva care le-a văzut. Avea destule dovezi pentru a mă convinge. Sunt destule acolo, pentru a ne putea retrage în belşug. În bogăţie absolută, sir.

– Cine era celălalt?

O sclipire de viclenie lumină faţa lui Cornwell, ca o flacără fumegândă, ascunzând mai multe decât lăsa să se vadă şi împrumutându-i o onctuozitate respingătoare.

– Omul era un furnizor de pe Lună, care avea o metodă de localizare a Clopotelor în cratere. Eu nu-i cunosc metoda; nu mi-a dezvăluit-o niciodată. Dar el a strâns cu zecile, le-a ascuns pe Lună şi a venit pe Pământ pentru a aranja distribuirea lor.

– A murit, presupun?

– Da. Un accident nefericit, domnule Peyton. O cădere de la înălţime. Foarte trist. Desigur, activităţile lui pe Lună erau ilegale. Dominionul are reguli stricte în ceea ce priveşte mineritul de Clopote neautorizat. Aşa că poate a fost, la urma urmei, o pedeapsă... În orice caz, eu am harta lui.

Peyton spuse, afişând un calm indiferent:

– Nu vreau nici un detaliu asupra micii tale afaceri. Ceea ce vreau să ştiu este de ce ai venit la mine?

– Ei bine, sunt destule acolo pentru amândoi, domnule Peyton, spuse Cornwell, şi amândoi ne putem face parte. În ceea ce mă priveşte, ştiu unde este localizată ascunzătoarea şi pot face rost de o navă spaţială. Dumneavoastră...

– Da?

– Dumneavoastră ştiţi să pilotaţi o navă spaţială şi aveţi legături excelente pentru distribuirea Clopotelor. Este o diviziune foarte corectă a muncii, domnule Peyton. Nu aţi spune aşa, acum?

Peyton îşi revizui stilul propriu de a acţiona – stil care exista deja – iar condiţiile păreau să se potrivească. Răspunse:

– Vom pleca spre Lună pe 10 august.

Cornwell se opri din mers:

– Domnule Peyton! Acum este abia aprilie.

Peyton menţinuse un pas constant şi Cornwell trebui să se grăbească pentru a-l ajunge din urmă.

– Mă auziţi, domnule Peyton?

Peyton repetă:

– Pe 10 august. Voi lua legătura cu tine la

momentul potrivit, ca să îţi spun unde să aduci nava. Nu încerca să mă vezi personal până atunci. La revedere, Cornwell.

Cornwell întrebă:

– Împărţim pe jumătate?

– Exact, răspunse Peyton. La revedere.

Peyton continuă să se plimbe singur, rememorându-şi cursul vieţii sale. La douăzeci şi şapte de ani cumpărase un teren în Munţii Stâncoşi, unde fostul proprietar construise o casă destinată ca refugiu din faţa ameninţării războaielor atomice de acum două secole, care, de fapt, nu aveau să mai izbucnească niciodată. Casa a rămas, totuşi, un monument al dorinţei disperate de autonomie.

Era construită din oţel şi beton, într-un loc izolat, cum s-ar putea găsi destule pe Pământ, deasupra nivelului mării şi apărată din aproape toate părţile de piscuri muntoase care se înălţau până la cer. Avea centrală proprie, alimentare cu apă de la curenţii din munte, congelatoare în care puteau fi agăţate lejer zece jumătăţi de vaci tăiate, pivniţă dotată, ca o fortăreaţă, cu un arsenal de arme destinate să ţină la distanţă hoarde flămânde, înspăimântate, care nu au mai venit niciodată. Avea şi propriul dispozitiv de condiţionare a aerului nociv, care putea curţa atmosfera până când nu ar mai fi rămas nimic în ea, cu excepţia radioactivităţii (din păcate, pentru oameni).

În acea casă de supravieţuire, Peyton petrecea luna august în fiecare an al eternei sale vieţi de burlac. Îndepărtase aparatura de comunicaţie, televizorul, tele-difuzorul de ştiri. Împrejmuise proprietatea cu un câmp de forţă şi montase un mecanism de semnalizare la mică distanţă în punctul în care împrejmuirea intersecta singura potecă ce străbătea munţii.

Timp de o lună pe an putea fi complet singur. Nu-l vedea nimeni, nimeni nu putea ajunge la el. În singurătate absolută, îşi putea lua unica vacanţă pe care o gusta după unsprezece luni de contact cu un public pentru care nu putea simţi decât un profund dispreţ.

Chiar şi poliţia – Peyton zâmbi – ştia de retragerea lui în luna august, pe care o respecta cu sfinţenie. Mai degrabă ar fi plătit cauţiunea şi ar fi riscat psihotestul, decât să treacă peste luna lui august.

Peyton analiză un alt aforism, pentru o posibilă includere în testament: Nimic nu oferă într-o măsură mai mare un aer de inocenţă decât evidenta lipsă a unui alibi.

Pe 30 iulie, ca în fiecare an pe 30 iulie, Louis Peyton luă la ora 9:15 a.m. stratojetul anti-gravitaţional din New York şi ajunse în Denver la 12:30 p.m. Servi prânzul acolo şi apoi, la ora 1:45 p.m. luă autobuzul semi-gravitaţional, spre Punctul lui Hump, unde Sam Leibman îl aştepta cu vechiul său automobil de teren, total gravitaţional – de unde porniră împreună pe potecă, spre marginile proprietăţii lui Peyton. Sam Leibman acceptă solemn bacşişul de zece dolari, pe care îl primea întotdeauna, ducând o mână la pălărie, aşa cum făcea de cincisprezece ani pe 30 iulie.

Pe 31 iulie, ca în fiecare an pe 31 iulie, Louis Peyton se întoarse la Punctul lui Hump cu aeronava sa anti-gravitaţională şi comandă la magazinul general proviziile de care ar fi avut nevoie luna următoare. Nu era nimic neobişnuit cu această comandă. Era, de fapt, copia comenzilor precedente.

MacIntyre, directorul magazinului, verifică solemn lista, o transmise la depozitul central al Districtului Montan din Denver şi, după o oră, întreaga comandă sosi prin intermediul undei teleportoare. Peyton, ajutat de MacIntyre, încărcă proviziile în aeronava sa, lăsă obişnuitul bacşiş de zece dolari şi se întoarse acasă.

Pe 1 august, la ora 12:01 a.m., câmpul de forţă care înconjura proprietatea era fixat la putere maximă şi Peyton deveni complet izolat.

Şi acum, stilul se schimba. În mod deliberat, îşi acordase opt zile. În acest timp, distrusese încet şi meticulos, suficiente provizii cât ar fi ajuns pentru toată luna august. Folosise camerele care serveau drept unităţi de distrugere a gunoiului menajer. Erau un model perfecţionat, care putea prelucra toate materialele, chiar şi pe cele care conţineau metale şi silicaţi, până la un praf molecular impalpabil şi nedetectabil. Excesul de energie degajată în timpul procesului a fost îndepărtat cu ajutorul curentului de aer care cobora din munte şi străbătea proprietatea. Timp de o săptămână a fost cu cinci grade mai cald decât de obicei.

Pe 9 august, aeronava sa îl purtă până într-un loc din Wyoming, unde îl aştepta Albert Cornwell, cu nava sa spaţială. Nava, în sine, reprezenta un punct slab, desigur, întrucât existau oameni care i-o vânduseră, oameni care o aduseseră şi îl ajutaseră să o pregătească pentru zbor. Toţi aceşti oameni aflaseră, totuşi, doar cât Cornwell, iar Cornwell, gândi Peyton – cu urma unui zâmbet pe buzele reci – va fi un capitol încheiat. Cu adevărat încheiat.

Pe 10 august nava spaţială, cu Peyton la panoul de comandă, iar Cornwell cu harta lui – în calitate de pasager – părăsi suprafaţa Pământului. Câmpul antigravitaţional propriu era excelent. La putere maximă, greutatea navei se redusese la mai puţin de 30 g. Micropilele produceau energie în mod eficient şi silenţios, iar nava ţâşni în atmosferă fără flacără sau zgomot, se micşoră cât un punct şi dispăru.

Era foarte puţin probabil să fi existat martori

ai zborului sau ca în aceste răstimpuri scurte de pace să fi existat supraveghere prin radar, ca în zilele de demult. De fapt, acolo nu era nici un radar.

Două zile în spaţiu; acum, două săptămâni pe Lună. Peyton luase în calcul de la început aproape instinctiv aceste două săptămâni. Nu îşi făcuse iluzii în privinţa hărţilor alcătuite de oameni care nu se pricep la cartografie. Ele puteau fi utile numai realizatorului lor, care se slujea şi de memorie. Pentru un străin, ele nu reprezentau altceva decât o criptogramă.

Cornwell îi arătă harta lui Peyton pentru prima oară, numai după decolare. Zâmbi servil.

– La urma urmei, sir, acesta era singurul meu atu.

– Ai comparat-o cu hărţile lunare?

– Nu m-aş fi priceput, domnule Peyton. Depind de dumneavoastră.

În timp ce îi înapoia harta, Peyton îi aruncă o privire rece. Singurul lucru care se putea distinge pe ea era Craterul Tycho, locul unde fusese construit Luna City.

Dintr-un punct de vedere, cel puţin, astronomia era de partea lor. Tycho se afla pe partea luminată a Lunii, în acel moment. Aceasta însemna că era puţin probabil ca navele de patrulare să fie active, iar ei aveau mai puţine şanse să fie observaţi.

Printr-o aterizare rapidă, Peyton aduse nava la sol, în întunericul dens şi rece, în umbra din interiorul unui crater. Soarele trecuse de zenit şi umbra nu se va mai fi micşorat.

Cornwell făcu o faţă lungă.

– Măi, măi, domnule Peyton. Cu ziua asta lunară, abia putem prospecta.

– Ziua lunară nu durează o veşnicie, răspunse scurt Peyton. Sunt aproape o sută de ore fără soare. Putem folosi acest timp pentru a ne acomoda cu clima şi pentru a descifra harta.

Răspunsul a fost dat repede, dar includea mai multe variante. Peyton studiase în mod repetat hărţile lunare, măsurând meticulos şi încercând să găsească craterele în mâzgăleala făcută cu mâna şi care constituiau cheia, pentru – ce?

În cele din urmă, Peyton spuse:

– Craterul pe care îl căutăm ar putea fi unul din acestea trei: GC-3, GC-5 sau MT-10.

– Ce avem de făcut, domnule Peyton? întrebă Cornwell neliniştit.

– Le luăm pe rând, răspunse Peyton, începând cu cel mai apropiat.

Soarele apusese şi ei rămăseseră acum în umbra nopţii. Petreceau perioade tot mai lungi pe suprafaţa Lunii, obişnuindu-se cu întunericul şi cu liniştea eternă, cu sclipirile mărunte ale stelelor şi cu fâşia de lumină pe care Pământul o trimitea peste marginea craterului. Lăsau urme adânci, vag conturate, în praful uscat care nu se învolburea şi nici nu se schimba. Peyton observase aceste urme la prima ieşire din crater, în lumina plină a uriaşului Pământ. Aceasta s-a întâmplat în cea de a opta zi de la sosirea lor pe Lună.

Frigul lunar le limita de fiecare dată ieşirile în afara navei. Totuşi, în fiecare zi reuşeau să stea tot mai mult. În cea de a unsprezecea zi de la sosire eliminaseră GC-5 ca posibilă ascunzătoare a Clopotelor Muzicale.

În cea de a cincisprezecea zi, spiritul calm al lui Peyton se înflăcără cu disperare. După părerea lui, craterul-ascunzătoare trebuia să fie GC-3. MT-10 era prea departe. Nu aveau timp să ajungă până la el şi să-l exploreze, apoi să se întoarcă pe Pământ până la 31 august.

În cea de-a cincisprezecea zi, disperarea i se stinse cu totul când descoperiră, în sfârşit, Clopotele.

Nu erau frumoase. Arătau mai degrabă ca nişte bolovani de piatră cenuşie, de mărimea a doi pumni, goi în interior şi uşori ca pana, sub acţiunea gravitaţiei lunare. Erau vreo două duzini şi, după o şlefuire corespunzătoare fiecare putea fi vândut cu cel puţin o sută de mii de dolari.

I-au transportat pe navă în trei etape, târându-i cu atenţie, cu ambele mâini, şi i-au depozitat pe puntea superioară, lucru care pe Pământ i-ar fi dat gata imediat, dar aici, datorită gravitaţiei reduse a Lunii, greutatea Clopotelor nu constituia nici o problemă.

Cornwell îi dădu ultimul Clopot lui Peyton, care îl aşeză cu grijă în magazie.

– Aveţi grijă să nu se murdărească, domnule Peyton, zise el, iar vocea lui, transmisă prin unda radio, zgârie parcă timpanul celuilalt. Vin şi eu sus.

Se ghemui pentru saltul lent contra acţiunii gravitaţiei lunare, privi în sus şi îngheţă de spaimă. Faţa lui, vizibilă clar prin viziera căştii, încremeni într-o ultimă grimasă de groază.

– Nu, domnule Peyton. Nu...

Mâna lui Peyton se încordă pe declanşatorul armei. Trase. Urmă o flacără cu o strălucire de nesuportat şi din Cornwell nu mai rămase decât o masă fără viaţă înconjurată de resturile împrăştiate ale costumului de cosmonaut, şi pătate cu sânge care începea să îngheţe.

Peyton stătu să privească o clipă, cu solemnitate, mortul. Apoi transferă ultimul Clopot în containerul pregătit, îşi scoase costumul, activă mai întâi câmpul anti-gravitaţional, apoi micropilele şi, potenţial mai bogat cu un milion sau două decât fusese cu două săptămâni în urmă, porni înapoi spre Pământ.

Pe 29 august nava lui Peyton ateriza

silenţios în punctul din Wyoming, de unde decolase pe 10 august. Grija cu care Peyton alesese locul nu fusese zadarnică. Aeronava lui era încă acolo, protejată de relieful contorsionat al acelei părţi stâncoase de ţară.

Transferă din nou Clopotele Muzicale, cu tot cu containere, în cel mai adânc cotlon al acelei zone, le acoperi, aparent neglijent, cu pământ. Se mai întoarse o dată pe navă, pentru a face ultimele controale şi reglaje. Ieşi căţărându-se şi după două minute decolă, cu nava trecută pe pilot automat.

Rapid şi în linişte, nava se ridica tot mai mult, virând spre vest, ca şi Pământul de sub ea. Peyton privea, cu ochii mijiţi sub sprâncene, spre marginea îndepărtată a zonei, unde se mai zărea doar o licărire firavă de lumină şi o scamă de nor pe cerul albastru.

Buzele lui Peyton se strânseră într-un zâmbet. Judecase bine. Imobilizate prin îndoirea cablurilor de siguranţă, din cadmiu, micro-pilele depăşiseră pragul admisibil, iar nava se topi datorită căldurii exploziei nucleare care urmă.

După douăzeci de minute ajunse acasă. Era obosit şi îl dureau toţi muşchii din cauza acţiunii gravitaţiei Pământului. Dormi bine.

Douăsprezece ore mai târziu, dis-de-dimineaţă, sosi poliţia.

Bărbatul care deschise uşa îşi încrucişă braţele peste abdomen şi-şi înclină de două sau trei ori capul, zâmbind, în semn de salut. Bărbatul care intră – H. Seton Davenport, de la Biroul Terestru de Investigaţii – părea a nu fi în apele sale.

Camera în care pătrunse era mare şi cufundată în semi-întuneric, exceptând lampa care arunca văpăi scânteietoare, concentrate asupra unui fel de fotoliu-bancă. Şiruri de filme-cărţi acopereau pereţii. O hartă galactică suspendată ocupa un colţ al camerei, iar un telescop lucea stins pe un suport, într-un alt colţ.

– Dumneavoastră sunteţi Dr. Wendell Urth? întrebă Davenport, cu un ton care sugera că îi venea greu să creadă aceasta. Davenport era un om îndesat, cu părul negru, cu un nas subţire şi proeminent şi cu o cicatrice în formă de stea pe unul dintre obraji, care marca pentru totdeauna locul unde fusese lovit de un bici neuronic, de care se apropiase odată prea mult, fără a se mai putea feri.

– Eu sunt, răspunse Dr. Urth cu o voce subţire, de tenor. Iar dumneavoastră sunteţi inspectorul Davenport.

Inspectorul îşi prezentă legitimaţia şi continuă:

– Universitatea v-a recomandat ca extraterolog.

– Aşa aţi spus când m-aţi sunat acum o oră, confirmă Urth. Trăsăturile lui erau grosolane, nasul părea un buton strâmb, iar ochii, ieşiţi puţin din orbite, îi erau protejaţi de ochelari cu lentile groase.

– Voi trece direct la subiect, Dr. Urth. Presupun că aţi vizitat Luna...

Dr. Urth, care scoase din spatele unui maldăr de filme-cărţi răvăşite o sticlă cu un lichid roşu şi două pahare, răspunse cu bruscheţe:

– Nu am vizitat niciodată Luna, domnule inspector. Şi nici n-am s-o vizitez! Călătoriile în spaţiu sunt o prostie. Nu cred în ele. Apoi, cu o voce scăzută, adăugă: Luaţi loc, sir, luaţi loc. Serviţi o băutură.

Inspectorul Davenport se conformă şi urmă:

– Dar sunteţi un...

– Extraterolog. Da. Mă interesează alte lumi, dar asta nu înseamnă că trebuie să mă şi duc acolo. Sfinte Dumnezeule, nu e nevoie să călătoreşti prin timp, ca să fii considerat istoric, nu-i aşa?

Se aşeză şi un zâmbet larg i se întipări pe faţa rotundă când spuse:

– Acum, spuneţi-mi ce aveţi în gând.

– Am venit, zise inspectorul încruntându-se, să vă cer părerea în cazul unei crime.

– Crimă? Ce am eu de-a face cu crimele?

– Această crimă, Dr. Urth, s-a petrecut pe Lună.

– Uimitor.

– Este mai mult decât uimitor. Este fără precedent, Dr. Urth! În cincizeci de ani de când s-a înfiinţat Dominionul Lunar, au sărit în aer nave şi au fost distruse costume de cosmonauţi. Au fost omorâţi oameni de căldura zonei solare şi au îngheţat în zona întunecată, alţii au fost sufocaţi în ambele zone. Au murit şi datorită căderilor, ceea ce, luând în considerare gravitaţia lunară, chiar că este ciudat. Dar niciodată, nici un om nu a fost ucis pe Lună, n-a murit ca urmare a unui act violent comis deliberat, de un al om... până acum.

Dr. Urth întrebă:

– Cum s-a săvârşit crima?

– Cu un aruncător de flăcări. Autorităţile au sosit la locul faptei, printr-un concurs norocos de împrejurări, după numai o oră. O navă de patrulare a observat o izbucnire luminoasă pe suprafaţa Lunii. Ştiţi de la ce distanţă se poate vedea un fulger în zona întunecată. Pilotul a anunţat Luna City şi a aterizat. La reconstituire a jurat că a reuşit doar să vadă în lumina Pământului ceva ce părea a fi o navă care decolează. După aterizare, el a descoperit un corp ars de flăcări şi urme de paşi.

– Sclipirea luminoasă, spuse Dr. Urth, presupuneţi că a provenit de la aruncătorul de flăcări.

– În mod sigur aşa este. Corpul fusese recent distrus. Porţiunile interioare nu îngheţaseră încă. Urmele de paşi aparţineau unui număr de două persoane. Măsurătorile amănunţite au relevat că adâncimea urmelor corespunde la două grupe diferite de diametre, ceea ce indică cizme spaţiale de mărimi diferite. Ele au condus la caretele GC-3 şi GC-5, o pereche de...

– Sunt la curent cu codificarea oficială a craterelor lunare, spuse Dr. Urth cu amabilitate.

– Ăăă, în orice caz, GC-3 conţinea urme de paşi care duceau spre o spărtură în peretele craterului, unde s-au găsit resturi de piatră ponce durificată. Analizele prin difracţia razelor X au indicat...

– Clopote Muzicale, interveni însufleţit extraterologul. Nu-mi spuneţi că această crimă implică şi Clopote Muzicale.

– Şi dacă da? întrebă Davenport întrucâtva indiferent.

– Am unul. L-a descoperit o expediţie a Universităţii şi mi l-a oferit în schimbul a... Veniţi, domnule inspector, trebuie să vi-l arăt.

Dr. Urth sări în picioare şi traversă în viteză camera, făcându-i semn celuilalt să-l urmeze. Davenport se luă după el, lipsit de entuziasm.

Intrară într-o a doua cameră, mai mare decât prima, mai întunecată şi, în mod evident, mai răvăşită. Davenport privi îndelung şi cu uimire masa eterogenă de materiale aflate laolaltă, fără nici o noimă.

Remarcă o bucată de „Smalţ albastru" de pe Marte, genul de lucruri pe care unii, romanticii, îl consideră un vestigiu al de mult dispăruţilor Marţieni, un mic meteorit, un model al unei nave spaţiale antice, o sticlă sigilată care părea goală, pe care era lipită o etichetă mâzgălită pe care scria: „Atmosferă Venusiană".

Dr. Urth spuse fericit:

– Am făcut un muzeu din toată casa mea. Este unul dintre avantajele burlăciei. Desigur, încă nu am pus lucrurile în ordine. Într-o bună zi, când voi avea o săptămână liberă, sau aşa ceva...

Pentru o clipă, privi în jur, încurcat; apoi, amintindu-şi, dădu la o parte o hartă pe care era reprezentată schema evoluţiei nevertebratelor marine, cele mai avansate forme de viaţă de pe Planeta lui Barnard, şi zise:

– Aici este. Dar mă tem că este cam deteriorat.

Clopotul atârna suspendat de o sârmă subţire, lipită delicat de el. Că era deteriorat, era evident. Avea o adâncitură pe partea mediană, ceea ce îl făcea să semene cu două globuri mici, lipite unul de celălalt, clar dar imperfect. În ciuda acestui fapt, fusese insistent şlefuit până la un luciu stins, bătând spre gri; era parcă din catifea, iar suprafaţa îi era acoperită de pori, într-un fel pe care laboranţii, în încercările lor de a obţine Clopote sintetice, îl găseau imposibil de imitat.

Dr. Urth continuă:

– Am încercat mai multe variante, până când am găsit un obiect adecvat cu care să îl lovesc. Un Clopot deteriorat este mai pretenţios. Însă, până la urmă, am folosit un os. Am unul aici – şi ridică ceva ce părea a fi o lingură scurtă şi groasă, făcută dintr-un material gri-alb – pe care l-am confecţionat din femurul unui bou. Ascultaţi.

Cu o delicateţe surprinzătoare, degetele lui scurte şi groase mişcară Clopotul, căutându-i o poziţie cât mai potrivită. Îl aranjă, deplasându-l cu grijă. Apoi, lăsându-l să penduleze liber, îl atinse uşor cu un capăt al „lingurii" de os.

Era ca şi cum milioane de harpe ar fi răsunat la un kilometru depărtare. Sunetul

sporea în intensitate, se stingea şi revenea. Părea a nu izvorî de niciunde. Era pătrunzător, incredibil de dulce, patetic şi înfiorător totodată.

Se stinse treptat şi cei doi oameni rămaseră tăcuţi un minut întreg.

Dr. Urth spuse:

– Nu-i prea rău, nu? şi cu o mişcare uşoară opri balansul Clopotului atârnat de sârma lui.

Davenport se răsuci, neliniştit.

– Ai grijă! Să nu îl spargi.

Fragilitatea unui Clopot Muzical era bine cunoscută.

Dr. Urth afirmă:

– Geologii spun că Clopotele sunt doar piatră ponce durificată sub presiune, incluzând astfel un vid în care se mişcă liber biluţe de piatră. Aşa spun ei. Dar dacă numai asta este totul, de ce noi nu putem reproduce unul? Un Clopot perfect are sunetul unei muzicuţe în mâna unui copil.

– Exact, spuse Davenport şi nu există nici o duzină de oameni pe Pământ care să aibă un Clopot perfect şi sunt sute de oameni şi insituţii care ar cumpăra unul, indiferent de preţ. Câteva Clopote ar merita o crimă.

Extraterologul se întoarse spre Davenport împingându-şi cu arătătorul scurt şi îndesat ochelarii pe nasul cârn.

– Nu am uitat de cazul dumneavoastră. Vă rog să continuaţi.

– Pot încheia într-o frază. Cunosc identitatea ucigaşului.

Se întoarseră în bibliotecă şi Dr. Urth îşi încrucişă iar braţele pste abdomenul voluminos.

– Chiar aşa? Atunci, cu siguranţă, nu aveţi nici o problemă domnule inspector.

– A şti şi dovedi nu sunt acelaşi lucru, Dr. Urth. Din păcate, ucigaşul nu are nici un alibi.

– Vreţi să spuneţi că, din păcate, are un alibi, nu-i aşa?

– Vreau să spun exact ceea ce aţi auzit. Dacă ar avea un alibi, l-aş putea prinde în vreun fel, pentru că ar fi un alibi fals. Dacă ar exista martori care ar pretinde că l-au văzut pe Pământ în momentul crimei, spusele lor ar putea fi dovedite a fi false. Dacă ar avea un document ca probă, acesta ar putea fi dovedit ca plastografie sau ca truc. Din nefericire, el nu are nimic din toate acestea.

– Atunci, ce are?

Meticulos, inspectorul Davenport descrise retragerea lui Peyton în Colorado. Concluzionă:

– Îşi petrece acolo fiecare august, în completă izolare. Chiar şi BTI ar putea confirma acest lucru. Orice curte de justiţie ar presupune că el era în Colorado în acest august, ca de obicei, doar dacă el nu ar prezenta o dovadă certă că se afla pe Lună.

– Ce vă face să credeţi că a fost pe Lună? Poate că este nevinovat.

– Nu! Davenport devenise aproape violent. De cincisprezece ani încerc să strâng suficiente dovezi împotriva lui şi niciodată nu am reuşit. Dar acum pot mirosi când este vorba de o crimă a lui Peyton. Vă spun că nimeni de pe Pământ, în afară de Peyton, nu ar fi avut obrăznicia sau, dacă asta contează, interesul practic de a încerca să plaseze Clopote Muzicale de contrabandă. Este cunoscut ca pilot spaţial expert. Se ştie că a avut legături cu bărbatul asasinat, deşi nu mai mult de câteva luni. Din păcate, nici unul dintre aceste lucruri nu constituie o mărturie.

Dr. Urth întrebă:

– Nu ar fi fost mai simplu să folosiţi psihotestul, acum, că utilizarea acestuia a fost legalizată?

Davenport îl privi pieziş, iar cicatricea de p obrazul lui se învineţi.

– Aţi citit legea Konski-Hiakawa, Dr. Urth?

– Nu.

– Cred că nimeni nu o cunoaşte. Dreptul la intimitatea mentală, afirmă guvernul, ste fundamental. În regulă, dar aceasta ce implică? Omul care a fost supus psihotestului şi îşi dovedeşte nevinovăţia în cazul pentru care a fost psihotestat, are dreptul la o compensaţie atât de mare, cât poate determina el tribunalul să i se acorde. Într-un caz recent, un casier de la o bancă a primit douăzeci şi cinci de mii de dolari pentru că a fost supus psihotestului, pe baza unei acuzaţii nefondate de furt. Se pare că dovada care indica, aparent, furtul, a dezvăluit, de fapt, un adulter. Omul îşi pierduse slujba, fusese ameninţat şi înspăimântat de către soţul în cauză şi ajunsese ridiculizat şi dispreţuit pentru că un vânzător de ziare făcuse publice rezultatele testului, păstrate cu grijă de către juraţi.

– Înţeleg punctul de vedere al acelui om.

– Aşa facem toţi. Acesta este necazul. Încă un lucru de amintit: orice om care a fost supus psihotestului o dată, indiferent de motiv, nu mai poate fi supus din nou acestui test. Nimeni, spune legea, nu va fi pus în pericol din punct de vedere mental, de două ori în viaţă.

– Neconvenabil.

– Exact. În cei doi ani de când a fost legalizat psihotestul, nu am putut afla câţi excroci şi şarlatani au fost supuşi psihotestului pentru furturi de poşete, aşa că aceştia puteau fura şi mai departe în siguranţă. Vă daţi deci, seama, că Departamentul nu va permite nici ca Peyton să fie testat, până când nu vor exista dovezi certe ale vinovăţiei lui. Nu o dovadă legală, probabil, dar o probă suficient de puternică pentru a-l convinge pe şeful meu. Cel mai rău,

este Dr. Urth că, dacă ajungem în fața juraților fără o înregistrare de psihotest, nu putem câștiga. Într-un caz atât de serios cum este o crimă, a nu folosi psihotestul este o dovadă suficientă în fața oricărui jurat că acuzarea nu este bine fundamentată.

– Atunci, ce doriți de la mine?

– Dovada că el a fost pe Lună în august. Trebuie să o obținem repede. Nu îl pot ține sub supraveghere mult timp. Și dacă se aude ceva despre crimă, toată presa va izbucni ca un asteroid care străbate atmosfera lui Jupiter. O crimă fermecătoare, știți – primul asasinat pe Lună.

– Când a fost comisă crima, mai exact? întrebă Urth, trecând deodată la o cercetare rapidă.

– Pe 27 august.

– Și arestarea când a avut loc?

– Ieri. Pe 30 august.

– Atunci, dacă Peyton a fost ucigașul, ar fi avut timp să revină pe Pământ.

– Cu greu. Da, cu greu. Buzele lui Davenport se subțiară. Dacă aș fi sosit cu o zi mai devreme – dacă l-aș fi găsit locul gol...

– Și cât timp presupuneți că au stat pe Lună cei doi, asasinul și cel ucis?

– Judecând după urmele imprimate în solul lunar, câteva zile. O săptămână, cel puțin.

– A fost localizată nava pe care au folosit-o?

– Nu, și probabil nici nu va fi vreodată descoperită. Acum vreo zece ore, Universitatea din Denver a raportat o creștere a nivelului radioactivității, care s-a produs începând de alaltăieri, de la ora 6 p.m. și a persistat câteva ore. Este o chestiune simplă, Dr. Urth, să programezi comenzile navei astfel încât aceasta să se autodistrugă, fără echipaj la bord, la 80 de kilometri înălțime, printr-un scurtcircuit al micro-pilelor.

– Dacă aș fi fost în locul lui Peyton, începu Dr. Urth gândindu-se, aș fi omorât omul la bordul navei și aș fi aruncat în aer cadavrul și nava împreună.

– Nu îl cunoașteți pe Peyton, îl repezi Davenport. Îi plac victoriile obținute împotriva legii. Le apreciază. Faptul că a lăsat cadavrul pe Lună este o provocare la adresa noastră.

– Înțeleg. Dr. Urth își mângâie ușor abdomenul cu o mișcare circulară și spuse: Ei bine, avem șanse.

– Ca dumneavoastră să puteți dovedi că el a fost pe Lună?

– Ca eu să vă pot oferi părerea mea.

– Acum?

– Cu cât mai repede, cu atât mai bine. Dacă, desigur, am norocul să stau de vorbă cu domnul Peyton.

– Asta se poate aranja. Am o navă care vă așteaptă. Putem fi la Washington în douăzeci de minute.

Dar o undă de spaimă profundă trecu peste fața dolofană a extraterologului. Se ridică în picioare și se îndepărtă de agentul BTI, spre cel mai întunecos colț al camerei dezordonate.

– Nu!

– Ce s-a întâmplat, Dr. Urth?

– Nu voi folosi o navă anti-gravitațională. Nu cred în ele.

Davenport privi lung și confuz la Dr. Urth. Se bâlbâi:

– Ați prefera o monoșină?

Dr. Urth răspunse brusc:

– Nu am încredere în nici un mijloc de transport. Nu cred în ele. Prefer să merg pe jos. deveni dintr-o dată nerăbdător. Nu ați putea să îl aduceți pe domnul Peyton în acest oraș, undeva, într-un loc unde să se poată ajunge mergând pe jos? Poate la Primărie? Am mers deseori până la Primărie.

Davenport privi neajutorat prin încăpere. Se uită la numărul imens de cărți de știință despre ani-lumină. Prin ușa deschisă se putea vedea camera din spate, cu simboluri ale lumilor de dincolo de cer. Și privi din nou la Dr. Urth, palid la gândul navei anti-gravitaționale și ridică din umeri.

– Îl voi aduce aici pe Peyton. Chiar în această cameră. Așa vă convine?

Dr. Urth răsuflă adânc, ușurat.

– De acord.

– Sper că îi veți putea vorbi, Dr. Urth.

– Voi face tot ce voi putea, domnule Davenport.

Louis Peyton se uită lung și nemulțumit în jurul său și aruncă o privire compătimitoare și bărbatului gras care își înclină capul în semn de salut. Privi spre locul oferit și îl perie cu mâna înainte de a se așeza. Davenport luă loc lângă el, cu tocul pistolului la vedere.

Bărbatul cel gras zâmbi pe când se așeza și își mângâie ușor rotunjimea abdomenului, ca și cum tocmai ar fi terminat o masă bună și vroia să aducă tuturor la cunoștință acest lucru, apoi spuse:

– Bună seara, domnule Peyton. Eu sunt Dr. Wendell Urth, extraterolog.

Peyton îl privi din nou.

– Și ce doriți de la mine?

– Vreau să știu dacă ați pe Lună în august.

– Nu am fost.

– Și totuși, nimeni nu va văzut pe Pământ

între 1 şi 30 august.

– Mi-am dus viaţa în mod obişnuit, în august. Nu sunt niciodată de văzut în cursul acestei luni. Să vă spună dânsul. Şi îşi înclină capul în direcţia lui Davenport.

Dr. Urth chicoti:

– Ar fi bine dacă am putea verifica această afirmaţie. Dacă ar fi existat doar nişte modalităţi fizice prin care am putea deosebi Luna de Pământ. Dacă, de exemplu, am putea analiza praful din părul dumneavoastră şi am spune: „Aha, nisip de pe Lună". Din păcate, nu putem. Nisipul de pe Lună este la fel ca şi cel de pe Pământ. Chiar dacă nu ar fi, nu ar exista nici o urmă în părul dumneavoastră, doar dacă nu aţi fi păşit pe suprafaţa Lunii fără costum de cosmonaut, ceea ce anu este adevărat.

Peyton rămase impasibil.

Dr. Urth continuă, zâmbind binevoitor şi ridicând o mână pentru a-şi fixa ochelarii cocoţaţi instabil pe vârful nasului.

– Un om care călătoreşte în spaţiu sau se află pe Lună respiră aer de pe Pământ, mănâncă alimente de pe Pământ. El poartă în apropierea pielii sale mediul de pe Pământ, fie că se află pe o navă, fie într-un costum de cosmonaut. Căutăm un om care a petrecut două zile în spaţiu, călătorind spre Lună, unde a rămas cel puţin o săptămână şi de unde s-a întors înapoi pe Pământ călătorind tot două zile. În tot acest timp a avut mediul Pământului în imediata apropiere a pielii sale, ceea ce reprezintă o problemă dificilă pentru noi.

– Aş sugera, spuse Peyton, să faceţi problema mai puţin dificilă, dându-mi drumul şi căutând adevăratul criminal.

– S-ar putea ajunge şi la asta, zise Dr. Urth. Aţi mai văzut vreodată aşa ceva? Mâna lui scurtă şi îndesată se întinse spre spatele scaunului său şi ridică o sferă cenuşie, care răspândea luciri palide.

Peyton zâmbi.

– Mi se pare că este un Clopot Muzical.

– Este un Clopot Muzical şi crima a fost comisă de dragul Clopotelor Muzicale. Ce părere aveţi despre acesta?

– Cred că este destul de deteriorat.

– Ah, dar priviţi-l cu atenţie, spuse Dr. Urth şi, cu o mişcare rapidă a mâinii, îl aruncă vreo douăzeci de centimetri prin aer în direcţia lui Peyton.

Davenport ţipă şi se ridică pe jumătate din scaun. Peyton ridică rapid braţele şi reuşi să prindă Clopotul. Apoi îi reproşă nervos lui Urth:

– Tâmpitule! Nu-l arunca aşa.

– Preţuieşti Clopotele Muzicale, nu-i aşa?

– Prea mult pentru a sparge vreunul. Iar asta, la urma urmei, nu-i o crimă.

Peyton lovi uşor Clopotul, apoi îl duse la ureche şi îl clătină încet, ascultând pocnetele slabe ale Lunolitelor, acele particule mărunte de piatră ponce, care se rostogoleau în vid.

Apoi, ţinând Clopotul suspendat de sârmă care încă mai rămăsese legată de el, îşi trecu unghia arătătorului peste suprafaţa lui, într-o mişcare circulară, de expert. Ding-dang! Tonul era cald, foarte asemănător cu cel al unui flant, trecând într-un tremolo suav ce amintea apusurile serilor de vară.

Pentru o clipă, cei trei bărbaţi s-au lăsat furaţi de sunet.

Dr. Urth interveni:

– Aruncă-l înapoi, domnule Peyton. Dă-l încoace! şi îşi întinse mâna cu un gest hotărât.

Automat, Louis Peyton aruncă Clopotul. Acesta parcurse în arc o treime din distanţa până la mâna în aşteptare a Dr. Urth, coborî pe o traiectorie curbă şi se sfărâmă cu un zgomot disonant, sfâşietor, ca un oftat.

Davnport şi Peyton priviră lung în tăcere cioburile cenuşii, iar vocea calmă a Dr. Urth aproape că nu fu auzită.

– Când se va găsi locul în care criminalul a ascuns Clopotele, voi cere să mi se dea unul fără defecte, şlefuit frumos, ca despăgubire şi plată.

– Plată? Pentru ce? întrebă Davenport iritat.

– Desigur, chestiunea este acum evidentă. În ciuda discursului meu de acum un minut, există o parte din mediul Pământului pe care nici un călător în spaţiu nu o ia cu sine, şi aceasta este gravitaţia de la suprafaţa Pământului. Faptul că domnul Peyton a ratat atât de lamentabil aruncarea unui obiect pe care, evident, îl preţuieşte foarte mult, ar putea însemna doar că muşchii lui nu s-au readaptat încă la forţa gravitaţională a Pământului. Părerea mea, ca profesionist, domnule Davenport, este că prizonierul dumneavoastră a fost în ultimele câteva zile, undeva departe de Pământ. A fost fie în spaţiu, fie pe un corp ceresc, considerabil mai mic ca dimensiune decât Pământul – ca, de exemplu, Luna.

Davenport se ridică triumfător.

– Aş dori să am părerea dumneavoastră în scris, spuse el, cu mâna pe pistol, şi aceasta va fi destul de bună pentru ca eu să obţin permisiunea de a proceda la un psihotest.

Louis Peyton, ameţit şi surprins, realiză copleşit că orice testament pe care l-ar lăsa de acum încolo va trebui să includă eşecul final.

Traducerea:
Monica Dumitriu

— 1 —

Johann Karlsson von Hofen fusese numit baron acum un an şi jumătate. Avea 19 ani şi nu prea ştia să vorbească fluent. Sâsâia şi, în plus, îl apuca de multe ori bâlbâitul. În ciuda tratamentului special, nu reuşise să scape pe de-a-ntregul de prostul obicei.

Johann Karlsson von Hofen se ura pe sine. Îşi ura metabolismul care îl făcuse incredibil de gras pentru vârsta lui. Nu, nu obez, ci numai gras. Şi ura lentilele de contact moştenite de la bunicul său şi care erau aproape negre fiindcă nu suporta nici un fel de lumină a cărei intensitate să depăşească pe cea a unui bec de 25 de Waţi. Îşi ura limba care se bâlbâia şi care forma s-uri de o lungime incredibilă.

Pe scurt, Johann Karlsson von Hofen, baron şi comandant suprem al blocului Hofen, se considera un ratat.

– Johann! Jooooohann! *Schnell, schnell...*

Vocea îl trezi pe tânărul baron din visul dezagreabil în care se cufundase deja pentru a patra oară în cursul săptămânii. Clipi de câteva ori şi întoarse capul de la priveliştea aridă pe care o privise prin geamul blindat.

– Johann!!!

Doamna Karlsson, o femeie de vreo 40 de ani, subţire, uscăţivă şi înaltă, se năpusti în cameră gesticulând frenetic. Strigă încă o dată cu vocea ei ascuţită:

– Johaaaann!!!!

– Mama? zise baronul aşezându-se încet în confortabilul fotoliu din spatele biroului.

Femeia se opri respirând precipitat. Spuse repede:

– Preotul.

– Da? făcu Johann, înclinând capul un pic spre stânga şi arcuind sprâncenele întrebător.

– Preotul, nu-nţelegi? Preotul! Doamna Karlsson începu din nou să gesticuleze necontrolată, dar nu mai făcu nici un pas înainte.

– Ce-i cu el?

– *Mein Gott*, nu înţelegi, Johann, a venit! Doamne, a venit!!

Baronul zâmbi – dar numai în gând – şi întrebă naiv:

– Cine a venit?

Femeia scoase un strigăt disperat şi-şi cuprinse capul cu amândouă mâinile.

– A VENIT PREOTUL! Johann, Johann, ce ne facem, a venit preotul, preotul, a venit... Vocea i se preschimba în hohot şi mâinile osoase îi acopereau acum complet faţa. Doamna Karlsson căzu în genunchi şi Johann zâmbi de-adevăratelea. Dar numai pentru o clipă, căci situaţia era cât se putea de serioasă. Dacă preotul venise însemna că recrutarea va începe săptămâna viitoare. Ceea ce însemna că războiul încă nu se terminase. Ceea ce însemna, la rândul său, că mai căzuse cel puţin un bloc.

Cartierul va pierde legătura cu centrul.

La gândul acesta, Johann simţi un frison străbătându-i corpul. Maică-sa plângea în continuare, umerii osoşi zgâlţâindu-se necontenit. Pentru ea, preotul însemna moartea. Sau nu, se corectă Johann repede, însemna mai degrabă viaţa de dincolo, cum o fi ea. Oricum, fiinţa aceea care îşi vărsa lacrimile pe covorul verde închis din biroul baronului va părăsi curând lumea asta.

Johann Karlsson nu-şi iubea mama, cum nu-şi iubise nici fraţii şi surorile. Cei din urmă fuseseră luaţi la prima recrutare. Atunci scăpase, fiind prea mic. Curios, din cauza lui scăpase şi maică-sa atunci, pentru că avea un copil în grijă. Acuma nu-l vor lua fiindcă devenise baron. Şi fiindcă într-un an şi jumătate construise patru biserici şi o capelă pentru bloc. Dacă nu le-ar fi construit oare l-ar fi luat? Johann scutura hotărât din cap. Nu. Nu l-ar fi putut lua în nici un caz. În bloc nu mai erau prea mulţi bărbaţi care să preia conducerea. Era deja supus la a treia recrutare. Vor lua tot ce mai rămăsese şi Johann va stăpâni o sută de mii de fete şi mame şi vreo douăzeci de mii

de bărbaţi. Tristă situaţie. Ce idioţenie, războiul ăsta sfânt.

Oricum, toate gândurile astea nu mai contau acum.

Planul era deja gata.

Trimisul Sfântului Scaun putea să vină. Însă nu avea să mai plece.

– 2 –

Preotul era un bărbat înalt, masiv, cu barba stufoasă şi lungă şi cu nişte sprâncene imense. Buzele nu i se vedeau nici măcar când vorbea; totul era acoperit de o învălmăşeală de păr. Dar, în loc să-i de-a un iz de supremaţie, barba îl transforma mai degrabă într-un personaj uşor ridicol. Îi ajungea până la piept şi Johann se întreba, dezgustat şi amuzat în acelaşi timp, câte feluri de mâncare se vor ascunde oare în straturile nevăzute ale bărbii aproape albe.

Preotul vorbi.

– Domnule baron von Hofen, sper că situaţia este clară.

Johann îşi trecu mâna peste peruca de vată albă şi o apăsă mai bine pe cap. Întotdeauna avea impresia că la cea mai mică mişcare îi va zbura de pe ţeastă. Şi apoi erau S-urile care, inevitabil, se vor lungi cu cât devenea mai nervos. Tuşi de două ori şi răspunse:

– Sfinţia voastră, dacă-mi daţi voie, am să reiau pe scurt mesajul Sfântului Scaun.

Johann se apleca uşor în faţă, sprijinindu-se cu coatele pe masivul său birou.

– Războiul sfânt încă nu s-a terminat. Blocul von Gor a căzut acum patru luni şi blocul Carsten se pregăteşte să urmeze aceeaşi soartă. Armatele sfinte sunt decimate şi păgânii sunt de trei ori mai numeroşi decât noi. Terenul curat, sfântul Teren, a început să fie sabotat şi distrus încetul cu încetul. Aţi venit deci la mine, la blocul von Hofen, cu ordinul unei noi recrutări.

Johann făcu o pauză. Preotul se uită fix la el. Una din sprâncenele sale stufoase începu să tremure. Johann urmă cu un zâmbet larg:

– Refuz ordinul. Recrutarea nu va avea loc în blocul von Hofen.

În birou se lăsă liniştea cea mai adâncă.

– Pardon? spuse preotul într-un târziu cu voce apăsată.

– De astăzi, blocul von Hofen nu se mai consideră supus ordinelor Sfântului Scaun.

Johann luă în mână scrumiera mare care stătea nefolosită pe birou. Trebuia cumva să-şi acopere tremurul care îi cuprinsese corpul. Doamne, numai de n-aş începe cu bâlbâitul acum! se gândi baronul speriat. Ura deja cuvintele „Sfântul Scaun", numai pentru faptul că începeau amândouă cu S.

Preotul se sculă. Tună cu o voce impresionantă:

– Cred că cunoaşteţi faptul că tot ce aţi spus aici a fost deja auzit, analizat şi înregistrat în blocul Central! Răspunsul nu-l veţi primi de la mine! Cred că vă daţi seama că vă aşteaptă linia întâi!

– Ştiu. În schimb, dumneavoastră nu ştiţi că vă aşteaptă lumea de dincolo.

Înainte ca preotul să poată reacţiona, în cameră răsună o bubuitură şi un glonte simplu de plumb îi străbătu craniul. Preotul se prăbuşi într-o poziţie grotească, cu picioarele desfăcute larg, cu sutana gri închis – culoarea Misiunii – mototolită, formând cute imposibile.

Johann puse uşor revolverul fumegând pe birou. Sunetul metalului greu lovind suprafaţa dură a mesei răsună clar în cameră. Baronul continuă să privească cadavrul preotului. Aştepta telefonul.

Era una din acele clipe în care timpul părea să stea pe loc. Pactul cu diavolul, semnat în urmă cu două săptămâni, fusese acum parafat definitiv. Baronul îşi mângâie gânditor bărbia. Mingea era acum în terenul diavolului. Oare acţionase corect? Oare va...

Telefonul sună.

Johann se uită cu privirea fixă la aparatul dreptunghiular. Îl lăsă să sune de cinci ori. Apoi acţionă tasta de răspuns. Ecranul se ridică încet şi prinse viaţă. Jesus von Burghardt îl privi pe Johann drept în faţă. Baronul tresări fără să vrea sub privirea autoritară a lui Jesus, comandantul general al Armatei Sfinte. Cu un gest reflex prinse între degete crucifixul de bronz ce-i atârna întotdeauna de gât, îl sărută, îşi făcu semnul crucii cu el şi îl întinse spre interlocutorul său. Apoi îşi dădu seama de stupiditatea gestului său. Tocmai ucisese un Preot, iar acum îşi făcea cruce. Johann simţi sângele invadându-i fără să vrea faţa.

Jesus von Burghardt vorbi cu voce joasă, de bariton, pronunţând fiecare cuvânt cu încetineală voită:

– Johan Karlsson von Hofen. Din această clipă ţi-ai pierdut titlul şi orice prerogative speciale. Eşti excomunicat din ceata celor credincioşi, iar blocul tău va fi supus unui atac nuclear. Ai douăsprezece minute pentru a te căi prin intrarea, cu întreaga populaţie a blocului, în linia întâi a războiului sfânt. Atacul atomic va începe peste exact treisprezece minute. Pocăieşte-te, Johann Karlsson. Dumnezeu să te ajute.

Johann înghiţi în sec. Bineînţeles, ştiuse că acest lucru se va întâmpla, dar nu putut să nu se înfioare la auzirea sentinţei. Îşi dădu brusc seama că mâinile sale găsiseră din nou scrumiera, frământând-o frenetic, încercând să stă-

vilească tremurul nervos ce străbătea corpul fostului baron. Cu un gest furios, o aruncă undeva în cameră. Scrumiera se lovi de podea, un ciob mare se desprinse cu un sunet sec şi restul scrumierei se rostogoli până în dreptul frunţii găurite a preotului, unde se opri cu un clipocit sinistru în băltoaca de sânge ce se formase.

– Unsprezece minute, anunţă o voce de robot prin difuzorul telefonului.

Johann se dezmetici, dându-şi seama că Jesus von Burghardt dispăruse de pe ecran. Trebuia să acţioneze rapid. Dintr-un sertar scoase un aparat mic, acoperit cu o mulţime de butoane şi taste. Cu degetele încă tremurânde, formă un cod şi aşteptă. Din aparat se auzi un şuierat discret şi câteva pocnituri. Apoi o voce.

– Aici Krishna pe recepţie. Confirm semnal de emisie de la Hofen. Terminat.

– Aici Hofen. Actul întâi terminat. Aştept răspuns. Terminat.

Johann închise ochii, preţ de o secundă. Gata. Jocul fusese pornit. Nu mai exista întoarcere.

– Zece minute, anunţă robotul blocului Central prin telefonul rămas deschis.

Johann îşi trecu mâna peste frunte. Sudoarea rece i se lipi de podul palmei. Apoi, cu o mişcare hotărâtă, întrerupse legătura telefonică.

– 3 –

Femeia în uniformă se întoarse spre Johann. Zâmbi discret şi îi arătă un fotoliu.

– Domnule Karlsson, vă rog!

– Ce? Po-po-poftiţi? făcu Johann nesigur. Se despărţi cu greu de priveliştea ce i se arătase prin hubloul navei. Fusese incredibil de copleşitoare imaginea planetei sale văzută din spaţiu. Abia dacă o înconjurau câţiva nori. Solul, galben-portocaliu şi arid, se putea distinge cu o claritate extraordinară. Îşi recunoscuse continentul, însă căutase degeaba amplasamentul blocului său. Fostului său bloc, se corectă repede.

Se aşeză în scaun.

– Mu-mu-mul-mulţumesc.

Bâlbâitul începuse o dată ce ajunsese pe navă. Nu reuşea nicicum să se comporte normal. Prea multe lucruri străine. De fapt, totul era mult prea straniu pentru el. Începând de la teleportare şi terminând cu femeia din faţa sa, care se prezentase drept general şi purta un nume de neînţeles: Ramandratah Miko. Acum ea se plimba încet prin încăperea mică, oprindu-se din când în când pentru a-l privi pe Johann. Avea o faţă ovală, plină, culoarea pielii fiind nefiresc de întunecată şi vorbea germana cu un accent pe care nu-l mai auzise până atunci. Pe Johann, însă, îl fascina părul ei. Nu era prea lung şi fusese legat la spate, formând o codiţă cochetă. Fostul baron von Hofen mai văzuse acest gen de modă. Dar nu mai văzuse niciodată păr negru. Era înfricoşător. Şi dacă se gândea bine, bâlbâitul începuse în momentul în care îşi dăduse seama că era chiar părul ei care avea această culoare şi că nu era vorba de nici o perucă.

– Vă supără dacă nu vă folosesc titlul? întrebă femeia-general şi se opri chiar în faţa sa..

– N-n-nu, făcu Johann. Oricum nu mai con-con-contează. Ridică mâinile într-un gest de neputinţă. Se uită în sus, întâlnind privirea femeii. Îşi întoarse repede capul în altă parte. Diavolul. Era diavolul. Trebuia să fie. Negru. De la fum. De la fumul din Iad. Johann simţi din nou cum sudoarea îi umezea fruntea. Se foi nervos în fotoliul în care se aşezase.

– Ştiu foarte bine ce simţiţi acum Her Karlsson. Ne pare rău că schimbarea trebuie să fie atât de dură, dar nu prea avem timp. Jesus von Burghardt devine din ce în ce mai paranoic. A distrus deja patru blocuri rebele, înainte să le putem salva.

Femeia îşi începu din nou plimbarea. Luă de pe o măsuţă joasă un dispozitiv din plastic. Johann îşi dădu seama că era o telecomandă. Femeia-general continuă:

– Mai avem trei blocuri de recuperat şi totul se termină. Jesus Burghardt va rămâne singur. Apoi îl vom lua şi pe el.

Johann nu era sigur dacă înţelegea.

– Cum adică... trei blocuri de recuperat? Sunt vreo 50 în total! Şi ce se-ntâmplă cu recruţii? Războiul sfânt...

– Her Karlsson, nu există nici un război pe planeta dumitale.

Johann se holbă la ea.

– Cu-cu-cum? Ce vreţi să spuneţi? Recrutările, imaginile, documentarele, păgânii...

– Nu există nici un război, domnule Johann. Totul este o farsă. O farsă care a costat milioane de vieţi. Priviţi.

Cu o mişcare discretă, femeia acţionă telecomanda. Lumina se stinse. Peste hublou se închise un oblon metalic. Johann clipi derutat. Lentilele sale de contact se adaptară imediat la întunericul din jur. Din trei proiectoare laterale porniră fascicole de lumină care formară în faţa lui Johann o imagine tridimensională. O recunoscu imediat: reprezenta o recrutare. Mii de bărbaţi şi femei formau coloane ordonate pentru a pătrunde prin ecluza de protecţie în cala unui uriaş transportor. Toţi aveau privirea aţintită înainte, ochii larg deschişi, părul blond tuns scurt. Primiseră deja drogul victoriei. Transportorul se va îndrepta spre Centru şi, de acolo,

spre front. Un drum lung de o săptămână.

Urmă o altă fotografie. De data asta reprezenta clădirea maiestuoasă a Centrului. Sediul comandamentului central. Sediul Sfântului Scaun. Transportorul era oprit în fața intrării principale. Johann recunoscu și această imagine. Trebuia să urmeze botezul războiului. Jesus von Burghardt stropea transportorul imens cu apă sfințită.

– Așteptați acum, fără îndoială, botezul, domnule Karlsson, zise femeia, care stătea undeva, de partea cealaltă a hologramei.

Johann dădu din cap aprobativ.

– D-da, Botezul. Jesus...

– Nu e nici un botez, fu întrerupt. Apoi vocea femeii deveni mai gravă. Din acest moment vă rog să uitați tot ce știți din propaganda creștină a lui Jesus Burghardt. Oamenii din acest transportor nu pleacă la războiul sfânt. Pleacă la o moarte inutilă.

Imaginea se schimbă din nou.

Johann scoase un strigăt înăbușit și duse o mână crispată la gură. Înainte să înțeleagă ce vedea, știa că era adevărul. Acesta era adevărul. Lacrimi grele îi umeziră fața. Închise ochii și își înfipse amândouă mâinile în părul său des.

În raza celor trei fascicole luminoase își continuau dansul dezordonat fire pierdute de praf.

– 4 –

– Johann?

O mână îl scutură blând de umăr.

– Johann Karlsson von Hofen?

Deschise încet ochii. Văzu neclar o mână care se mișca în fața ochilor săi.

– Mă vedeți, Johann? Hei! Mă vezi?

Johann scutură încet capul și se ridică, sprijinindu-se într-un cot. Bărbatul din fața sa îi era cunoscut. Doar că nu știa cu cine anume și cu ce împrejurare să-l identifice. Duse mâna stângă la tâmplă și începu s-o maseze ușor. Celălalt îl bătu ușor pe umăr.

– Nu te speria. Nu ai nimic. Doar ai dormit vreo douăsprezece ore. Somnifer.

– Cine ești? întrebă Johann așezându-se pe marginea patului. Nu se simțea rău. Dimpotrivă. Oboseala trecuse și tensiunea acumulată dispăruse și ea.

– Fost baron Heinrich Schlichter von Gor.

– Von Gor... blocul tău... ai fost la... război?

– Oh, da! Sigur că da.

Von Gor, un bărbat înalt, lat în umeri și afișând pe sub tricoul subțire pe care îl purta niște bicepși imenși, se sculă vădit enervat.

– Bineînțeles c-am fost. La război!

– Cum a... începu Johann nesigur, însă Von Gor îl întrerupse brutal. Se întoarse spre el, cu fața distorsionată. Cu ochii larg deschiși, cu venele gâtului umflate, cu roșeața disperării inundându-i trăsăturile colțuroase ale feței, Von Gor urlă:

– Am fost pe dracu'! Înțelegi, puștiule? PE DRACU'! RAHAT! Căcatul ăla de Jesus a râs de întreg poporul său ales și iubit.

Se aplecă spre Johann. Când continuă – fără să reducă deloc volumul vocii sale răgușite – Johann simți cum particule de salivă îi loveau fața într-o ploaie măruntă.

– Războiul Sfânt? RAHAT! Biblia? Poți să ți-o vâri în fund, puștiule! MĂ AUZI? Drept în fund și să-l pui pe Burghardt să ți-o scoată cu nasul! Von Gor îl zgâlțâi de umeri și continuă – de data asta cu voce stinsă. Când a venit primul mesaj al lui Krishna am vrut să raportez imediat. Dar Krishna – oricine ar fi și nenorocitul ăla – s-a prins și mi-a trimis imagini. Nu una, nu două, nu o sută, ci în continuu! Înțelegi? Orice monitor aprindeam, orice telefon foloseam, aceleași fotografii: nenorociții din linia întâi a sfântului nostru război împotriva păgânilor, scoțând morcovi din zona iradiată, zisă terenul sfânt. Pe mă-sa de sfânt! Ardeau, puștiule, ardeau, ai văzut cum ardeau nenorociții ăia? Ardeau în rânduri civilizate de câte o sută, ardeau fără flăcări, li se cojea pielea de pe corp, le cădea părul, arătau ca... arătau...

Von Gor se prăbuși în genunchi hohotind, capul căzându-i în poala lui Johann. Vocea răzbătea înăbușită până la el, umplându-l de spaimă și tristețe. Acum, că văzuse și el acele imagini ale exterminării, lumea sa conceptuală în care crescuse și se formase se prăbușise cu totul. Însă el, Johann, era oricum un ratat. Dar acest om care îi plângea în poală, cândva un exponent fascinant al perfecțiunii umane, nu-și meritase soarta.

– Au ars scoțând morcovi. Ai văzut? Noi construiam în blocuri capele și biserici pentru ei, și ei au ars la recoltat de morcovi. Von Gor plângea. Umerii i se mișcau în ritmul sughițurilor sale. Noi... noi ne rugam pentru viața lor, și ei... și el... EL... ne trimitea preoți... ne chema la războiul sfânt... Doamne... i-a pus să-i aducă mâncarea... înțelegi? Morcovi împuțiți, tratați genetic pentru a-l hrăni pe EL... au murit... au ars, puștiule, au ars... ai văzut morcovii?

Pe Johann îl năpădiră lacrimile.

Văzuse fotografiile.

Von Gor continua să plângă. Acum bolborosea ceva neinteligibil. Johann simți cum materialul pantalonilor se umezea în locul unde Von Gor își apăsa fața pe genunchiul său. Puse neajutorat o mână pe creștetul celuilalt.

Văzuse fotografiile. Le privise, le înțelesese și leșinase.

Oameni desfiguraţi, cu pielea deformată de arsurile diavolului – de arsurile radiaţiilor, rectifică repede Johann, eliminând conotaţia mistică atribuită dintotdeauna fenomenului – cu corpurile sleite, dezbrăcate, dezhidratate. Oamenii poporului său mântuit muncind la strângerea recoltelor din terenurile iradiate. Nici măcar nu existau supraveghetori, îşi dădu pentru moment seama Johann. Şi totul se făcea manual, fir cu fir, cartof după cartof, măr după măr, morcov după morcov.

Normal. Pe planeta sa, după iradiere, nu mai existase progres tehnic.

Johann închise ochii.

Existau – existaseră – blocurile. Construite ca refugii de civilizaţia anterioară. Existau generatoarele solare de energie. Existau lifturile în blocuri şi instalaţiile de climatizare şi de comunicaţie. Şi mai supravieţuiseră distrugerii unele focoase nucleare. Şi, evident, un set de transportoare. Însă de cinci generaţii încoace nimeni nu mai construise sau inventase nimic nou. Doar bisericile în interiorul blocurilor; biserici din plastic, alcătuite ca un puzzle tridimensional din bucăţi rămase nefolosite, găsite în interiorul blocurilor. Şi mai supravieţuise o carte. Cartea cărţilor. Cartea pe care Jesus Burghardt o purta întotdeauna la piept. Textul după care se făcuseră crucifixele. Cuvintele care îl desemnau pe Jesus ca fiind comandantul oştirii, mântuitorul, regele iubirii, salvatorul omenirii.

Von Gor îşi trase nasul, se ridică brusc acoperindu-şi cu antebraţul faţa şi ieşi cu paşi mari din încăpere. Pe pantalonii lui Johann se vedea o pată întunecată, acolo unde se adunase lacrimă după lacrimă durerea şi disperarea lui Von Gor.

Johann ţinea ochii închişi.

Duse mâna la piept şi apucă strâns crucifixul. Era legat de un fir împletit din nylon. Ar fi putut să-l rupă cu un efort minim, însă n-o făcu. Stătea acolo, aşezat incomod pe marginea patului, strângând crucifixul în mână.

Nici nu remarcă stropul de sânge care i se prelinse încet din pumnul strâns în jurul obiectului sacru, care căzu lângă pata întunecată de pe pantaloni.

Johann Karlsson se gândea la viitor.

Se gândea la moarte.

Se gândea la viaţa de dincolo. La Rai. La Iad. La oamenii care ajunseseră acolo.

Să nu fi existat oare nimic, absolut nimic decât Jesus Burghardt?

Johann se gândi îndelung.

Şi un alt strop de sânge îşi găsi drumul printre degetele strânse.

— 5 —

Igor ridică mâna.

– Herr Johann?

Johann zâmbi. Toată lumea din şcoală îi spunea „Herr Johann". Nu mai era nici un „baron" şi nici un „von". Iar „Karlsson" mai apărea doar în actele oficiale. De ani de zile i se spunea, simplu, „Herr Johann".

– Da, Igor?

– De ce n-ai rupt atunci crucifixul? Jesus Burghardt nu mai însemna nimic pentru tine.

Johann duse involuntar mâna la gât. Atinse uşor cu degetele crucea pe care o ţinuse acolo tot timpul. Niciodată nu şi-o dăduse jos.

– Nu. Într-adevăr, Jesus Burghardt nu mai însemna nimic pentru mine. Era un criminal care distrusese cea de-a doua civilizaţie de pe Europa. Însă ceea ce purtam eu la gât nu avea nici cea mai mică legătură cu Jesus Burghardt.

– Dar era întruchiparea lui, nu? făcu băiatul, lăsând capul într-o parte.

– Nu, nu era întruchiparea lui pe cruce, ci a celui care trebuie să aducă mântuirea.

– Exact ce pretindea şi Burghardt! triumfă Igor.

– Nu. Burghardt *s-a folosit* de acea carte rămasă după iradiere pentru a ne induce în eroare, pentru a ne orbi minţile, pentru a ne manipula reclamând pentru el o calitate pe care nimeni nu îndrăznise s-o pună sub semnul întrebării. Era o carte pe care o cunoşteam toţi de la strămoşii noştri. Fusese cartea lor sfântă. Şi Burghardt a profitat.

– Dar nu se poate aşa ceva! Cum pot fi înşelaţi milioane de oameni cu o singură carte, de către o singură persoană?

Johann oftă. Se sculă de la catedră, întrerupând totodată terminalul din faţa sa. Începu să se plimbe printre mesele din sala de clasă.

– În timpul celei de-a treia generaţii după iradiere, povestirile bătrânilor s-au pierdut treptat, treptat. Tot ce rămăsese era credinţa. Religia. Încrederea fără margini în biserica ce se construise în jurul bibliei. Apoi, în generaţia a patra, chiar şi această credinţă începea să se surpe încetul cu încetul. Atunci, cineva şi-a numit fiul Jesus. Era prima oară că aşa ceva se întâmpla. Era exact ceea ce lipsea în societatea noastră. Un mântuitor. O scânteie. O stea în jurul căreia să se coaguleze toată societatea. Oricine îl întâlnea, îl urma orbeşte.

Johann făcu o pauză. Apoi zise simplu:

– Iar de la Jesus a pornit şi povestea cu războiul sfânt împotriva păgânilor.

Cineva din clasă chicoti.

Johann se întoarse cu o mişcare bruscă în direcţia de unde venise sunetul.

– O dată cu numirea lui Jesus în fruntea sfântului scaun, situaţia devenise din ce în ce

mai bună. Comunicarea cu celelalte blocuri se intensificase, apăruseră transportoarele care aduceau preoţi, construiam biserici noi, apăruse războiul care ne dădea un sens, aveam chiar un program de ştiri şi divertisment transmis de la blocul Central. Apoi alimentaţia...

– Mâncarea...?

– Da, într-adevăr. V-am povestit cum se raţionaliza hrana în blocurile noastre. Dacă un sistem de sere moştenit de la prima civilizaţie se strica, acel bloc era sortit pieirii. Era o lege nescrisă şi necomentată de nimeni. Nu aveam, sau nu *mai* aveam piese de schimb şi nici materiale de reparaţie. Aşadar – nici o şansă. Iar sistemul blocului Central s-a stricat într-o bună zi. Dar, vedeţi voi, Burghardt făcuse rost de nişte seminţe tratate genetic, care puteau fi crescute *afară*. Johann ezită o clipă, apoi continuă. Afară, în zona iradiată. În ce mod se recoltau produsele... ştiţi.

– Totul era iradiat? Chiar n-aţi ieşit niciodată?

– Niciodată. Johann scutură capul. Gata, plecaţi acum.

Copiii deveniră pe dată mai zgomotoşi, împachetându-şi ordinatoarele. Ieşiră repede afară. Johann se îndreptă cu paşi mărunţi – era trecut de şaizeci de ani – spre cancelarie.

– Johann?

Se opri. Se întoarse încet spre clasa pe care tocmai o părăsise. În uşă stătea Igor.

– Da?

– Nu mi-ai răspuns la întrebare. De ce mai ţii figurina aceea? Ţi-a distrus planeta şi poporul. Te-a înşelat şi şi-a bătut joc de tine.

Johann privi spre podeaua din plastic verde-mat.

– N...n...nu ştiu. Cre...cre...cred că noi l-am în...în...înşelat, şopti Johann, ultimele cuvinte spunându-le mai mult pentru sine. Apoi se întoarse pe călcâie şi plecă fără să se mai uite în urmă. Ieşi din clădire.

Soarele ardea.

Johann privi direct spre globul de foc. Lentilele de contact se adaptară automat.

Johann iubea Terra. Chiar dacă era un amalgam de popoare şi rase diferite. Învăţase să iubească pe fiecare. Îl iubea pe roşcatul Igor la fel de mult ca şi pe chinezul Chan.

Johann iubea Terra. Chiar dacă undeva, acolo, în spaţiu, se învârtea planeta sa natală, în jurul unui alt soare. Ciudat, remarcă Johann, peste tot unde omul se instalase, astrul principal căpătase numele general de „Soare", pierzând denumirea astronomică, oficială. La fel îi spuneau şi cei de pe America, şi cei de pe Africa sau cei de pe India. La fel îi spusese şi el.

Îşi continuă drumul.

Iisuse, ce zăpuşeală!

Trebuia să se grăbească; la trei avea întrunire. Multiplicase vreo 50 de biblii şi urma să le împartă. Şi vor urma altele – de asta era sigur. Credinţa va triumfa pe Pământ. Poate nu va triumfa rasa, însă credinţa în orice caz.

Johann zâmbi şters. O durere ascuţită îi străbătu pieptul.

– 6 –

„În această după-amiază, în urma unui atac de cord survenit în plină stradă, a încetat din viaţă profesorul de istorie colonială comparată de la şcoala normală 789 din Delphi, domnul Johann Karlsson, cunoscut mai ales sub numele de «Herr Johann». Refugiat oficial, domnia sa s-a făcut cunoscut mai ales prin lucrările „Rasa şi Credinţa" şi „Europa, planeta martir", accesibile prin UniNet. În vârstă de doar 67 de ani, domnul Karlsson a fost unul din puţinii supravieţuitori care s-au reîntors, acum patru decenii, de pe planeta iradiată Europa. Reamintim că Europa, după ce a fost dominată o lungă perioadă de timp de Jesus Burghardt, un dictator fanatic, care, bazându-se pe vechi legende ale religiei „creştine", a instituit un regim de teroare şi minciună, în timpul căruia a pierit mai mult de jumătate din populaţia rămasă pe Europa. Reţeaua de ştiri Delphi-Live subliniază faptul că politica rasială propagată de..."

– Johann?

Bătrâna cu părul alb se sprijini cu o mână de masa de lângă ea. Scaunul purtător se mişcă uşor.

– Johann?

– Doamnă Hofen, vă rog...

– Johann?!

Bătrâna încercă să se ridice. Pătura ce-i acoperise genunchii osoşi căzu pe podea.

– Doamnă Hofen...

– Sunt baroană, auzi? BAROANĂ! AUZI? DA? AUZI?

Vocea piţigăiată umplu camera de recreere. Ceilalţi bătrâni ridicară curioşi privirile. Era pentru prima dată de când fusese adusă în azil, că doamna Hofen vorbea.

Acum, ea fixa din nou ecranul televizorului.

– Johann! Johaaaann!!!! *Mein Gott*, n-ai înţeles, Johann, a venit! Doamne, a venit!! A VENIT PREOTUL! Johann, Johann, ce ne facem, a venit preotul, preotul, a venit...

LADISLAU DARADICI

ORBUL

*Nu e adevărat că orbii nu văd. Scorobete s-a născut orb şi orb avea să moară, dar a văzut lucruri pe care noi, văzătorii, nu le vom întrezări nicicând. S-ar crede că pentru un orb cea mai accesibilă lume este cea **dinlăuntrul** său, că ar fi tot atât de accesibilă pe cât de inaccesibilă este, pentru noi, lumea visurilor şi coşmarurilor noastre. Scorobete a văzut însă şi o **altă** lume, nebănuită, magică, de **dincolo** de noi. Şi atunci mai poate fi adevărată afirmaţia că orbilor nu le e dat **să vadă**?*

I

De fiecare dată când mă trezesc, mă trezesc în propria-mi lumină. E puternică, e verde, aproape mă orbeşte. Îmi împresoară trupul ca o mănuşă pufoasă, uneori, când mă alint, îmi place să spun că *mă scald în lumină*. În propria-mi lumină. Îmi dau seama că acest lucru nu are nimic de-a face cu lumina propriuzisă a soarelui, a zilei, pe care o bănuiesc doar. Dimpotrivă, în întuneric *o văd* mai bine. Pornind de la configuraţia ei, îmi pot imagina cu uşurinţă forma unei mâini sau chiar a unui corp întreg. Îmi pot imagina cu uşurinţă un bărbat sau o femeie. Dar eu niciodată *nu văd* corpuri, eu întrezăresc doar nimburile care le învăluie ca o ninsoare magică şi vie, ca o ceaţă. Cea a copiilor este mai firavă, selenară, aş spune. O aureolă candidă şi vioaie, dar care se poate stinge uşor. Lumina copiilor e vulnerabilă şi necesită ocrotire. Toate luminile necesită ocrotire. Cea mai palidă este cea a bătrânilor, în timp ce a tinerilor băieţi şi fete e ca smaraldul îţi sfâşie ochii minţii, te orbeşte. Aşa a fost, cândva, şi lumina mea. Lumina oarbă a lui Scorobete, orbul...

II

Jocul meu preferat era, pe-atunci, *citirea* vârstei unui om după nuanţa şi intensitatea luminii care-l însoţea. Oricând puteam *ghici* vârsta unuia care trecea înainte-mi. Cu timpul am izbutit să descifrez bolile trupeşti ale fiecăruia, arta mea culminând cu relevarea morţii iminente care se cuibărea în oameni. Îl recunoşteam din o sută pe cel atins de boală, din o mie îl puteam găsi pe cel care trebuia să moară în curând. Mi-a fost teamă să ascund de oameni propriile lor boli şi propria lor moarte; am fost învăţat să iubesc adevărul. La început, oamenii au crezut că sunt vraci şi au venit de pretutindeni *să le citesc* bolile ori moartea. Apoi, naivi, pretindeau tămăduire. Le spuneam că nu am nici o putere asupra bolilor şi cu atât mai puţin asupra morţii – cine ar putea pretinde, oare, pentru sine, aşa ceva? –, dar ei mă implorau, neînţelegându-mi şi neacceptându-mi neputinţa. Aşa am ajuns să fiu urât, eram urât pentru ceea ce *vedeam*. Mă implorau să-i privesc, urându-mă apoi pentru ceea ce *vedeam* în ei. Seară de seară treceau cu sutele prin faţa porţii mele – ziua refuzam *să-i privesc* – era un spectacol fascinant de aureole şi lumini ce se mişcau în această imensă noapte a vieţii. Şi le alegeam pe cele afectate, pe cele în care se cuibărise deja viermele pieirii. Şi-atunci eram blestemat; aşa am început să mă tem de ei, aşa cum şi ei se temeau tot mai mult de mine. De fapt se temeau de bolile pe care le-ar fi putut avea, de moartea care oricum avea să vină. Mă întreb: oare cum e mai bine să trăieşti, în ignoranţă ori în cunoaştere, devorat însă de spaimă? Când am devenit conştient de efectul malefic al previziunilor mele, am refuzat *să mai privesc* luminile lor. Şi atunci m-au urât şi mai mult.

III

Pe vremea aceea începusem deja să fiu tot mai fascinat de mirajul morţii: mă întrebam ce se întâmplă cu lumina celor care trec în neființă. Oare se stingea aşa cum se stinge o lumânare sau abandona, pur şi simplu, trupul inert, eliberându-se şi începându-şi o nouă existenţă? Şi ce era strălucirea pe care o puteam *vedea* doar eu, orbul, un efect al vieţii sau viaţa însăşi? Sau poate era chiar sufletul? Dar atunci, eu eram un cititor de suflete şi asta însemna că boala şi chiar moartea trupului ni se cuibăreşte mai întâi în suflet şi atunci ar trebui să ne tămăduim sufletele pentru toate maladiile trupeşti... Aş fi vrut să rămân mai mult alături de muribunzi, măcar până în clipa în care îşi dădeau duhul, poate că aşa aş fi putut afla câte ceva. Mă gândeam că dacă lumina se desparte într-adevăr de cel pogorât în moarte, n-aş mai deosebi lumina unui om viu de luminile celor care nu mai sunt; dacă ele continuă să trăiască printre noi, rătăcind orfane, neîmpăcate? Dar n-am reuşit să mă apropii de nici un muribund, căci oamenii mă goneau de fiecare dată, numindu-mă orbul-aducător-de-moarte, iar copiii îmi strigau cobe, cobe şi zvârleau cu pietre în urma mea...

IV

Într-una din zile a venit ea. „Cine eşti?" am întrebat-o. „Nimeni..." „De unde vii?" „De departe..." Era seară, o seară înmiresmată şi caldă de cireşar. Văzduhul mirosea a flori de tei, păru-i mirosea a muşcată. I-*am zărit* lumina pe cărare şi m-am cutremurat: era pe moarte. „Am venit să ne iubim", mi-a spus, „vreau să fac dragoste cu tine..." Mi-era teamă că mă va întreba dacă *văd* ceva în lumina ei, mi-era teamă că pentru asta venise; nu ştiu dacă aş fi putut-o minţi. Însă ea n-a pomenit de asta: s-a apropiat cuminte şi m-a atins, aşa am condus-o în casă. Lumina ei atingând-o pe a mea: niciodată n-aş fi sperat atât de mult. Aveam senzaţia că *orbesc*, mi-am strâns pleoapele, însă dumnezeiasca strălucire îmi inundă întreaga fiinţă, colpeşindu-mă. M-a despuiat de haine, eliberându-şi şi ea trupul din strânsoarea mătăsii, apoi şi-a apăsat sânii pe pieptul meu şi m-a sărutat: buzele-i aveau gustul sângelui înfierbântat şi gustul luminii, trupurile noastre contopindu-se într-o scânteiere unică, pulsând ca inima unei uriaşe stele în nemărginirea albăstruie a nopţii. Niciodată n-am fost atât de fericit, niciodată nu m-am bucurat atât de mult de viaţa mea chinuită şi amară. Până în zori ne-am dezmierdat şi ne-am iubit, iar eu ştiam deja că sunt pe cale de-a înfăptui minunea-mea-cea-mare: în jocul dragostei şi al luminilor noastre, fără ca ea să bănuiască măcar, am luat asupră-mi moartea ce-i adumbrea lumina vieţii. M-am rugat ca s-o pot face, m-am rugat, pentru prima oară, pentru lumina ei, dăruindu-i astfel viaţa în schimbul fericirii mele de o noapte, fericire capabilă însă să-mi desăvârşească şi să-mi împlinească existenţa. A plecat în zori, plângând, şi când am strigat în urma ei, rugând-o să-mi spună numele ei, mi-a răspuns, şoptind: „Maria...".

V

A mai trecut o zi şi încă una. Şi parc-am început să mă simt ciudat, de parc-aş fi fost *altul*. Acum ştiu că voi muri curând. Dar ideea morţii nu mă-nspăimântă. Mă gândesc că ar fi cea mai bună ocazie să pot afla ce se petrece cu lumina mea după ce inima va înceta să-mi mai bată. Uneori însă mă îndoiesc că orbilor le e dat *să vadă* şi *dincolo* de moarte... Ei pot depista doar bolile şi eventuala moarte, citind-o din cartea nescrisă a luminii ce-nsoţeşte viaţa fiecăruia, iar uneori, în mod excepţional, atunci când simt o nemărginită dragoste, pot lua moartea cuiva asupra lor, într-o contopire şi un schimb pătimaş de lumini. Dar acest lucru e posibil o singură dată.

VI

Lumina m-a părăsit astăzi. Sunt singur de-acum. S-ar zice că am murit: pentru mine trupul nu mai înseamnă nimic. Mă simt uşor, dar nu-mi pot zări propria lumină. Nu mă pot zări: oare e posibil să fi devenit eu însămi lumină? Şi oare ce-i această plutire lină, acest zbor mirific în cea lume saturată de culori? Totul e viu, suav, totu-i strălucitor. Uite un fluture: mi se aşează pe braţ. Pe braţu-mi ca o aripă de lumină. Şi un singur gând mă urmăreşte încă: dorul de Maria. Căci mi-e dor de Maria, un dor arzător, cumplit. De lumina ei – mi-ar plăcea s-o revăd –, de lumina noastră...

Oare cine a spus că orbilor
nu le e dat să vadă?

CĂTĂLIN SANDU

Toţi în derivă, într-o lume stabilă

1 Când mi-au dat cartea, mi-au spus: „Citeşte-o. Noi o să te aşteptăm."

Am privit-o. Coperte albe, fără titlu. Pagini subţiri, scrise mărunt. Ei au plecat, iar eu am fost o clipă nedumerit. Când m-a găsit, Ciungul a scuipat într-o parte şi m-a privit curios.

„Ce-ai acolo?"

„Nimic", am zis. Am ascuns cartea în buzunar.

Reclamele obscene m-au adus la realitate. Respir aerul încărcat de praful radioactiv. Totul se duce de râpă.

2. Părinţii mi-au spus că sunt un parazit. Ei privesc ecranul mimotizorului şi cred tot ce se debitează acolo. Cândva am încercat să le spun ce gândesc. M-au privit ca şi cum le-aş fi propus să spargem o bancă.

Îmi iau son-ul şi-l pun la ureche. Muzica mă face să mă simt mai bine şi îmi scot din buzunar cartea. Nu am curaj s-o citesc. Nu ştiu cum s-o citesc.

Tata mă vede şi începe să gesticuleze. Nu îl aud, dar ştiu ce vrea. Îmi spune că sunt un idiot, că iar ascult porcării şi nu mă duc la muncă, îmi strigă că pe vremea lui era mai prost...

Aş vrea să-i spun că legea progresului înlocuieşte întotdeauna vechile dificultăţi cu altele mai subtile. Tac. Ar putea să mă dea afară din casă, iar acolo, în stradă, ar fi mai rău decât îmi este acum.

3. „Ce citeşti acolo?" mă întreabă Ciungul.

Are un rânjet murdar în care se cască găurile a doi dinţi căzuţi. Ieri a reuşit să fure de la un magazin câteva pastile proteinice, iar acum mă priveşte cu ochii bolnavi ai drogatului.

„Nimic. O carte", zic.

Ceva mă nelinişteşte. Ciungul se uită la mine şi râde.

„Vor să bage reforma şi la noi", îmi spune. „Aia cu taxele pentru..."

„Rahat." Scuip în direcţia lui şi mă întorc să citesc mai departe.

Totul se duce dracului. Lumea s-a umplut de tot felul de taxe, ne fură de tot ce avem, iar singurul nostru drept este să le mulţumim pentru viaţa fericită ce ne-au adus-o. Şi pentru Gărzile stradale. Câinilor vânători.

Avem o viaţă curată. Gărzile şi câinii pot să lichideze pe orice potenţial neîncadrabil în societate. Ca mine. Şi ca Ciungul.

„Ştii, nu e voie să ai aşa ceva", arată el spre carte.

Asta mă face curios. De când îi pasă lui de lege? Ridic ochii.

„Ai vreo problemă?"

Mă evită. Ridic din umeri.

Mi se pare că pot înţelege ceva din paginile astea. Mă prind. Deşi poate fi o iluzie, îmi place.

4. Azi i-am ucis. Mă închisesem la mine şi începusem să caut semnul de carte. Mama a intrat şi a început să urle la mine. Vechile texte. Parazit. Că nu vreau să-mi caut de lucru. Că mă ţin pe banii lor. Că...

Atunci n-am mai rezistat. Am dat-o afară şi am trântit uşa. De dincolo, încă au mai persistat un timp ţipetele mamei, estompate de plastonul uşii care, în ciuda reclamelor, începuse să se degradeze pe ici-colo.

Seara, când a venit tata, ştiam că o să mă bată. Mi-era frică. Tata întotdeauna are mâna grea. Am deschis rapid uşa şi am strigat la ei. Le-am spus că sunt nişte proşti. Că n-au decât să-şi bage în cur societatea asta mizeră în care supravieţuim, şi care îi excită. Că nu sunt în stare să vadă că mimetizorul nu face decât să răspândească prostia lor în lume.

Tata m-a privit lung. Zău că mi-era frică. Dar n-a făcut nimic. Nu

m-a bătut. Până când a văzut cartea.

„Ce dracu' ai acolo?"

Am ştiut că nu mai aveam nici o şansă. Tata avea o mână grea. Când mi-am revenit, zăceau amândoi într-o baltă de sânge. Covorul, în ciuda reclamelor, absorbise lichidul roşu şi avea acum o culoare ciudată.

M-am dus la mine şi am citit, încercând să uit. Un timp, am reuşit să prind ideea cărţii, până dimineaţa aproape că o terminasem.

Apoi am plâns.

5. Când am văzut Gardienii la capătul străzii, am ştiut că Ciungul mi-o făcuse. Am început să alerg. În spate aproape că auzeam tălpile grele ale cizmelor şi, mai ascuţit, sunetul zgâriat pe asfalt al ghearelor câinilor. Răsuflarea lor înceată. Nu se grăbeau.

Dacă am noroc, aş putea să îi încurc în labirintul străzilor. Nu pentru că aş cunoaşte oraşul mai bine. Ci pentru că vreau cu disperare aceasta. Am auzit câteva poveşti despre Gardieni. Muşcătura câinilor. Poate sunt doar poveşti. Poate or să mă ducă la sediu. Nu cred.

Alerg. Mă opresc. Zidul mă blochează crud, mă întorc. Îi văd, bărbaţi fără zâmbet, ochelari negri. Da, totul se duce de râpă. Scot cartea de la piept. Simt că am curajul să-i înfrunt. Cartea e singurul lucru viu.

Sunt sfâşiat de colţii câinilor furioşi, în timp ce Gardienii admiră spectacolul. Continui să strâng cartea în mâini, iar ei ştiu că au pierdut. Ei sunt doar nişte pagini rupte, în bătaia vântului.

Mor. Simt că mor, dar ştiu că sunt aşteptat. Mă gândesc la toate cărţile de dincolo, căutându-şi fiecare un om, şi-mi întorc privirile zâmbind către Gardieni, care nu pot decât să îşi dezlănţuie furia acolo, jos, de unde nu mă pot atinge.

Va veni un timp când îi voi învăţa să scrie.

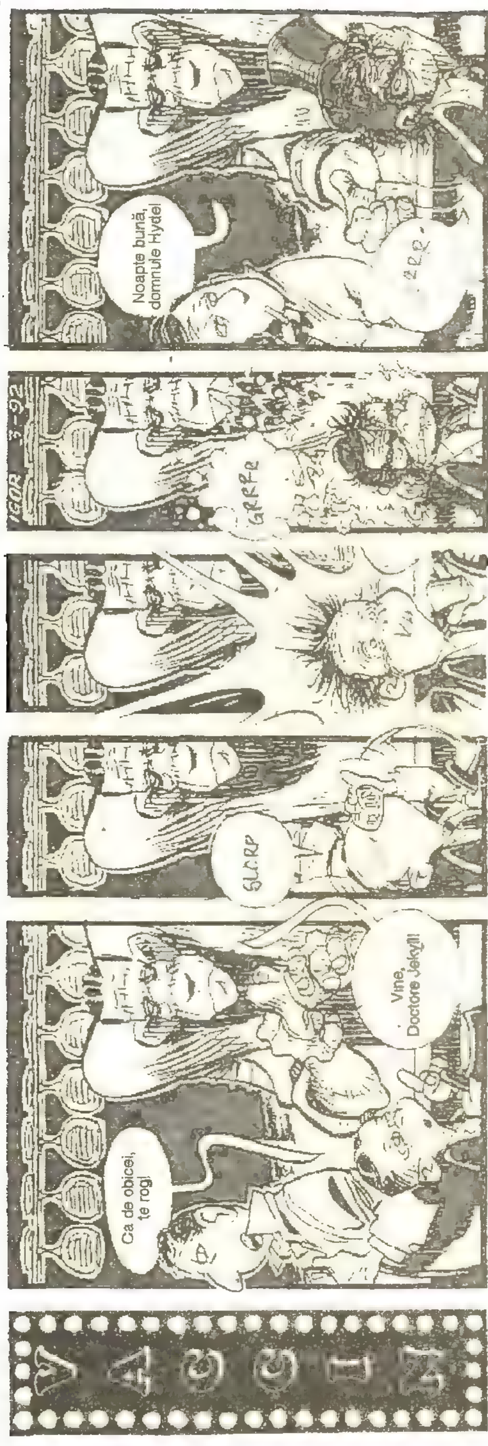
Autorul acestei benzi desenate, Ilkka Ruokola, de formaţie arhitect, s-a născut în anul 1961, în oraşul Espoo din Finlanda. El îşi semnează lucrările cu pseudonimul Igor şi este unul dintre puţinii artişti profesionişti din spaţiul benzii desenate nordice. A colaborat la fanzinele "Tähtivaeltaja" („Hoinarul stelar") şi "Kannus" („Pinten"), caracterizate, în general, de o notă parodică la adresa aventurilor spaţiale. A conceput şi desenat *Castelul de la marginea lumii*, o lucrare apropiată ca temă de universul imaginat de Tolkien.

În anul 1992, Ruokola a început colaborarea la o nuă revistă, "Amok", condusă de Kari T. Leppänen, un nume relativ cunoscut la noi prin câteva traduceri. Din anul următor Ilkka Ruokola devine unul dintre desenatorii unei celebre serii pentru copii, *Moomi*.

Stripul alăturat a apărut în primul număr al revistei "Amok".

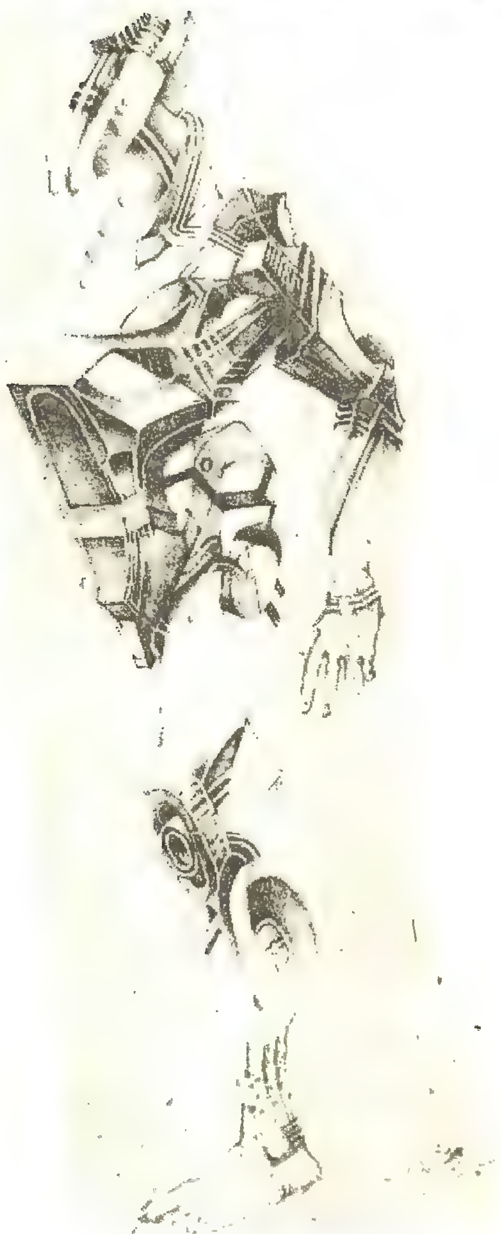
Florin Leodor Dănilă

Material oferit de ART BD, asociaţie cu activitate în sfera benzii desenate. Adresă de contact: Str. Lidia nr. 71, sc. B, ap. 6, cod 1900, Timişoara, România.

STANLEY G. WEINBAUM

IDEALUL

Desen de Dragoş Popa

– Acesta este, spuse călugărul franciscan, Automaton-ul meu care, la timpul potrivit, va vorbi, va răspunde la orice întrebare am să-i pun şi îmi va destăinui lucruri încă necunoscute.

Zâmbea în timp ce mângâia afectuos craniul de fier, care se odihnea pe piedestal.

Tânărul se uita cu gura căscată, când la cap, când la călugăr.

– Dar este... fier! şopti el. Capul este făcut din fier, bunule părinte.

– Fier pe dinafară, inteligenţă pe dinăuntru, fiul meu, răspunse Roger Bacon. Va vorbi la timpul potrivit, în felul său, pentru că aşa l-am făcut. Un om inteligent poate transforma meşteşugul diavolului în lucrare dumnezeiască, păcălindu-l astfel pe Cel Rău – Sssst! Ne cheamă la vecernie! ***Plena gratia, ave Virgo.***

Dar n-a vorbit. Multe ceasuri şi săptămâni în şir şi-a privit ***doctor mirabilis*** *creaţia, însă buzele ei de fier tăceau, iar ochii, tot de fier, erau mereu întunecaţi, în celula monahală se auzea numai vocea marelui bărbat, fără să primească vreun răspuns la întrebările pe care le punea, până într-o bună zi, când supraveghindu-şi opera, compunea o scrisoare către Duns Scotus din îndepărtata Cologne...*

– A sosit timpul! spuse creatura, zâmbind blajin.

Călugărul îşi ridică privirea.

– A sosit, într-adevăr, timpul! reluă el, ca un ecou. Este timpul ca tu să vorbeşti şi să spui ceva mai important, altceva decât această constatare. Bineînţeles că este timpul, înafara lui nu există nimic. Fără timp...

– A fost timpul! mormăi chipul, întrucâtva sever, încă zâmbind la statuia Diavolului.

– Sigur că timpul a fost, spuse Călugărul. Timpul a fost, este şi va fi, pentru că timpul este acel mediu în care se petrec evenimentele. Materia există în spaţiu, dar întâmplările...

Chipul nu mai zâmbea.

– Timpul a trecut! strigă cu o voce adâncă, precum sunetul catedralei, care explodă apoi în mii de fărâme.

– Iată, aceasta este autoritatea mea clasică în acest experiment, spuse bătrânul Haskel van Manderpootz, închizând cartea. Povestea, istorisită aşa cum a fost, cu aureolă de mit medieval şi legendă, dovedeşte că Roger Bacon însuşi a încercat acest experiment şi... a dat greş.

Arătând cu un deget lung către mine, zise:

– Totuşi, să nu ai impresia, Dixon, că Fratele Bacon nu era un om mare. El era un om foarte mare, de fapt el a aprins torţa pe care, în numele său, a preluat-o Francis Bacon patru secole mai târziu şi pe care o reaprinde acum van Manderpootz.

Îl priveam în tăcere.

– Într-adevăr, reluă Profesorul, Roger Bacon ar fi putut fi numit un van Manderpootz al secolului al treisprezecelea, sau van Manderpootz ar putea fi un Roger Bacon al secolului douăzeci şi unu. Ale sale Opus Major, Opus Minor, Opus Tertium...

– Ce are a face toată povestea cu... acela? l-am întrerupt nerăbdător, arătând spre capul greoi din metal, care stătea într-un colţ al laboratorului.

– Nu mă întrerupe! se răsti van Manderpootz. Eu voi...

În acea clipă aproape că am căzut de pe scaun. Bucata de metal mormăi ceva în genul „A-a-gh-rasp!“ Şi făcu un pas, unul singur, cu braţele ridicate, către fereastră.

– Ce naiba! am articulat, în timp ce obiectul se întoarse liniştit la locul său, lăsându-şi braţele în jos.

– Cred că a trecut vreo maşină pe alee, spuse van Manderpootz calm. Deci, cum îţi spuneam, Roger Bacon...

Nu-l mai ascultam. Când van Manderpootz este hotărît să termine o propoziţie, întreruperile sunt mai mult decât inutile. Ca fost student al său, ştiam asta. Aşa că le-am permis gândurilor mele să se ocupe de alte probleme personale, în special de Tips Alva, care era pentru mine problema cea mai presantă a momentului. Da, este vorba despre Tips Alva, micuţa dansatoare blondă care susţine programul „Yerba Mate“ pentru compania aceea braziliană. Fetele din cor, dansatoarele, vedetele de televiziune sunt slăbiciunea mea; asta dovedeşte, poate, că în mine zace un suflet de artist. Poate...

Eu sunt Dixon Wells, descendent al Corporaţiei N.J. Wells de Inginerie Extraordinară. Se presupune că şi eu sunt inginer. Spun „se presupune“, pentru că în cei şapte ani de când mi-am terminat studiile, tatăl meu nu prea mi-a dat ocazia să o demonstrez. El are un foarte dezvoltat simţ al timpului, iar eu am un talent, deloc de invidiat, de a fi mereu în întârziere, oricând şi oriunde. Ba chiar insinuează că proiectele pe care i le prezint sunt caracteristice perioadei iacobine târzii, dar nu este adevărat, de fapt sunt post-romanesciene.

Bătrânul N.J. are obiecţii şi în ceea ce priveşte preferinţele mele pentru doamnele scenei şi de la televiziune, şi mă ameninţă periodic că o să-mi taie banii de buzunar, deşi se presupune că aceştia reprezintă salariul meu. Nu-mi convine deloc să fiu dependent şi uneori regret nefericitul crah al pieţei din anul 2009, care mă curăţase de ultimul bănuţ, deşi mă ferise de însurătoarea cu Whimsy White, iar van Manderpootz a reuşit să-mi demonstreze, cu subjonctivizorul lui, că aceasta ar fi fost o catastrofă. Până la urmă, însă, s-a dovedit a fi un dezastru şi faptul că nu m-am însurat, cel puţin în ceea ce priveşte sentimentele mele. Mi-au trebuit luni întregi ca să o pot uita pe Joanna Caldwell şi ochii ei ca argintul. Încă o dată ajunsesem prea târziu.

Van Manderpootz este fostul meu profesor de fizică, şeful departamentului de fizică nouă de la N.Y.U. (Universitatea din New York) şi, de asemenea, un geniu, deşi puţin excentric. Judecaţi şi dumneavoastră:

– Aceasta este teza, zise el pe neaşteptate, întrerupându-mi gândurile.

– Aaa! Oh, bineînţeles. Dar ce legătură are cu robotul ăsta zâmbăreţ?

Se făcu stacojiu la faţă.

– Tocmai ţi-am spus! urlă el. Idiotule! Imbecilule! Visezi în timp ce vorbeşte van Manderpootz! Ieşi afară! Ieşi!

Am ieşit. Era, oricum, târziu, atât de târziu încât dimineaţa am dormit foarte mult şi apoi, când am ajuns la birou, a trebuit să suport din partea tatei o morală mult mai severă decât de obicei, în legătură cu punctualitatea.

Data următoare când l-am văzut, van Manderpootz uitase de supărare. Robotul încă stătea în colţul de lângă fereastră, iar eu n-am pierdut ocazia să întreb la ce folosea.

– E doar o jucărie pe care am construit-o împreună cu nişte studenţi, explică el. Are o reţea de celule fotoelectrice în spatele ochiului drept, construită în aşa fel, încât, atunci când un anume model trece prin dreptul lor, ele activează mecanismul. Obiectul este cuplat la un circuit electric, dar în mod normal ar trebui să funcţieze cu benzină.

– De ce?

– Ei bine, prototipul este programat să funcţioneze ca un automobil. Priveşte.

Luă un carton de pe birou şi decupă silueta unei maşini care semăna bine cu cele din vremea respectivă.

– Pentru că se foloseşte numai un singur ochi, continuă el, „obiectul" nu poate sesiza de la distanţă diferenţa dintre un vehicul în mărime naturală şi această imitaţie. Nu are simţul perspectivei în spaţiu.

El ţinu bucata de carton în dreptul ochiului mecanismului şi, ca urmare, acesta emise imediat strigătul „A-a-gh-rasp!", făcând un pas înainte, cu braţele ridicate deasupra capului. Când van Manderpootz retrase cartonul, „dispozitivul" se întoarse calm la locul său.

– Ce naiba! am exclamat. Ce înseamnă asta?

– Face vreodată van Manderpootz ceva fără să aibă un motiv? Îl folosesc pentru demonstraţiile de la seminar.

– Ca să demonstrezi ce?

– Puterea raţiunii, spuse van Manderpootz solemn.

– Cum? Şi de ce funcţionează cu benzină şi nu cu curent electric?

– Prea multe întrebări, Dixon. Nu ai înţeles grandoarea conceptului lui van Manderpootz. Uite, această creatură, aşa imperfectă cum e ea, reprezintă un mecanism de pradă. Este modelul unui tigru stând la pândă în aşteptarea prăzii. Pentru acest monstru, oraşul este jungla, iar prada – maşina care nu bănuieşte nimic, în timp ce el o urmăreşte pe străzi, care îndeplinesc rolul urmelor. Înţelegi?

– Nu.

– Ei bine, imaginează-ţi acest automaton, aşa cum ar fi putut van Manderpootz să-l facă dacă ar fi vrut. Un uriaş se ascunde în umbra clădirilor; se furişează de-a lungul aleilor întunecate şi a străzilor pustii, propulsat de motorul său cu benzină care toarce liniştit. Apoi, un automobil îşi trece imaginea prin dreptul ecranului din spatele ochilor lui. Automatonul se aruncă, prinde prada cu braţele lui de oţel şi o introduce între fălcile sale. Gâtul de metal al victimei este strivit de dinţii de oţel. Sângele victimei – adică benzina – se scurge încet în stomacul său, adică în rezervorul de benzină. Cu puteri reînnoite se avântă în semiîntuneric şi pleacă să caute altă pradă. Este o maşină devoratoare, un „tigru mecanic".

Mă uitam la el prostit. Îmi trecea prin cap că mintea marelui van Manderpootz o luase razna.

– Ce na..., am îngăimat.

– Acesta, spuse el absent, este numai un concept. Pot întrebuinţa jucăria în mai multe feluri. Pot să demonstrez orice cu ea, orice doresc.

– Poţi?! Atunci, demonstrează ceva.

– Spune ce doreşti, Dixon.

Luat prin surprindere, am ezitat.

– Haide! spuse el nerăbdător. Uite-te aici, am să-ţi demonstrez că anarhia este cel mai bun guvern, sau că Raiul şi Iadul sunt acelaşi lucru, sau că...

– Demonstrează-mi asta! am zis repede, că Rai = Iad.

– Nimic mai uşor! Mai întâi trebuie să-mi dotez robotul cu inteligenţă. Îi adaug memorie mecanică, prin intermediul valvei Cushman, cu efect întârziat; după aceea îi adaug înţelegere matematică pentru oricare din maşinile de calcul, apoi îl dotez cu voce şi cu un vocabular exprimat prin impulsuri magnetice recepţionate de un fonograf. Ceea ce vreau să-ţi spun, de fapt, este următorul lucru: o dată ce ai reuşit să construieşti o maşinărie inteligentă, nu înseamnă oare că oricare alta, alcăuită în acelaşi fel, va avea calităţi identice? Că orice robot care are interiorul construit în acelaşi mod va avea exact aceleaşi caracteristici?

– Nu! am sărit eu. Oamenii nu pot construi două mecanisme identice. Între ele vor exista sigur mici diferenţe; unul va reacţiona mai repede decât altul, sau va prefera drept pradă maşinile Fox, în timp ce altul ar reacţiona mai rapid la apropierea automobilelor Carne. Cu alte cuvinte, ar avea... individualitate! am zis zâmbind triumfător.

– Exact ce voiam şi eu să spun, observă van Manderpootz. Eşti de acord, deci, că această individualitate este rezultatul imperfecţiunii muncii omului. Dacă metodele noastre de fabricaţie ar fi perfecte, toţi roboţii ar ieşi identici şi nu ar mai exista această individualitate. Este adevărat?

– Presupun că... da.

– Atunci, eu îţi voi răspunde că individualitatea noastră se datorează eşecului de a atinge perfecţiunea. Noi toţi – chiar şi van Manderpootz – suntem individualităţi pentru că nu suntem perfecţi. Dacă am fi fost perfecţi, atunci fiecare dintre noi ar fi aidoma celorlalţi. Adevărat?

– Oh, da!

– Dar Raiul este, prin definiţie, un loc unde totul este perfect. Ceea ce înseamnă că în Rai toţi sunt la fel, iar atunci *înseamnă* că toată lumea este plictisită de moarte! Nu există tortură mai mare decât plictiseala, Dixon, şi... Ei, mi-am demonstrat teoria?

Eram la pământ.

– Dar... despre anarhie? am îngăimat.

– Simplu. Foarte simplu pentru van Manderpootz. Uite, pentru o naţiune perfectă – adică una ale cărei individualităţi sunt toate la fel, lucru pe care l-am demonstrat ca reprezentând perfecţiunea, repet, pentru o naţiune perfectă, legile şi guvernul sunt absolut inutile. Dacă toată lumea reacţionează la stimuli în acelaşi mod, legile sunt de prisos, e clar. Dacă, să zicem, are loc un eveniment oarecare, care ar duce, inevitabil, la o declaraţie de război, în acest caz, fiecare membru al acestei naţiuni ar vota „pentru", în aceeaşi clipă. Asta înseamnă că guvernul nu e necesar, în consecinţă guvernul ideal este anarhia, deoarece este cel mai potrivit pentru o naţiune perfectă. Făcu o pauză. Acum îţi voi demonstra că anarhia *nu* este forma ideală de guvernare...

– Nu te mai obosi! l-am rugat. Nu doresc să mă contrazic cu van Manderpootz! Dar acesta să fie oare scopul creării acestui robot aiurit? Doar ca bază pentru logică? Mecanismul răspunse cu scrâşnetul lui obişnuit, în timp ce se îndrepta spre o maşină care trecea pe sub fereastră.

– Nu este suficient? se răsti van Manderpootz, apoi, cu vocea mai liniştită, continuă: Am în minte un proiect măreţ, băiatul meu; van Manderpootz a rezolvat marea enigmă a Universului! Făcu o pauză, plin de sine. Ei, de ce nu spui nimic?

– Oh! am articulat, fără suflu. Este, oh... minunat!

– Nu pentru van Manderpootz, spuse el cu modestie.

– Dar... ce este?

– Ei! se încruntă el. Uite, Dixon, am să-ţi spun. Nu vei înţelege, totuşi îţi spun. Tuşi. Pe la începutul secolului al XX-lea, reluă el, Einstein a demonstrat că energia este ceva specific, distinct. Materia este, de asemenea, specifică, iar acum vine van Manderpootz şi adaugă faptul că spaţiul şi timpul sunt ceva eterogen. Mă privi scrutător.

– Energia şi materia sunt ceva distinct, am murmurat eu, iar timpul şi spaţiul sunt ceva eterogen! Ce moral din partea lor.

– Imbecilule! se răsti el. Pui la îndoială cuvintele lui van Manderpootz? Ştii foarte bine că spun „particular" şi „eterogen" în sens fizic. Materia este compusă din *particule*, deci este „particulară". Particulele materiei se numesc electroni, protoni şi neutroni; cele ale energiei, cuante. Eu acum adaug altele – particulele spaţiului, cărora le spun „spaţioni", şi pe cele ale timpului, „chrononi".

– Şi ce naiba sunt particulele spaţiului şi timpului?

– Exact ce ţi-am spus! se răsti van Manderpootz. Aşa cum particulele materiei sunt cele mai mici componente materiale pentru că nu sunt divizibile, tot aşa şi chrononul este cea mai mică particulă temporală, iar spaţionul cea mai mică particulă de spaţiu. Nici spaţiul, nici timpul nu sunt continue; fiecare dintre ele se compune dintr-o infinitate de asemenea mici fragmente.

– Cât durează un chronon? Cât de mare este un spaţion?

– Van Manderpootz a stabilit şi asta. Chrononul reprezintă perioada de timp necesară pentru ca o cuantă de energie să strămute un electron de pe o orbită electronică pe următoarea. Cu siguranţă că nu poate exista un interval de timp mai scurt, deoarece electronul este cea mai mică unitate de materie şi cuanta cea mai mică unitate de energie. Iar un spaţion are exact volumul unui proton. Şi, cum nu există o particulă mai mică, aceasta este cea mai mică unitate de măsură pentru spaţiu.

– Bine, dar fii atent aici, l-am contrazis. Spune-mi, atunci, ce există *între* aceste particule de spaţiu şi timp? Dacă timpul se deplasează, după cum spui, în salturi de câte un chronon, ce se află *între* aceste salturi?

– Ah! făcu marele van Manderpootz. Am ajuns la miezul problemei. Între particulele spaţiului şi timpului trebuie să fie neapărat ceva care nu este nici spaţiu, nici timp, nici materie, nici energie. Acum o sută de ani, Shapley l-a anticipat oarecum pe van Manderpootz, când a anunţat că ar fi descoperit cosmo-plasma, matricea fundamentală în care sunt încrustate timpul, spaţiul şi universul. Acum, van Manderpootz anunţă ultimul element, particula universală, punctul în care materia, energia, timpul şi spaţiul se întâlnesc, elementul din care sunt construiţi toţi electronii, protonii, neutronii, cuantele, spaţionii şi chrononii. Marea enigmă a universului a fost rezolvată prin ceea ce eu am numit *cosmon*.

Ochii lui albaştri mă sfredeleau.

– Magnific! am spus abia perceptibil, ştiind că el aştepta asemenea cuvinte. Dar la ce foloseşte?

– La ce foloseşte? strigă el. Oferă, sau va oferi, după ce voi pune la punct câteva detalii, mijlocul de a transforma energia în timp, sau spaţiul în materie, sau timpul în spaţiu, sau... Tăcu brusc. Şi abia după câteva secunde reluă: Prostule! Şi când te gândeşti că ai studiat sub îndrumarea lui van Manderpootz. Roşesc, roşesc efectiv.

Nimeni nu ar fi putut spune dacă roşise. Faţa lui era întotdeauna stacojie.

– Colosal! am spus grăbit. Ce minte sclipitoare!

Remarca l-a mai îmbunat.

– Şi asta nu e tot, continuă el. Van Manderpootz nu se opreşte până când nu atinge perfecţiunea. Acum voi anunţa descoperirea particulei elementare a gândului – *psychonul*!

Asta era deja prea mult. M-am uitat fix la el.

– Eu înţeleg că eşti nedumerit, zise van Manderpootz. Presupun că ştii, măcar din auzite, de existenţa gândului. Psychonul, particula elementară a gândului, constă dintr-un electron plus un proton, care, împreună, formează un neutron, încrustat într-un cosmon, având volumul unui spaţion, deplasându-se propulsat de o cuantă într-un interval de un chronon. Foarte clar, foarte simplu.

– Da, foarte! am îngânat eu. Până şi eu pot vedea că aceasta este egală cu un psychon.

El radia.

– Excelent! Excelent!

– Şi ce vei face cu psychonii? l-am întrebat.

– Ah, şopti el. Acum trecem peste miezul problemei şi ne întoarcem la Isaak, adăugă arătând cu degetul spre robot.

– Aici voi crea capul mecanic al lui Roger Bacon. În craniul acestei creaturi greoaie se va afla atâta inteligenţă, cât nici chiar van Manderpootz – de fapt, ar trebui să spun câtă *numai* van Manderpootz poate concepe. Nu-mi rămâne decât să contruiesc idealizatorul.

– Idealizatorul?

– Desigur. Nu ţi-am demonstrat că şi gândurile sunt la fel de reale ca şi materia, energia, timpul sau spaţiul? Nu am demonstrat că una se poate transforma în alta cu ajutorul cosmonului? Idealizatorul meu este un mijloc de a transforma psychonii în cuante, la fel cum, de pildă, un tub Cookes sau un tub cu raze X transformă materia în electroni. Voi face gândurile tale vizibile! dar nu gândurile aşa cum sunt ele în creierul tău buimac, ci *în forma lor ideală!* Înţelegi? Psychonii minţii tale sunt la fel cu ai oricărei alte minţi, aşa cum şi electronii sunt toţi identici, fie ei din aur sau din fier. Da! Psychonii tăi – vocea lui tremura – sunt identici cu cei ai lui van Maderpootz! Se opri, cutremurat.

– Adevărat? am spus emoţionat.

– Adevărat. Mai puţini ca număr, desigur, dar identici. Aşadar, idealizatorul meu îţi va arăta gândurile eliberate de amprenta personalităţii tale. Le va arăta la... *modul ideal!*

Ei, şi uite aşa am întârziat încă o dat la birou.

O săptămână mai târziu încă mă mai gândeam la van Manderpootz. Tips era plecată în turneu pe undeva, iar eu nu îndrăzneam să ies în oraş cu altcineva, pentru că o mai făcusem o dată şi ea aflase. Aşa că, neavând nimic de făcut, m-am îndreptat, în cele din urmă, spre locuinţa profesorului. Nu l-am găsit acasă, dar l-am descoperit în laborator, în Casa Fizicii. Se agita în jurul mesei pe care stătuse cândva obiectul numit de el subjonctivizor, dar pe care acum se afla o adevărată harababură de ţevi şi sârme încurcate, iar peste toate acestea – o oglindă rotundă, plană, pe suprafaţa căreia fusese trasată o reţea de linii subţiri.

– Bună seara, am salutat eu.

– Bună seara, Dixon, mormăi el.

– Ce e aia? am întrebat pe un ton obraznic.

– Idealizatorul meu. Un model rudimentar, cam din topor, pentru a se potrivi cu craniul lui Isaak. Totuşi, îl termin, ca să-l pot încerca.

Îşi întoarse ochii albaştri, strălucitori, către mine.

– Ce noroc că eşti aici! Sosirea ta a salvat lumea de un risc teribil.

– Un risc?!

– Da. Este evident că expunerea prea îndelungată la acţiunea dispozitivului favorizează pierderea de psychoni şi, ca urmare, subiectul devine, mai mult sau mai puţin, un idiot. Eu eram gata să-mi asum acest risc, dar îmi dau seama că ar fi nedrept faţă de omenire să pun în pericol mintea lui van Manderpootz! Însă acum, că eşti tu la îndemână, totul va fi foarte bine.

– Ba nu!

– Hai, hai! făcu el, încruntându-se. Pericolul este neglijabil. De fapt, mă îndoiesc că dispozitivul va putea să extragă fie şi numai *un* psychon din mintea *ta*. În orice caz, vei fi în totală siguranţă, cel puţin o jumătate de oră. Eu, care am o minte mult mai productivă, cu siguranţă că aş putea suporta încordarea aceasta la nesfârşit, dar responsabilitatea *mea* în faţa lumii este mult prea mare şi, deci, nu pot să risc, cel puţin nu până când n-am testat maşina pe altcineva. Ar trebui să fii mândru de onoarea pe care ţi-o fac.

– Ei bine, nu sunt! Dar protestul meu era slab şi, de fapt, în ciuda manierismului său nesuferit, ştiam că van Manderpootz ţinea la mine, fiind sigur că nu m-ar fi expus dacă primejdia ar fi fost reală. În final m-am trezit aşezat la masă, cu faţa spre oglinda înclinată.

– Lipeşte-ţi faţa de cilindru, zise van Manderpootz, indicându-mi un tub care semăna cu un burlan. Rostul acestuia este să te izoleze de priveliştea din jur, astfel încât tu să nu poţi vedea oglinda. Dă-i drumul, haide! Nu se deosebeşte de tubul unui telescop sau al unui microscop!

M-am supus.

– Şi acum? am întrebat.

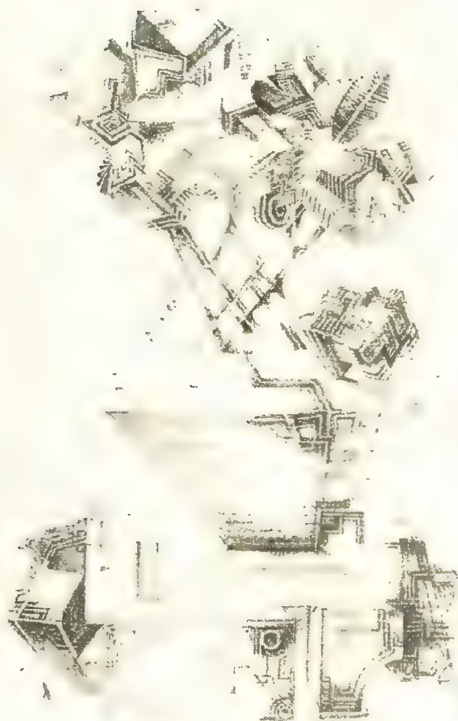
– Ce vezi?

– Îmi văd faţa în oglindă.

– Bineînţeles. Acum încep să rotesc reflectorul.

Se auzi un zgomot slab şi oglinda porni să se învârtă silenţios, înfăţişând tulbure propria-mi imagine.

– Ascultă, continuă van Manderpootz. Iată ce vei face. Gândeşte-te la un substantiv

Desen de Dragoş Popa

comun. „Casă", să zicem. Dacă te gândeşti la casă, vei vedea o casă, dar nu casa *ta*, ci *casa ideală*, casa visurilor tale. Dacă te vei gândi la „cal", vei vedea un cal cum numai în vis poţi avea. Înţelegi? Ai ales subiectul?

– Da.

Aveam numai douăzeci şi opt de ani; substantivul ales era – „fată".

– Bun, spuse profesorul. Dau drumul la curent.

În spatele oglinzii apăru o radiaţie albăstruie. Propria-mi fizionomie încă mă privea fix din mijlocul suprafeţei rotative, dar ceva se contura, crescând treptat, dincolo de ea. Am clipit de câteva ori şi când mi-am concentrat din nou privirea, am văzut-o pe EA, era acolo.

Dumnezeule, nu ştiu cum s-o descriu. Nici nu mai ştiu dacă am văzut-o clar de prima dată. Părea că privesc într-o altă lume, unde îmi vedeam întrupate toate dorinţele, visurile, aspiraţiile şi idealurile mele. Era o senzaţie atât de acută, încât devenea dureroasă. Era o tortură rafinată sau o încântare agonizantă, ceva de nesuportat, dar, în acelaşi timp, şi irezistibil.

Iar eu priveam. Trebuia să privesc. Era o familiaritate fantomatică în acele trăsături absurd de frumoase. Mai văzusem acest chip undeva, cândva. În vis?! Nu. Mi-am dat brusc seama de unde venea impresia de familiaritate. Aceasta nu era o femeie reală, ci o sinteză. Nasul ei era minuscul, obraznic, ca al lui Whimsy White, în cele mai frumoase momente; buzele ei erau identice cu cele ale lui Tips Alva, iar ochii argintii şi părul mătăsos ca al Joannei Caldwell.

Dar întregul, fizionomia din oglindă, de o frumuseţe imposibilă, incredibilă, neruşinată, nu o reprezenta în totalitate pe nici una dintre ele.

Îi vedeam numai faţa şi gâtul, iar trăsăturile erau reci, liniştite şi lipsite de expresivitate, ca ale unei sculpturi. Mă întrebam dacă ar putea zâmbi şi, o dată ce gândul meu a fost formulat, ea a zâmbit. Dacă mai înainte fusese fru-

moasă, acum frumuseţea ei încă şi mai frapantă devenea... hm, insolentă, dacă nu chiar insultătoare. Am simţit cum mă cuprinde un val de mânie sălbatică la gândul că imaginea din faţa mea putea să deborgeze de frumuseţe şi, totuşi, *să nu existe!* Asta însemna crearea de iluzii, înşelătorie, fraudă, o promisiune care nu avea să fie îndeplinită niciodată.

Mânia mi se stinse însă datorită profunzimii fascinaţiei. Încercam să-mi imaginez cum arată toată şi, imediat, ea se dădu înapoi, cu graţie, până când am putut-o vedea în întregime. Probabil că în adâncul inimii sunt un puritan, pentru că ea nu era îmbrăcată cu un costum la modă – stil tunică cu pantaloni scurţi, ci cu unul în patru culori, care îi acoperea genunchii delicaţi. Silueta ei era suplă şi dreaptă precum o coloană de fum de ţigară care se ridică în aer; eram sigur că ar fi putut pluti asemenea unui văl de ceaţă la suprafaţa apei. La acest gând, ea se mişcă, făcând o plecăciune adâncă şi, în timp ce privea în sus, o roşeaţă uşoară îi acoperi curbura gâtului. Da, trebuie că în adâncul sufletului sunt un puritan, în ciuda prieteniei cu Tips Alva, cu Whimsy White şi cu celelalte, de fapt, idealul meu era modest.

Nu puteam crede că oglinda îmi reflecta, pur şi simplu, gândurile. Ea părea la fel de reală ca şi mine şi de ce n-aş presupune că şi era la fel de adevărată ca mine – nici mai mult, nici mai puţin, pentru că EA întruchipa gândurile mele. În această clipă mi-am dat seama că van Manderpootz mă zgâlţâia şi striga:

– Timpul tău a trecut. Trezeşte-te! Jumătatea de oră a trecut!

– O-o-o-o-h! am gemut.

– Cum te simţi? se răsti el.

– Cum să mă simt? Bine – fizic. M-am uitat în sus. Îngrijorarea strălucea în ochii lui albaştri. Care este rădăcina cubică din 4913? se repezi el.

Fusesem întotdeauna rapid la calcule.

– Este, uf, 17, i-am replicat trist. Ce dracu'...?

– Eşti în regulă şi mental, anunţă el. De ce ai stat acolo, ca un maimuţoi, vreme de o jumătate de ceas? Idealizatorul meu a funcţionat, aşa cum este normal, pentru orice creaţie a lui van Manderpootz, dar la ce te gândeai?

– M-am gândit..., m-am gândit la o fată, am mormăit eu.

El hohoti ironic.

– Ha! Bineînţeles, ca un idiot ce eşti! „Casă" sau „cal" nu erau destul de bune, tu trebuia să alegi ceva cu conotaţii emoţionale. Ei bine, trebuie să începi de acum să o uiţi, pentru că *ea nu există*!

Nu puteam să renunţa la speranţă atât de uşor.

– Dar n-ai putea... n-ai putea...?

Nici măcar nu ştiam ce vroiam să-l întreb.

– Van Manderpootz, zise răspicat, este matematician, nu vrăjitor! Îţi închipui că pot să materializez un ideal?!

Cum singurul meu răspuns a fost un geamăt, a continuat:

– Cred că acum pot să încerc şi eu dispozitivul. Am să aleg – să vedem – cuvântul „om". Voi vedea cum arată un supraom, pentru că idealul lui van Manderpootz nu poate fi mai puţin decât atât.

Se aşeză la masă.

– Răsuceşte butonul ăla, îmi porunci. Acum!

Am făcut întocmai. Tuburile străluceau în lumina albastră. Eu, însă, priveam supărat, lipsit de interes; nimic nu mă mai atrăgea după imaginea aceea ideală.

– Uf! zise van Manderpootz pe neaşteptate. Porneşte-l odată! Nu văd decât propria mea imagine.

Am privit şi eu îndelung, apoi am izbucnit într-un hohot de râs. Oglinda se învârtea, capetele tuburilor străluceau, dispozitivul funcţiona.

Van Manderpootz îşi ridică faţa, puţin mai roşie ca de obicei. Eu râdeam, era un râs isteric.

– Cu toate acestea, nu exclud posibilitatea să existe şi un ideal uman, inferior celui imaginat de van Manderpootz. Eu nu văd o situaţie mai caraghioasă decât a ta.

Râsul mi-a murit. M-am întors acasă simţindu-mă mizerabil, am petrecut jumătate din noapte într-o contemplaţie morocănoasă, am fumat aproape două pachete de ţigări, iar ziua următoare nu m-am dus deloc la birou.

Tips Alva a revenit în oraş după un turneu de două săptămâni, dar eu nu m-am deranjat să mă duc s-o văd, i-am dat doar un telefon şi i-am spus că sunt bolnav. Cred că imaginea mea inspira credibilitate, deoarece pe faţa ei, văzută pe ecranul telefonului, am remarcat nu numai compătimire, ci şi o mare îngrijorare. Dar chiar şi aşa, nu puteam să-mi iau ochii de la buzele ei, pentru că, cu excepţia rujului, erau exact ca cele ale idealului meu. Dar ele nu erau de ajuns; pur şi simplu, nu erau de ajuns.

Bătrânul N.J. începu să-şi facă griji. Nu mai puteam să dorm dimineaţa până târziu. După ce am lipsit toată ziua aceea, în continuare am început să mă dau jos din pat din ce în ce mai devreme, astfel încât, într-o dimineaţă, n-am întârziat decât vreo zece minute.

El mă chemă imediat.

– Uite ce e, Dixon, zise el. Ai fost la doctor în ultima vreme?

– Nu sunt bolnav, i-am spus fără să-l ascult.

– Atunci, pentru numele lui Dumnezeu, însoară-te cu fata! Nu-mi pasă în ce cor cântă, ia-o de nevastă şi revino-ţi în fire!

– Nu pot.

– Oh, ea e măritată, nu?

Nu aveam cum să-i spun că *ea* nu există. Nu puteam să-i spun că mă îndrăgostisem de o fantomă, de un vis, de un *ideal*. El mă credea şi aşa puţin nebun, astfel că am răspuns vag „Da" şi nu l-am contrazis când a spus:

– Ei, atunci o să-ţi treacă. Ia-ţi o vacanţă. Ia-ţi două vacanţe. Poţi să o faci, la cât de folositor eşti aici.

Nu am părăsit New York-ul; nu aveam energia necesară. M-am plimbat o vreme prin oraş, ocolindu-mi prietenii şi visând la frumuseţea imposibilă a fetei din oglindă. Însă dorinţa de a vedea încă o dată acea frumuseţe perfectă devenea din ce în ce mai greu de suportat. Cred că nimeni, în afară de mine, nu poate înţelege ce atracţie are o asemenea amintire; vedeţi dumneavoastră, fata aceea fusese idealul *meu*, concepţia *mea* despre perfecţiune. Sunt multe femei frumoase în lume, te poţi îndrăgosti, dar oricât de perfectă ar fi frumuseţea lor şi oricât de mare ar fi dragostea ta, nici una nu se aseamănă cu idealul tău secret. Fata din oglindă era idealul meu şi, indiferent câte imperfecţiuni i-ar fi descoperit altcineva, pentru mine nu avea nici una. Nici una, cu o singură excepţie, teribilă, anume aceea că nu era decât un ideal şi, deci, nu se putea obţine – dar acesta este defectul oricărei perfecţiuni.

După câteva zile am cedat. Bunul simţ îmi spunea că nu are rost, că ar fi o prostie să privesc din nou o fantomă, o creaţie perfectă a dorinţei mele. Mă luptam cu această dorinţă, dar m-am luptat în zadar, pentru că într-o seară m-am surprins bătând la uşa lui van Manderpootz de la Clubul Universităţii. El nu era acolo, speraşem să nu fie; asta îmi oferea o scuză pentru a-l căuta în laborator, unde m-aş fi dus oricum.

L-am găsit scriind nişte notiţe la masa pe care stătea idealizatorul.

– Bună, Dixon, zise el. Ţi-a trecut prin cap că universitatea ideală *nu* există? Normal că nu, pentru că ar trebui să fie frecventată de studenţi perfecţi, educaţi de cadre didactice perfecte, caz în care primii nu ar avea ce învăţa de la cei din urmă şi aceştia nu ar avea nimic de predat.

Ce mă interesa pe mine universitatea perfectă şi imposibilitatea existenţei ei?

– Profesore, am spus încordat, aş putea să folosesc obiectul... obiectul acela al dumitale încă o dată? Vreau să..., vreau să văd ceva.

Probabil că vocea mi-a trădat starea în care mă aflam, pentru că van Manderpootz mă privi mânios.

– Aşa! se răţoi el. Nu mi-ai respectat sfatul! Uit-o, îţi spun! Uit-o, pentru că *nu există*!

– Dar... nu pot! Numai o dată, profesore, o singură dată!

El ridică din umeri şi ochii lui metalici mă priviră ceva mai blând decât la început. Totuşi, pentru un motiv de neînţeles, ţinea la mine.

– Bine, Dixon, zise el, eşti major şi se presupune că ştii ce vrei. Eu, însă, îţi repet că această rugăminte este prostească şi van Manderpootz ştie totdeauna ce spune. Dacă doreşti să te ameţeşti cu opiumul unui vis imposibil, n-ai decât! Aceasta este ultima ta şansă, pentru că mâine, idealizatorul lui van Manderpootz merge în căpăţâna lui Isaak. Voi schimba oscilaţiile, astfel încât psychonii, în loc să devină cuante de lumină, vor deveni curent electric – curent care va pune în funcţiune aparatul vocal al lui Isaak, iar acesta va vorbi. Se opri, zâmbind pe sub mustaţă. Van Manderpootz va auzi vocea idealului. Bineînţeles că Isaak va utiliza numai psychonii pe care-i primeşte de la operator, dar, ca în cazul din oglindă, gândurile îşi vor pierde amprenta lor umană şi cuvintele vor fi cele ale unui ideal.

Îşi dădu seama că eu nu-l mai ascultam.

– Dă-i drumul, imbecilule! mormăi el.

I-am dat drumul. Splendoarea pe care doream atât de mult s-o revăd apăru încet, era incredibilă şi, cumva, pe undeva, chiar mai frumoasă decât data trecută. Acuma ştiu de ce; mult după aceea, van Manderpootz mi-a explicat că simplul fapt că văzusem un ideal îmi modificase aspiraţiile, le ridicase la un nivel superior. Datorită fizionomiei ce se număra printre cunoştinţele mele, concepţia mea despre perfecţiune se schimbase. Astfel că priveam şi rămâneam uluit. Silueta din oglindă răspundea gâdurilor mele cu zâmbete şi mişcări. Când m-am gândit la iubire, ochii ei m-au privit cu atâta tandreţe, ca şi cum eu – eu, Dixon Wells – aş fi fost unul din acei bărbaţi care figurează în legendele de dragoste ale lumii – Aloise şi Abelard, Tristan şi Isolda, Ancassin şi Nicolette. A fost ca înţepătura vârfului unui pumnal când l-am simţit pe van Manderpootz zgâlţâindu-mă, când i-am auzit vocea morocănoasă zicând:

– Ieşi! Ieşi de-acolo! Timpul a trecut!

Am oftat şi mi-am cuprins faţa în mâini. Profesorul avusese dreptate, desigur; această repetare nebunească nu făcuse decât să intensifice o dorinţă care nu putea fi satisfăcută şi mărise încurcătura mea de zece ori. Apoi l-am auzit mormăind în spatele meu:

– Ciudat! De fapt, e fantastic. Oedip – Oedip, acela de pe copertele revistelor.

Eu priveam amărât împrejur. El stătea în picioare lângă mine şi se uita la oglinda care se învârtea în spatele tubului negru.

– Uh?! am răsuflat greoi.

– Fata aceea, zise. Foarte ciudat. Probabil că i-ai văzut trăsăturile pe copertele a sute de reviste, sau în nenumărate transmisii video. Complexul oedipian într-o formă extrem de ciudată.

– Dumneata o poţi vedea?
– Bineînţeles! Nu ţi-am spus de zeci de ori că psychonii sunt transmutaţi în cuante obişnuite de lumină, perfect vizibile. Dacă tu o poţi vedea, eu de ce n-aş putea?
– Dar ce vrei să spui cu pozele din reviste şi toate celelalte?
– Figura aceea, spuse rar profesorul. Este ceva idealizat, desigur, şi unele detalii sunt greşite. Ochii ei nu sunt de un albastru deschis sau argintiu, aşa cum îţi imaginezi tu, sunt verzi-verzi ca marea, de culoarea smaraldului.
– Ce naiba tot spui acolo? l-am întrebat răguşit.
– Vorbesc despre fata din oglindă, Dixon. Se întâmplă să fie o aproximare destul de bună a trăsăturilor lui Lisle d'Agrion, „Libelula"!
– Vrei să spui că este reală? Există? Trăieşte? Ea...
– Stai puţin, Dixon. Este reală, dar potrivit obiceiului tău, ai întârziat un pic. Cam cu douăzeci şi cinci de ani, aş zice. Cred că acum are vreo cincizeci de ani, cam cincizeci şi trei, cred. I-ai văzut probabil chipul în copilărie, Lisle d'Agrion, Libelula era peste tot tot!
Am înghiţit în sec. Lovitura mă doborîse.
– Vezi tu, continuă van Manderpootz, omul îşi elaborează anumite idealuri foarte devreme. Acesta este motivul pentru care tu te îndrăgosteşti mereu de fete care au una sau alta din caracteristicile ei: părul, gura, nasul, ochii. Foarte simplu dar în acelaşi timp destul de ciudat.
– Ciudat! m-am repezit eu înfuriat. Ciudat, zici dumneata! De fiecare dată când folosesc vreuna dintre maşinăriile dumitale, mă îndrăgostesc de câte un mit! O fată care a murit sau care s-a măritat, care nu există ori care acum e o femeie în vârstă! Ciudat, nu?! Al dracului de ciudat, nu-i aşa?
– Stai aşa, Dixon, spuse profesorul calm. Se întâmplă ca ea să aibă şi o fiică. Ba mai mult, Dixon, Denise seamănă cu mama ei. Şi încă ceva: ea vine săptămâna viitoare la New York să studieze Literele la Universitatea de aici. Vezi tu, ea scrie.
Asta era prea mult pentru mine ca să pot înţelege dintr-o dată.
– De... de unde ştii? am zis, zăpăcit.
A fost una din rarele ocazii când am văzut manierismul colosal al lui van Manderpootz cam şifonat. Se înroşi puţin şi spuse încet:
– Se mai întâmplă, Dixon; cu mulţi ani în urmă, la Amsterdam, Haskel van Manderpootz şi Lisle d'Agrion erau... buni prieteni, chiar mai mult decât atât aş spune, dar fiindcă erau două personalităţi atât de puternice, Libelula şi van Manderpootz nu s-au putut înţelege...
Se încruntă.
– Am fost aproape al doilea soţ al ei. A avut vreo şapte, cred; Denise este fiica celui de-al treilea.

– De ce, de ce vine aici?
– Pentru că, spuse el cu demnitate, aici este van Manderpootz. Eu încă mai sunt prietenul lui Lisle.
Se întoarse şi se aplecă peste dispozitivul complicat de pe masă.
– Dă-mi cheia aia, ordonă el. În seara asta îl demontez iar mâine încep să-l reconstruiesc în capul lui Isaak.

Dar, săptămâna următoare, când am dat buzna în laboratorul lui van Manderpootz, idealizatorul era încă la locul lui. Profesorul mă întâmpină cu ceea ce voia să semene a zâmbet în barba lui stufoasă.
– Da, mai este încă aici, spuse el, arătând către dispozitiv.
– Am hotărît să construiesc unul nou-nouţ pentru Isaak şi, apoi, acesta mi-a oferit un prilej grozav de a mă amuza. Ba mai mult, pentru a-l parafraza pe Oscar Wilde, cine sunt eu să distrug munca unui geniu? Totuşi, acest mecanism este produs de marele van Manderpootz.
Mă tachina deliberat. Ştia că nu venisem să îmi vorbească despre Isaak, şi nici măcar despre incomparabilul van Manderpootz. Apoi zâmbind îmbufnat se întoarse către un mic oficiu alăturat camerei în care se afla Isaak, cu a sa austeritate metalică.
– Denise! strigă el. Vino încoace!
Nu ştiu prea bine la ce mă aşteptam, dar ceea ce ştiu este că respiraţia mi s-a oprit când fata a intrat în încăpere. Nu era exact imaginea idealului meu, desigur, era, poate, o idee mai subţirică, iar ochii ei trebuie că semănau mai mult cu cei ai lui Lisle d'Agrion, pentru că erau cel mai curat smarald pe care-l văzusem vreodată. Erau nişte ochi incomod de direcţi, şi îmi puteam imagina de ce van Manderpootz şi Libelula se certau întruna; era uşor să-ţi închipui asta privind ochii fiicei.
Aparent Denise nu întruchipa modestia feminină şi perfecţiunea imaginate de mine. Era îmbrăcată cu un costum modern, care acoperea corpul ei cam tot atât cât un costum de baie dintr-o bucată pe la jumătatea secolului XX. Ea lăsa nu atât impresia de graţie şi fragilitate, cât mai ales de supleţe şi putere, avea un aer de independenţă, cinste dar şi – o spun încă o dată – de lipsă de pudoare.
– Ei bine! zise ea, cu răceală, după ce van Manderpootz făcu prezentările. Deci *tu* eşti vlăstarul Corporaţiei N.J. Wells. Escapadele tale înviorează, din când în când, suplimentul de duminică al ziarelor pariziene. Nu eşti tu acela care a riscat un milion de dolari pe piaţă ca să o impresioneze pe Whimsy White...
M-am înroşit.

– A fost o exagerare, am spus grăbit, şi, oricum, erau pierduţi înainte ca noi... hm... înainte ca eu...

– Nu înainte de a te face de râs, presupun, încheie ea ironic.

Cam aşa era ea. Dacă nu ar fi fost atât de infernal de frumoasă şi dacă n-ar fi semănat atât de mult cu imaginea din oglindă, aş fi sărit în picioare, aş fi spus „Încântat de cunoştinţă" şi n-aş mai fi dat ochii cu ea niciodată. Dar nu puteam să mă supăr, acum, când îi vedeam părul negru, buzele perfecte, nasul obraznic la fel ca al fiinţei care, pentru mine, reprezenta idealul.

Aşa că am revăzut-o, şi încă de câteva ori. De fapt, cred că i-am ocupat aproape tot timpul care îi rămânea între cursurile de literatură pe care le frecventa şi, încetul cu încetul, am început să constat că, pe lângă aspectul fizic, şi din alte puncte de vedere se asemăna destul de mult cu idealul meu. Sub „obrăznicia" ei se ascundea onestitate, francheţe şi, în ciuda aparenţelor, gingăşie, aşa că, trecând peste intenţia iniţială, m-am îndrăgostit fulgerător. Ba mai mult simţeam că începuse şi ea să răspundă sentimentelor mele.

Cam aşa stăteau lucrurile când, într-o după-amiază am trecut pe la ea, s-o iau pentru a merge împreună la laboratorul lui van Manderpootz. Trebuia să prânzim împreună, toţi trei, la clubul universităţii, dar pe el l-am găsit ocupat cu supravegherea unui experiment în laboratorul cel mare, unde încerca să repare o greşeală făcută de personalul său. Aşa că eu şi Denise ne-am întors în laboratorul mic, mulţumiţi să fim singuri. În prezenţa ei nu-mi era nici foame; simplul fapt că vorbeam cu ea ţinea loc de mâncare.

– Voi fi o scriitoare bună, spunea ea, ironic. Într-o bună zi voi fi renumită, Dick.

Acum toată lumea ştie că acea prezicere s-a adeverit, eu, eu am fost încă atunci de acord cu ea.

– Eşti drăguţ, Dick, a mai spus. Foarte drăguţ.

– Foarte?

– *Foarte*! Apoi privirea ochilor ei verzi s-a îndreptat spre măsuţa pe care se afla idealizatorul.

– Ce mai e şi asta? a întrebat. Vreo născocire trăznită a minţii unchiului Haskell?!

I-am explicat, puţin cam incoerent, cred, însă că nici un inginer obişnuit nu poate urmări divagaţiile concepţiilor lui van Manderpootz. Denise a înţeles totuşi esenţialul, dovadă – strălucirea ochilor ei.

– Este fascinant! exclamă ea. Se ridică şi se îndreptă spre masă. Am de gând să-l încerc.

– Nu în absenţa profesorului, poate fi periculos.

Imediat mi-am dat seama că spusesem exact ce nu trebuia. Ochii ei verzi străluceau încă şi mai tare în timp ce îmi aruncă o privire capricioasă.

– Ba am să încerc, hotărî ea. Dick, vreau să văd bărbatul visurilor mele! Râse uşurel.

Eu am intrat în panică. Presupuneam că idealul ei era înalt, brunete şi puternic, şi nicidecum scund, cu păr de culoarea nisipului şi bucălat, aşa cum sunt eu.

– Nu! am spus hotărît. Nu te las!

Ea râse din nou. Cred că îmi ghicise spaima, pentru că spuse blând:

– Dick, nu fi prostuţ...

Se aşeză pe scaun, îşi fixă faţa în deschizătură şi ordonă:

– Dă-i drumul!

Nu puteam s-o refuz. Am făcut ce trebuia pentru ca oglinda să se rotească, apoi am pus în mişcare sistemul de tuburi şi m-am aşezat în spatele ei, cercetând cu privirea figura din oglinda care începuse a se forma vag.

Am tresărit. Părul era, bineînţeles, de culoarea nisipului, iar chipul avea oarecare asemănare cu trăsăturile mele. Poate că şi Denise remarcă asta, pentru că privi în sus, la mine, cu o uşoară stânjeneală şi, înroşindu-se, lucru neobişnuit pentru ea.

– Idealurile sunt monotone! spuse ea. Vreau o emoţie adevărată. Ştii ce am de gând să aflu? Vreau să văd oroarea perfectă, groaza. Asta am să fac. Am să vizualizez groaza ideală!

– Ba nu, n-ai s-o faci! am strigat speriat. E o idee teribil de periculoasă. Din camera cealaltă puteam să aud vocea lui van Manderpootz, strigându-mă.

– Aiurea, periculoasă! replică Denise. Eu sunt scriitoare, Dick. Pentru mine, aceasta reprezintă doar un material documentar. Este numai o experienţă pe care mi-o doresc.

Din nou van Manderpootz.

– Dixon! Dixon! Vino încoace!

Am spus grăbit:

– Ascultă, Denise. Mă întorc imediat. Nu încerca nimic până nu voi fi eu aici. Te rog!

M-am repezit în laborator. Van Manderpootz se afla în faţa unui grup de asistenţi, vizibil fascinaţi de marele bărbat.

– Hai, Dixon! se răsti el. Spune-le proştilor ăstora ce este o valvă Emmerich şi de ce nu poate opera liber în flux electronic. Arată-le că până şi un inginer ştie asta.

Un inginer oarecare *nu* ştie, dar *eu* ştiam. Nu că aş fi un inginer excepţional, dar ştiam pentru că, în urmă cu un an sau doi, lucrasem la turbinele de reflux, în statul Maine, unde a trebuit să folosim valve Emmerich ca protecţie împotriva scurgerilor de electricitate din imensele condensatoare de acolo.

Aşa că am început să explic, iar van Manderpootz nu înceta să mă întrerupă cu observaţiile sale sarcastice obişnuite făcute la adresa

subalternilor. Până când am terminat, în cele din urmă, trecuse cred o jumătate de oră, dacă nu mai mult. Apoi mi-am amintit de Denise!

L-am lăsat pe van Manderpootz holbându-se, în timp ce eu m-am repezit înapoi şi am găsit-o pe fată cu faţa încă lipită de dispozitiv, cu mâinile crispate strângând marginile mesei atât de tare, încât încheieturile i se albiseră. Trăsăturile îi erau ascunse, dar era ceva nefiresc în poziţia ei.

– Denise! am ţipat. Te simţi bine? Denise!!!

Nu s-a mişcat. Mi-am strecurat capul în spaţiul care rămăsese liber între al ei şi oglindă, iar ceea ce am văzut m-a împietrit! Aţi văzut vreodată groaza teribilă, dementă, întipărită pe o faţă omenească? Asta am văzut eu pe faţa Denisei – oroarea de nesuportat, inexprimabilă, mai rău ca spaima de moarte. Ochii ei verzi erau atât de măriţi, încât se vedea albul dimprejur, buzele ei perfecte erau contorsionate, faţa ei – o mască a oroarei.

M-am găbit să răsucesc butonul, şi-n timp ce făceam asta, cu coada ochiului am văzut ceva din ceea ce vedea ea în oglindă. Erau lucruri oribile, înspăimântătoare, obscenităţi – n-am cuvinte pentru a descrie aşa ceva. *Nu există* astfel de cuvinte.

Denise rămăsese nemişcată. I-am ridicat faţa şi, când m-a văzut, a tresărit! S-a smucit de pe scaun, privindu-mă cu o asemenea spaimă, încât m-am oprit.

– Denise! am strigat. Sunt eu, Dick. Uită-te, Denise!

Dar când am vrut să mă apropii de ea, a scos un strigăt răguşit, ochii i s-au întunecat, genunchii i-au cedat şi a leşinat. Indiferent ce văzuse, trebuie să fi întrecut limita, pentru că Denise nu era genul de om care să leşine din orice.

O săptămână mai târziu, stăteam faţă în faţă cu van Manderpootz, în micul său birou. Silueta cenuşie de metal a lui Isaak lipsea, iar masa pe care se aflase idealizatorul era goală.

– Da, spuse van Manderpootz. L-am demontat. Una din cele câteva greşeli ale lui van Manderpootz a fost să-l lase la îndemâna unei perechi de incompetenţi ca tine şi Denise. Se pare că totodeauna supraestimez inteligenţa celorlalţi. Cred că am tendinţa să-i judec după măsura creierului lui van Manderpootz.

N-am spus nimic. Eram într-o stare de depresie adâncă şi orice ar fi spus profesorul despre lipsa mea de inteligenţă, era pe deplin justificat.

– De acum încolo, concluzionă van Manderpootz, nu voi mai acorda nimănui creditul de inteligenţă, decât mie însumi şi, fără îndoială, va fi mult mai corect aşa.

Flutură mâna spre colţul gol al lui Isaak.

– Nici măcar capului lui Bacon. Am abandonat proiectul acela, pentru că, dacă stai să te gândeşti, ce nevoie are lumea de un creier mecanic, când îl are pe al lui van Manderpootz?

– Profesore, m-am repezit eu dintr-o dată, de ce nu mă lasă s-o văd pe Denise? Am fost la spital în fiecare zi şi m-au lăsat doar o dată, o *singură* dată, în camera ei, şi atunci ea a făcut pe loc o criză de isterie. De ce? Este ea...? am înghiţit în sec.

– Se reface foarte bine, Dixon.

– Atunci, nu pot s-o văd?

– Vezi tu, spuse van Manderpootz calm, lucrurile stau în felul următor: atunci când tu ai dat fuga în laborator, ai făcut greşeala să îţi lipeşti faţa de deschizătura dispozitivului. Ea a văzut chipul tău în mijlocul ororilor acelea, pe care şi le imaginase. Înţelegi? De atunci, faţa ta a rămas asociată în mintea ei, cu toate creaturile de groază din oglindă. Nu se poate uita la tine fără să-şi amintească de ele.

– Bunule Dumnezeu! am strigat. Dar îi va trece, nu-i aşa? Va uita?

– Tânărul psihiatru care are grijă de ea – un tip inteligent, de altfel, care are idei asemănătoare cu ale mele – crede că va depăşi această stare în câteva luni. Dar, Dixon, eu, personal, nu cred că te va mai privi cu bunăvoinţă, deşi eu am văzut chipuri mult mai urâte decât al tău.

Am ignorat ultima frază.

– Doamne! am gemut. Ce încurcătură! M-am ridicat să plec şi atunci – atunci am aflat ce înseamnă inspiraţia.

– Ascultă! am zis, întorcându-mă. Ascultă, profesore! Nu ai putea să o aduci înapoi aici şi să o ajuţi să vadă *frumosul* ideal? Şi atunci eu aş... mi-aş substitui faţa acelei imagini!

Entuziasmul meu creştea.

– Nu se poate să nu reuşim! am strigat. În cel mai rău caz, va anula cealaltă amintire. Ar fi minunat!

– Da, dar, ca de obicei, puţin cam prea târziu, zise van Manderpootz.

– Târziu? De ce? Poţi să montezi idealizatorul din nou. Ai face măcar atât, nu-i aşa?

– Van Manderpootz, observă el, este generozitatea însăşi. Aş face-o cu mare plăcere, dar este totuşi cam târziu, Dixon. Vezi tu, ea s-a măritat, azi la amiază, cu tânărul psihiatru inteligent.

Ei bine, eu am întâlnire cu Tips Alva diseară şi am de gând să întârzii, atât cât o să am eu chef.

Şi apoi, n-am să fac nimic altceva, decât să mă uit la buzele ei toată seara.

Traducerea: Mihaela Crişan

DAN D. FARCAŞ

02

OZN-urile care răpesc oameni

Una dintre cele mai fascinante faţete ale *nonfiction*-ului este cea legată de fenomenul răpirilor de oameni de către OZN-uri. Cu o coloratură culturală puternică, acest fenomen a pătruns adânc, în ultimii ani, în viaţa de toate zilele a americanului mijlociu. Chiar dacă publicul românesc nu este încă pregătit să-l digere, el constituie o mănuşă pe care amatorii autohtoni de *fiction/nonfiction,* de anticipaţie, nu trebuie să ezite să o ridice.

În octombrie 1988 în SUA, Canada, Australia şi Noua Zeelandă s-a difuzat, prin intermediul televiziunii, o emisiune despre OZN-uri. În timpul acesteia, ca şi după aceea, s-a efectuat o anchetă prin telefon. Răspunsurile primite au întrecut orice aşteptare. 30.835 de persoane au afirmat că au văzut OZN-uri la o distanţă mai mică de 150 metri (întâlnire apropiată, de *gradul I*), iar 2482 au spus că după o asemenea „vizită" au rămas urme care, examinate ulterior, au constituit dovada fizică a observaţiei (întâlnire de *gradul II*). Mărturiile nu se opreau însă aici. 1477 de persoane afirmau că au văzut nu numai OZN-uri, ci şi pe ocupanţii acestora, fiinţe stranii, nepământene (întâlnire de *gradul III*); în sfârşit, alţi 2969 au declarat că după ce au văzut astfel de „entităţi", acestea i-au forţat să intre în interiorul OZN-ului, unde au fost supuşi unui soi de examinare medicală sau la manipulări de acelaşi tip (întâlnire de *gradul IV*).

Rapoartele privind astfel de „**răpiri**" au fost privite, în anii '50 şi '60, cu extremă neîncredere, atât de popularizatori, de autorii de SF, de investigatorii fenomenului OZN, cât şi de reprezentanţii ştiinţei oficiale. Dar câteva cazuri binecunoscute de răpiri de oameni efectuate de OZN-uri, între care: **Antonio Villas-Boas** (1957), **Betty şi Barney Hill** (1961), **Herbert Schirmer** (1967), dubla răpire de la **Pascagoula** (1973), **Travis Walton** (1975) etc. au fost supuse investigaţiei celei mai sofisticate, fără a se fi putut descoperi vreo fisură. S-au folosit detectoare de minciuni aplicate de repetate ori tuturor martorilor, regresia hipnotică, examene medicale, expertize psihiatrice, poliţia a anchetat diferite drupuri de specialişti OZN sau pe unii sceptici, convinşi că este vorba doar de farse ori iluzii. Mediatizarea intensă a acestor răpiri şi a investigaţiilor care le-au urmat a avut darul, în cursul anilor '70, de a stârni curiozitatea opiniei publice. În consecinţă, au fost tot mai mulţi cei care au avut curajul să raporteze astfel de cazuri, ajungându-se, către 1980, la câteva zeci pe an.

Începând cu anii '80, fenomenul cunoaşte însă o creştere explozivă. De data aceasta, protagoniştii sunt analiştii fenomenului. **Budd Hopkins**, examinând peste o sută de cazuri de răpire, pune în lumină importanţa *lacunelor în timp* (în cartea sa, *Missing Time,* 1981) şi scoate în evidenţă existenţa unor indivizi marcaţi, urmăriţi toată viaţa lor de OZN-uri, de pildă, cu scop reproductiv (*Intruders,* 1987). **Raymond Fowler**, prin patru cărţi apărute în 1979, 1982, 1990 şi 1995, consacrate cazului *Betty Andreasson–Luca*, lărgeşte în acelaşi sens această perspectivă, subliniind importanţa componentelor religioase şi paranormale. Un impact deosebit asupra publicului l-au avut, de asemenea, experienţele personale ale lui **Whitley Strieber**, istorisite în cărţile *Communion*, 1987 şi *Transformation*, 1988, ca şi cele ale soţilor **Ed** şi **Frances Walters**, descrise în

The Gulf Breeze Sightings, 1990 şi *UFO Abductions in Gulf Breeze*, 1994. Iar lista ar putea continua, cu lucrări cât se poate de serioase aparţinând unor medici sau cercetători cu titluri academice şi unor profesori universitari, fiecare având la activ examinarea a zeci de cazuri de răpiri bine documentate. Menţionez, la întâmplare, între aceştia, pe psihiatra **Edith Fiore**, Ph.D. (*Encounters*, 1989), pe **David Jacobs**, Ph.D., profesor la Universitatea Temple din Philadelphia (*Secret Life*, 1992) şi, nu în ultimul rând, pe **Leo Sprinkle** Ph.D., fost profesor de psihologie (actualmente consultant) la Universitatea statului Wyoming din Laramie, care are la activ peste 300 de cazuri de răpiri studiate. Mai recent, în 1994, **John D. Mack**, M.D., profesor de psihiatrie la faimoasa Harvard Medical School din Cambridge, având o experienţă de aproape patruzeci de ani în practica psihiatrică, a publicat cartea *Abduction – Human Encouters with Aliens*. În acest volum el analizează fenomenul răpirilor pe baza examinării a 76 de pacienţi care, aparent, au fost victime ale unor răpiri, nici unul bolnav psihic, ajungând la concluzia că fenomenul, oricare ar fi cauza lui, trebuie acceptat ca real. În 1992, la faimosul Massachusetts Istitute of Technology s-a ţinut un simpozion de cinci zile asupra fenomenului răpirilor de oameni efectuate de OZN-uri ş.a.m.d.

Aşadar, la ora actuală, cel puţin pe anumite meridiane, răpirile au încetat să mai constituie un evenimente exotice şi jenante, instalându-se ferm în primplanul întregului fenomen OZN. În acelaşi timp, ele au deschis porţi către reinterpretarea unor domenii care, iniţial, păreau foarte depărtate, cum ar fi anumite ramuri ale paranormalului, precum decorporarea, sau tradiţia folclorică ori religioasă.

Dar cel mai straniu este că mii de rapoarte, dintre cele mai înfricoşătoare, scrise de oameni care nu s-au cunoscut niciodată şi care nu au citit nimic din literatura consacrată subiectului, se aseamănă între ele până la detalii tulburătoare. Ca şi cum răpirile s-ar desfăşura după un veritabil **scenariu**, care se repetă de la o răpire la alta, cu mici variaţii ce nu par semnificative. Astfel, uneori persoana care urmează să fie răpită se trezeşte noaptea în patul său; alteori, subiectul conduce noaptea o maşină pe o şosea puţin circulată; câteodată simte chiar nevoia să plece de acasă, îndreptându-se către un loc pustiu. În toate aceste cazuri vede, la un moment dat, o lumină extrem de strălucitoare, din care se desprind nişte *omuleţi*. De cele mai multe ori au capul mare şi chel, ochi negri, enormi. Dar rapoartele menţionează şi alte varietăţi de extratereştri, având o înălţime de la 30 de centimetri la trei metri.

Cel răpit este apoi *transportat*, de regulă împotriva voinţei sale, nu o dată prin fereastra închisă sau chiar prin zid, într-o incintă aflată într-un „vehicul", asimilat mai totdeauna cu un OZN aşezat la sol, dar care are, de cele mai multe ori, proprietăţi atât de stranii, încât mulţi specialişti cred că nu ar fi vorba de o „navă", în sensul clasic al termenului, construită din plăci îmbinate cu şuruburi şi piuliţe, ci, mai degrabă, de trecerea pe „un alt tărâm".

Modul de intrare este, de obicei, dificil de rememorat. Victima este întinsă pe o masă, *examinată fizic*, inclusiv cu ajutorul unor aparate cu destinaţie necunoscută. Printre bizareriile raportate de martorii acestor răpiri apar, din ce în ce mai des, elemente cu caracter sexual, sugerând că ocupanţii OZN-urilor ar fi interesaţi de *experimente genetice* asupra oamenilor (cazurilor Betty Andreasson-Luca sau Kathe Davis, din această categorie, le-au fost consacrate volume întregi). Apar, de asemenea, tot mai multe menţiuni privind *implanturi*, de pildă biluţe sau vergele subţiri introduse prin nas, ochi sau ureche, în vecinătatea creierului, plăcuţe strecurate sub pielea piciorului ş.a.m.d., amintind de operaţiile pe care le fac biologii asupra animalelor dintr-o rezervaţie.

În sfârşit, înainte de despărţire (după o jumătate de oră, câteva ore sau, foarte rar, chiar câteva zile), în aproape toate cazurile semnalate, celor în cauză li se impune *să uite totul*, ceea ce, de regulă, se şi întâmplă, după câte se pare. După aceea, victima este transportată înapoi în locul de unde a fost răpită. Pe corp sau pe haine rămân urme tipice; memoria este alterată; subiectul va face anumite lucruri fără să înţeleagă de ce le face, va suferi de tulburări ale somnului, de o teamă sau o groază inexplicabilă în anumite situaţii ş.a.m.d. Deşi martorul îşi reaminteşte spontan multe elemente ale răpirii, treptat şi ceţos, în coşmaruri sau rememorări confuze, cele mai multe detalii ies la iveală doar prin controversata metodă a *regresiei hipnotice*.

Nu cumva, însă, majoritatea celor examinaţi uită de-a binelea? Nu cumva cei ce-şi amintesc ceva sunt doar excepţiile, mica *parte vizibilă a unui imens aisberg*? Există unii analişti ai fenomenului care afirmă, în cărţi apărute în tiraje de masă, că, probabil, un american din 25 a fost subiectul unei astfel de răpiri şi că, la fel de probabil, un american din 40 este purtătorul unui implant. Extrapolând aceste afirmaţii şi la alte ţări, s-a estimat că 80 de milioane de oameni de pe întreg globul au fost „pacienţii" unor operaţii efectuate de OZN-uri. Desigur, este dreptul oricăruia dintre noi să accepte sau să respingă aceste cifre. Însă, oricât am fi de neîncrezători, trebuie să recunoaştem cel puţin faptul că **se întâmplă *ceva***... şi acest ***ceva*** merită din plin atenţia noastră.

CRISTIAN IONESCU & MIHAELA IONESCU

Dicționar sintetic de Literatură S.F.

O scurtă prezentare

Numele Mihaela și Cristian Ionescu sunt deja familiare cititorilor revistei și almanahului *Anticipația*, din serialele „Tunelul timpului" (CPSFA nr. 501–505, 507–509) și „Literaturile periferice" (CPSFA nr. 512–514), ca și din antrenantele traduceri din Jack Vance. Poate mai puțini știu însă că cei doi sunt autorii celui mai impresionant efort de documentare din science fiction-ul românesc, concretizat prin redactarea unui masiv *Dicționar SF*, pe care încercăm să-l serializăm începând cu numărul de față. Speranța noastră (și nu doar a noastră) este ca acest dicționar să-și găsească editura care să-l publice în volum.

Mihai-Dan Pavelescu

A

AANDHAL, Vance (S.U.A.; n. 1944): "Born from the Beast" (1986).

ABAȘELI, Aleksandra (Gruzia): poetă; autoarea primul text SF în limba gruzină: "Jenșcina v zerkale" (1932).

ABĂLUȚĂ, Constantin (România; n.8.10.1938 București): arhitect; poet și prozator. **Teatru (SF)**: "Ultimele știri din planeta simetrică sau Pisica ce a salvat omenirea" (1981).

ABBOT, Edwin A. (Marea Britanie; n.1839 - m.1926): "Flatland - A Romance of Many Dimensions" (1884; text inițial publicat sub pseudonimul A. SQUARE).

ABDULLAH, Achmed (S.U.A.): **Culegerea**: "Steel and Sade" (1927).

ABE, Kobo (Japonia; n.1924 Tokyo - m.22.01.1993): licențiat în medicină al Universității din Tokyo; romancier, poet și dramaturg. **Scrieri (SF)**: "Dai-Yon Kampyoki" (1959); "Suna-no-Onna" (1962) ("Femeia nisipurilor"); "Tanin-no-kao" (1964); "Moetsukita shizu" (1967); "Hako-Otoko" (1973); "Hakobune Sakura Maru" (1988); ("Totaloscopul"); ("Invenția R-62"); ("Crima domnului Karuma"); ("Fantomele trăiesc aici").

ABERNATHY, Robert (S.U.A.; n.1924): licențiat în limbi slave al Universității Harvard (1951); funcționar guvernamental. Debut în anul 1942. **Scrieri**: "Axolotl" (1953); "Single Combat" (1954); "The Fishers" (1954); "Heirs Appartent".

ABLEMAN, Paul (Marea Britanie; n.1927): "I Hear Voices" (1958).

ABOUT, Edmond (Franța; n.14.02.1828 Dieuze - m.10.01.1885 Paris): dramaturg, romancier și publicist. **Scrieri (proto-SF)**: "Le roi des montagnes" (1857); "L'Homme a l'oreille casée" (1862) ("Omul cu urechea ruptă"); "Le nez du notaire" (1862); "Le cas de Monsieur Guérin" (1863).

ABRAMOV, Aleksandr Ivanovici (Rusia; n.1900 Moscova - m.1985): absolvent al Institutului de literatură și limbi străine; publicist, critic literar și scenarist. **Scrieri (SF)**: "Ghibel șahmat" (1926). În **colaborare** cu fiul său S.A. ABRAMOV: "Happy End" (1967); "Vsadniki niotkuda" (1974); "Hojdenie za tri mira"; "The Tale of the Abominable Snow-Man".

ABRAMOV, Aleksandr Nikolaevici (Rusia): "Pute-

şestvie na ghelikomobile" (1935). **Culegere**: "10 modelei".

ABRAMOV, Serghei Aleksandrovici (Rusia; n.1944): "Stena" (1990); "Neformaşki" (1990); "Stop-Kran" (1990); "Novoe platie Korolya" (1990). **Culegere**: "Novoe platie Korolya" (1990). **În colaborare** cu tatăl său A.I. ABRAMOV: "Happy End" (1967); "Vsadniki niotkuda" (1974); "Hojdenie za tri mira"; "The Tale of the Abominable Snow-Man".

ABRASHKIM, Raymond & WILLIAMS, Jay (S.U.A.): Seria "Danny Dunn", din care merită menţionat episodul "Danny Dunn and the Homework Machine" (1958).

ABRET, Helga (Germania) & BOIA, Lucian (România): **Studiul**: "Das Jahrhundert der Marsianer" (1984).

ACASANDRI, Eügen (România): "Misterul monstrului bionic" (1987).

ACERVA, J. (Spania): **Antologia**: "Antologia de novelas de anticipation" (17 volume; primul volum a fost tipărit în 1963).

ACKERMAN, Forrest James (S.U.A.; n.1916): editor, agent literar şi consilier al unor studiouri cinematografice. Este una dintre personalităţile proeminente ale fandomului nord-american, numărându-se printre fondatorii primei organizaţii reunind amatorii de sf - "Los Angeles Science Fantasy Society", înfiinţată în 1934. În 1932 a participat la redactarea unuia dintre primele fanzine din lume - "The Time Traveller" şi, mai apoi, a lucrat la revista "Science Fiction Digest". La sfârşitul anilor '50 a editat periodicul "Famous Monsters of Filmland", dedicat exclusiv filmelor SF şi horror. Din 1970 a editat versiunea americană a revistei germane "Perry Rhodan", consacrată publicării serialului omonim. A fondat un muzeu unic în lume, cuprinzând cărţi, articole, colecţii de periodice, lucrări de grafică şi pictură, machete, jucării şi alte obiecte cu tematică legată de SF. În 1953 i s-a decernat un premiu "Hugo" pentru activitatea sa în cadrul fandomului ("Numer One Fan Personality"). **Scrieri**: "A Trip to Mars" (1929, când avea deci numai 13 ani!!!); "The Mute Question" (1948); "Cosmic Report Card: Earth" (1973). **Colaborări**: cu Catherine L. MOORE: "Nymph of Darkness" (1935); cu Francis FLAGG: "Earth's Lucky Day" (1936). **Studiu**: "The Franken-Science Monsters" (1970). **Pseudonime** utilizate: Nick BEAL şi multe, foarte multe, altele.

"Ad Infinitum": periodic editat în Spania în cursul anului 1969.

ADAM, Paul (Franţa; n.7.12.1862 Paris - m.2.01.1920 Paris): romancier. **Scrieri (SF)**: "Lettres de Malaisie" (1897); "Cité prochaine" (1900).

ADAMENKO, Viktor & KIRILLOV, Iuri (Rusia): "Pogonya" (1984).

ADAMOV, Grigori Borisovici (Rusia): "Avariya" (1935); "Oazis Solnţa" (1936); "Pobediteli nedr" (1937) ("Biruitorii străfundurilor"); "Taina dvuh okeanov" (1938-1939) ("Taina celor două oceane"); "V stratosfere" (1938); "V Arktike buduşcego" (1941); "Izgnanie v ladîki" (1946).

ADAMOVICI, Ales (Rusia): "Poslednyaya patoral" (1987).

ADAMS, Douglas (Marea Britanie; n.1952): **Ciclul** "Dick Gently's Holistic Agency". **Alte scrieri**: "Hitch-Hicker's Guide to the Galaxy" (1979); "The Restaurant at the End of the Universe" (1980); "Life, the Universe and Everything" (1982); "So Long, and Thanks for All the Fish" (1984); "The Long Dark" (1989); "Tea-Time of the Soul" (1989); "Mostly Harmless" (1992).

ADAMS, Richard (Marea Britanie): "Watership Down" (1974); "Shardik" (1975).

ADAMS, Robert (S.U.A.; n.1932 - m.1990): **Ciclurile**: "Horseclans" (1975-1989); "Castaways in Time" (1980-1989).

ADAMS, Samuel Hopkins (S.U.A.; n.1871 - m.1958): în colaborare cu Stewart Edward WHITW: "The Mystery" (1907); "The Sign of Six" (1912).

ADAMSKI, George (S.U.A.): născut în Polonia, în 1893 a emigrat, împreună cu familia, în Statele Unite. Pasionat de fotografie, astronomie şi filosofie, şi-a creat o mare popularitate în anii '50 afirmând că a fost contactat de extratereştri de origine venusiană şi că a călătorit la bordul unui O.Z.N. Relatările acestor peripeţii au făcut obiectul câtorva cărţi, considerate de unii cercetători (Brian ASH, de exemplu) drept povestiri SF: "Flying Suacers Have Landed" (1953); "Inside the Space Ships" (1956; în colaborare cu D. LESLIE); "Flying Saucers Farewell" (1961; idem); "Behind the Flying Saucers" (1967; idem).

ADDAMS, Peter (Germania; ex-RDG): "Das geborgte Gesicht" (1969).

ADERCA, Felix (România; n.26.03.1891 Puieşti/Vaslui - m.12.12.1962 Bucureşti): pot, prozator, dramaturg, publicist, critic literar şi estet. **Scrieri (SF)**: "Aventurile d-lui Ionel Lăcustă-Termidor" (1928); "Pastorală" (1928); "X-O, romanul viitorului" (1932) = "Oraşele înecate" = "Oraşele scufundate" (1965); "În valea marelui fluviu" (1955; roman preistoric). **Pseudonim** utilizat: Leone PALMANTINI.

ADLARD, Mark (Marea Britanie; n. 1932): studii la Trinity College din Cambridge; economist; a ocupat funcţii de conducere în industria oţelului. **Scrieri**: "Interface" (1971); "Volteface" (1972); "Multiface" (1975).

ADLER, Allen (S.U.A.; n. 1916 - m. 1964): "Mach 1 - A Story of the Planet Ionus" (1957) = "Terror on the Planet Ionus" (1966).

ADMIRALSKI, Aleksandr (Rusia): "Ghenii" (1968).

ADOLPH, José B. (Peru): "El retorno de Aladino" (1968); "Invisibile para las fieras" (1972); "Mañana fuimos felices" (1975); "Mañana de las ratas" (1978). **Culegere**: "Cuentos del relojero abominabile" (1974). *Domeniul fantastic*: "Hasta que la muerte" (1971).

ADORNO, Nepomuceno (Mexic): **Proto-SF**: "Utopia"; "La armonia del universo" (1882).

ADRIAN, Ruxandra (România): "Incursiune

ştiinţifică" (1991).

"AELITA": premiu literar acordat în Rusia, începând din 1982; prin acordarea acestui trofeu este premiat ansamblul operei scriitorului selecţionat. **Palmares**: 1982 - Aleksandr KAZANŢEV şi fraţii Arkadi & Boris STRUKAŢKI; 1983 - Zinovi IURIEV; 1984 - Vladislav KRAPIVIN; 1985 - Viktor KOLUPAEV; 1986 - Serghei PAVLOV; 1987 - Serghei SNEGOV; 1988 - Olga LARIONOVA; 1989 - Oleg KORABELNIKOV; 1990 - Sever GANSOVKI; 1991 - Vladimir MIHAILOV; 1992 - Serghei DRUGAL.

"Aergistal": fanzin editat la Cluj-Napoca (începând din ianuarie 1993) de cenaclul literar SF "Victor Papilian".

AFANASIEV, Vasili (Rusia): "Strana valikanov" (1927).

AGACHI, Faur (România; n. 1957): subinginer informatician. Debut în 1984 cu povestirea "Stare de zbor", publicată în "Almanahul Anticipaţia". **Alte scrieri**: "Arbore genealogic" (1986); "Planeta test" (1990).

AGALOPOL, Valerian (România): "Aventura lui Gess" (1967).

AGAPT, Marc (Franţa): "Monsieur Personne". *Domeniul fantastic*: "Puzzle macabre" (1960); "Le visage du spectre" (1960); "Nuits rouges" (1961); "Opéra de la mort" (1961); "Complexes" (1962); "Ténebres" (1962); "Phantasmes" (1962); "Le poids du monde" (1970); "Le miroir truqué" (1974); "Le doigt de l'ombre"; "Parade des morts vivants"; "Les yeux braqés"; "Le fluide magique"; "La poursuite infernale"; "Opération lunettes magiques"; "L'Antichambre de l'au-dela"; "Une sorciere m'a dit"; "Le mur des aveugles"; "L'Appel de l'abîme"; "École des monstres"; "La dame a l'os"; "Guignol tragique"; "L'Ogresse"; "La ville hallucinante"; "Les santos du diable"; "L'Île magique"; "Agence Tous Crimes"; "Greffe mortelle"; "La guivre"; "La goule"; "La nuit du minotaure"; "Le temps des miracles"; "Le voyage en rond"; "La croix de Judas"; "La bouche de l'ombre".

AGHILL, Gordon: pseudonim utilizat de Robert SILVERBERG (S.U.A.).

AGNIHOTRI, Shatish (India): ("Monstrul din spaţiul cosmic").

AGOSTINI, Ludovico (Italia; n. 1536 - m. 1609): **Proto-SF**: "La Repubblica Imaginaria" (1583-1590).

AGOSTON, Hugó: pseudonim utilizat de MEDGYESI Akos (România): **Antologia** (în limba maghiară): "Morel talalmanya" (1986).

AGRAIVES, Jean d' (Franţa; n. 1892 - m. 1951): "Le rayon swastika" (1925); "L'Aviateur de Bonaparte" (1926); "Le sorcier de la mer" (1926-1927); "Sur la piste des dieux" (1943). *Domeniul fantastic*: "Le dernier fauve" (1927).

AGUILERA, Juan Miguel (Spania; n. 1960): în colaborare cu J. REDAL: "Mundos en el abismo" (1988).

AHERN, Jerry (S.U.A.; n. 1946): **Seriile**: **"Survivalist"** (începând din 1981) şi **"The Defender"** (începând din 1988).

AHMETOV, Spartak (Rusia): "Lift do lupitera" (1983); "Şok" (1984): A coordonat unele volume ale seriei de antologii anuale "Fantastika" (spre exemplu, cele pe anii 1983, 1984 etc.).

AHONEN, Erkki (Finlanda): "Paikka nimeltä Plaston" (1968); "Tietokonelapsi" (1972); "Syvä matka" (1976).

AIKEN, John (S.U.A./Marea Britanie; n. 1913 - m. 1990): "World Well Lost" (1970).

AIKIN, Jim (S.U.A.; n. 1948): "My Life in the Jungle" (1985); "Walk the Moon's Road" (1985).

"Ailleurs": fanzin editat în Franţa (în perioada 1956-1963) de către Pierre VERSINS.

"Air Wonder Stories": periodic editat în Statele Unite de către Hugo GERNSBACK, între anii 1929-1930. Redactor şef: David LASSER. Ilustraţii de Frank PAUL. Ulterior, prin fuzionarea cu "Science Wonder Stories" îşi schimbă titlul în "Wonder Stories".

AITMATOV, Cinghiz (Kîrghîzstan; n. 1928): romancier. **Scrieri (SF)**: "Burannîi polustanok (I dalşe veka dlitsia den)" (1980) ("O zi mai lungă decât veacul").

AKERS, Alan Burt: pseudonim utilizat de Kenneth BULMER (Marea Britanie): **Ciclul "Scorpio"** (vezi şi titlurile publicate sub pseudonimul Dray PRESCOT): "Transit to Scorpio" (1972); "The Suns of Scorpio" (1973); "Warrior of Scorpio" (1973); "Swordships of Scorpio" (1973); "Prince of Scorpio" (1974); "Wizard of Scorpio" (1976); "Secret Scorpio" (1977); "Captive Scorpio" (1978); "Golden Scorpio" (1978). **Ciclul "Antares"** (vezi şi titlurile publicate sub pseudonimul Dray PRESCOT): "Manhounds of Antares" (1974); "Arena of Antares" (1975); "Fliers of Antares" (1975); "Bladesman of Antares" (1975); "Avengers of Antares" (1975). **Ciclul "Kregen"** (vezi şi titlurile publicate sub pseudonimul Dray PRESCOT): "The Tides of Kregen" (1976); "Renegade of Kregen" (1976); "Krozair of Kregen" (1977); "A Life for Kregen" (1979).

AKSIONOV, Vasili (Rusia/S.U.A.; n. 1932): romancier şi dramaturg. **Scrieri (SF)**: "Ostrov Krîm" (1989).

ALAIN, Jean-Charles (Franţa): "Demain il fera jour" (1952).

ALANDSKI, P. (Rusia): "Krovavîi korall profesora Oldena" (1925).

"ALBACOR": abreviere a denumirii Convenţiei Naţionale Britanice S.F.; se întruneşte anual, începând din 1984.

ALBANI, Tiron (România; n. 1892 Aiud - m. ?): publicist socialist autodidact. **Scrieri (SF)**: "Atlantida" (1945).

ALBEE, George Sumner (S.U.A.): "The Top" (1953).

ALBÉRES, René Marill (Franţa; n. 10.05.1921

Peripignan): profesor de literatură; romancier şi ziarist. **Scrieri (SF)**: "L'Autre planete"; *Domeniul fantastic*. Studiul "Nerval" (1955).

ALBESCU, Ioan Eremia (România): redactor şef al revistei "Ştiinţă şi tehnică", coordonator al antologiilor anuale "Almanah Anticipaţia" şi, din mai 1990, al revistei "Anticipaţia".

ALCRECHT, Johann Friedrich Ernst (Germania; n. 1752 - m. 1814): **Proto-SF**: "Dreyerley Wirkungen: Eine Geschichte aus der Planetenwelt" (1789); "Urani: Königin von Sardanopalien im Planeten Sirius" (1790).

ALDANI, Lino (Italia; n. 1926 San Cipriano/Pavia): autodidact pasionat de matematici şi filosofie; profesor. Debut în paginile revistei "Oltre il cielo". În 1963 a fondat şi condus periodicul "Futuro"; a scris, de asemenea, scenarii pentru radio şi televiziune. **Scrieri**: "Trentasette centigradi" (1964) ("37°"); "Quando le radici" (1967) ("Rădăcinile"); "Eclissi 2000" (1979) ("Eclipsă 2000"); "I curiosi" ("Curioşii"); "Buona notte, Sofia" (1980) ("Noapte bună, Sofia"); "Quo vadis, Francisco?" (1987); "Parabola per domani" (1987); "L'Ultima verita" ("Ultimul adevăr"); "Technocrazia integrale" ("Tehnocraţie integrală"); "Secreziato di rosso" ("Împestriţat cu roşu"); "Un treno chemato evasione" ("Un tren numit evaziune"); ("Krakenul") ("Duminică romană"); ("Mai sus de stele"); ("Malul celălalt"); ("Şah dublu"); ("Duşmanul invizibil"); ("Karok"); ("Viespea"); ("În vizită la tata"); "Canis Sapiens" ("Canis Sapiens"); ("În aşteptarea cargoului"); ("Dublura psihosomatică"); ("Gesturi îndepărtate"); ("S de la Serpens"); ("Moartea unui agent secret"); ("Excursie la mare"); ("Coasta Evei"); ("Luna cu douăzeci de braţe"); ("Casa femeie"). În **colaborare** cu Daniela PIEGAI: "Nel segno della Luna Bianca" (1985). **Culegere**: "Quarta dimensione" (1964). **Studiu**: "Fantascienza" (1961). **Antologie** (în limba franceză, în colaborare cu J.P. FONTANA): "L'Opéra de l'apocalypse – La science fiction italiene" (1981).

ALDISS, Brian Wilson (Marea Britanie; n. 18.08. 1925 Norfolk): după cel de-al doilea Război mondial (în timpul căruia a luptat pe frontul din Extremul Orient) a lucrat în sfera comerţului de carte, ca librar; ulterior, a fost redactor literar la ziarul "Oxford Mail". Între anii 1961-1964 a condus seria SF a editurii "Penguin Books"; în 1964-1965 a făcut parte din redacţia revistei "Science Fiction Horizons". Debut în anul 1954 cu povestirea "Criminal Report", publicată în periodicul "Science Fantasy". În 1955 i s-a decernat "ex aequo" premiul al II-lea în concursul de povestiri SF organizat de ziarul "The Observer". Palmares: două premii "Hugo" şi câte un premiu "Nebula", "Locus" şi "Kurd Lasswitz". **Scrieri**: **Ciclul "Hot House" = "The Long Afternoon of Earth"** ("Sera sau Lunga după-amiază à Pământului") include cinci povestiri (enumerate în ordinea logică a acţiunii, nu după anii de publicare): "Hot House" (1961); "Nomansland" (1962); "Undergrowth" (1962); "Timberline" (1962); "Evergreen" (1961). Pentru acest ciclu a primit în 1962 premiul "Hugo". **Ciclul "Helliconia"**: "Helliconia Spring" (1982) ("Helliconia - Primăvara"); "Helliconia Summer" (1983) ("Helliconia - Vara"); "Helliconia Winter" (1985; "British Science Fiction Association Award") ("Helliconia - Iarna"). **Alte scrieri**: "Criminal Report" (1954); "Not for an Age" (1955); "The New Father Christmas" (1955); "Outside" (1955) ("Dincolo"); "Non Stop" (1955) = "Star Ship" (1959); "There Is a Tide" (1956); "Psyclops" (1956); "A Kind of Artistry" (1957); "Old Hundredth" (1957); "Space, Time and Nathaniel" (1957); "All the World's Tears" (1957); "Poor Little Warior" (1958); "Equator" (1958) = "Wanguard of Alpha" (1959); "Galaxies Like Grains of Sand" (1959); "Star Ship" (1959) = "Non Stop" (1955); "Bow Down to Null" (1960) = "The Interpreter" (1961); "The Primal Urge" (1961) = "Minor Operation"; "The Impossible Star" (1963); "Grey Beard" (1964) (Trad. idem); "The Dark Light Years" (1964); "Starswarm" (1964); "The Small Betraying Detail" (1965); "The Saliva Tree" (1965; premiul "Nebula"); "Earthworks" (1965); "Man in His Time" (1965); "Heresies of the Huge God" (1966); "Paternel Care" (1966); "The Girl and the Robot with Flowers" (1966); "Lonely Habit" (1966); "The Night That All Time Broke Out" (1967) ("Noaptea în care a avut loc marea scurgere de timp"); "Randy's Syndrome" (1967); "Jungle Substitute" (1967); "An Age" (1967) = "Cryptozoic" (1968) ("Cryptozoic"); "Total Environment" (1968); "The Worm That Flies" (1968); "Report on Probability A" (1968); "Supertoys Last All Summer Long" (1969); "The Firmament Theorem" (1969); "The Moment of Eclipse" (1970); "The Hand-Reared Boy" (1970); "A Soldier Erect" (1971); "Serpent Burning on the Altar" (1973); "Frankenstein Unbounded" (1973); "The Eight-Minute Hour - A Space Opera" (1974); "As Our Fatal Continuity..." (1974); "The Hunter at His Case" (1976); "The Malacia Tapestry" (1976); "Creatures of Apogee" (1977) ("Făpturi ale apogeului"); "Brothers of the Head" (1977); "A Rude Awakening" (1978); "Enemies of the System" (1978); "Dr. Moreau's Other Island" (1980) = "An Island Called Moreau" (1981); "Antarida" (1984); "Visiting Amoeba" (1958); "But Who Can Replace the Man? (1958) ("Cine poate înlocui un om?"); "No Time Like Tomorrow" (1959); "The Brightpound Diaires"; "Day of the Doomed King"; "The Source". **Culegeri**: "The Canopy of Time" (1959) = "Galaxies Like Grains of Sand" (1960); "The Airs of Earth" (1963); "Starswarm" (1964); "Best Science Fiction Stories of Brian W. Aldiss" (1965) = "Who Can Replace a Man?" (1966); "The Saliva Tree and Other Strange Growths" (1966); "Barefoot in the Head: An European Fantasia" (1969); "Intangible, Inc." (1969) = "Neanderthal Planet" (1970); "The Moment of Eclipse" (1970); "Cosmic Inferno" (1973); "Last Orders and Other Stories" (1977); "New Arrivals, Old Encounters" (1979); "Seasons in Flight" (1984). **Studii**: "Farewell, Fantastic Venus! - A History of the Planet Venus in Fact and Fiction" (1968); "The Shape of Further Things" (1970); "Billion Year Spree - The History of Science Fiction" (1973); "Science Fiction Art" (1975); "This World and Nearer Ones" (1979); "The Pale Shadow of Science" (1985); "Trillion Year Spree - The History of Science Fiction" (1986, în colaborare cu David WINGROWE; "Locus Award") acest studiu este o nouă variantă, revăzută şi mult îmbogăţită, a lucrării "Billion Year Spree" apărută anterior, în 1973; "...and the Lurid Glar of the Comet" (1986). **Documentar**: "Hell's Cartographers - Some Personal Histories of SF Writers" (1975; în colaborare cu Harry HARRISON). **Antologii**: "Penguin

Science Fiction" (1961); "Best Fantasy Stories" (1962); "More Penguin Science Fiction" (1963); "Space Opera" (1974); "Space Odysseys" (1974); "Galactic Empires" (vol. I - 1974; vol. II - 1976). **Antologii în colaborare** cu Harry HARRISON: "Nebula Award N° 2" (1967); "The Year's Best Science Fiction" (9 volume anuale, apărute între anii 1967 - 1976); "The Astounding-Analog Reader" (vol I. - 1972; vol. II - 1973); "Nova" (4 volume anuale, apărute între anii 1970 - 1974); "Decade: The 1950's" (1976); "Decade: The 1960's" (1977). **Antologie în colaborare** cu Sam J. LUNDWALL: "The Penguin World Omnibus of Science Fiction" (1986).

ALDRICH, Thomas Bailey (Marea Britanie; n. 11.11.1836 - m. 19.03.1906): poet şi prozator. **Scrieri (SF)**: "The Queen of Sheba" (1877); "My Cousin the Colonel" (1877).

ALE, G. & DE LAET, D. & RENAUD, M. (Belgia): **Antologia**: "Vivre l'avenir" (1977).

ALECU, Marius (România): "A fi singur" (1991); "Oul mutant" (1992); "Ţeapa" (1992); "Cum stai cu dragostea?" (1993).

ALEKSEEV, (Rusia): "Raketa Petuşkova" (1924).

"Além do tempo e do espaco": antologie editată în Brazilia, în anul 1965, cuprinzând texte de autori locali.

"Alerte": periodic editat în Franţa în perioada septembrie 1977 - 1979; redactor şef: Bernard BLANC.

ALEXANDER, Lloyd (S.U.A.; n. 1924): **Ciclul "Prydain"**: "The Book of Three" (1964); "The Black Cauldron" (1965); "The Castle of Llyr" (1966). **Ciclul "Taran of Prydain"**: "Cool and His White Pig" (1965); "Taran Wanderer" (1967); "The Truthful Harp" (1967); "The High King" (1968). **Alte scrieri**: "The Sword Dyrnwyn" (1973).

ALEXANDER, K.: pseudonim utilizat de KAROLY Sandor: ("Etajul 500").

ALEXANDER, Karl (S.U.A.): "Time After Time".

ALEXANDRE, Katia (Franţa): "Histoire pour tante Annabelle"; "Le temps des masques". În colaborare cu Michel JEURY: "L'Envoyé de la planete grise" (1974); "La sonate d'un autre monde" (1976).

ALEXANDRE, Robert (Franţa): **Seria** "Mykyr" (1984 - 1985).

ALEXANDRU, Mihai (România): "Octombrie" (1982); "Prandt" (1983); "În august" (1982); "Veşti din 3005" (1988); "Relatare de la Valea Seacă" (1989); "Cazul profesorului Roşatu" (1990); "Întâmplările lui Gabriel Clava" (1990). **Culegere**: "Cazul profesorului Roşatu" (1990).

ALEXANDRU, Tudor (România): "Romanţă despre un broscoi, un diplodoc şi mai multe idei răsucite" (1972).

"Alfa – Literatură de anticipaţie": revistă editată la Braşov în cursul anului 1990; redactor şef: Sergiu SOMEŞAN.

"Algol": fanzin bianual editat în Statele Unite (noiembrie 1973 - 1978) de Andrew PORTER. În 1974 a primit un premiu "Hugo" la clasa "fanzine". În 1979 şi-a modificat titlul în "Starship", continuând să apară până în 1984.

"Ali": revistă de aeronautică editată în Italia în anul 1950; a publicat frecvent "fantezii ştiinţifice", odată cu articole de popularizare a ştiinţei.

"Alien": periodic editat în Italia; îşi încetează apariţia în 1980.

"Alien Critic" (The): fanzin nord-american; iniţial se intitula "Psychotic"; ulterior îşi modifică titlul în "Science Fiction Review". Editor: Richard GEIS. În anii 1974, 1975, 1977 şi 1979 a primit premiile "Hugo" la clasa "fanzine".

ALILY, Valentine (Nigeria): "The Mark of Cobra" (1980).

ALISAVETEI, Claudiu (România): "Light-motiv" (1991).

"All-American Fiction": revistă editată în Statele Unite în primii ani ai secolului XX; printre povestiri de aventuri a publicat, incidental, şi povestiri SF.

"All-Story": periodic editat în S.U.A. în perioada 1905-1914; în 1914 a devenit săptămânal, intitulându-se "All-Story Weekly"; în sumarul său au figurat povestiri SF de E.R. BURROUGHS, Ray CUMMINGS, A. MERRITT ş.a.

ALLAIS, Alphonse (Franţa; n. 1855 Honfleur - m. 28.10.1905 Paris): prozator, promotor al umorului negru şi absurd. **Scrieri (SF)**: "M.E.R. – The New Moto-Elevated Road"; ("Superioritatea vieţii americane asupra vieţii noastre") (1896); ("Adevărul despre Expoziţia de la Chicago"); ("O idee luminoasă"); ("Cosmografie revoluţionară"); ("Din nou recuperarea"); ("O sfântă atracţie pentru expoziţia din 1900"); ("Câţiva ingenioşi"); ("Să dezgheţăm Polul"); ("O curioasă bio-chestiune de drept"); ("Batrahomatism"); ("Culmea darwinismului"); ("Suprimarea oceanelor, mărilor, fluviilor şi, în general, a tot felul de suprafeţe lichide care împânzesc globul pământesc"); ("Problema cartonării drumurilor"); ("Erbium").

ALLEN, David (S.U.A.): **Antologie** de texte critice: "Science Fiction: The Future" (1971). **Studii**: "Science Fiction: An Introduction" (1973); "Science Fiction: Reader's Guide" (1974); "The Ballantine Teacher's Guide to Science Fiction: A Practical Approach to Science Fiction in the Classroom" (1975).

ALLEN, Grant (Canada/Marea Britanie; n. 1848 - m. 1899): profesor. **Scrieri (SF)**: "Pausodyne" (1881); "The British Barbarians" (1895); "The Woman Eho Did" (1895).

ALLEN, Hervey (S.U.A.): **Studiul**: "Israfel: The Life and Times of Edgar Allan Poe" (1926).

ALLEN, Michael (S.U.A.): **Studiul**: "Poe and the British Magazine Tradition" (1969).

ALLEN, Steve (S.U.A.): "The Public Hating".

(Continuare în nr. viitor)

Domnule Director,

Mă numesc Claudiu Murgan şi sunt membru al Cenaclului STRING din 1989. Am participat activ la toate acţiunile naţionale organizate începând cu acel an şi, din 1992, la cele internaţionale (Eurocon-uri şi Worldcon-uri).

Această scurtă prezentare este necesară pentru a înţelege mai bine scopul rândurilor ce urmează, constituite într-o clarificare necesară după publicarea articolului „Germania, un spaţiu propice SF-ului", scris de Marian Deaconu, din nr. 538.

Dânsul afirmă că „s-a comentat, de asemenea, prezenţa masivă a fanilor noştri la Eurocon-ul ţinut la Glasgow, şi absenţa lor totală de la Vilnius."

România a fost reprezentată la Vilnius de trei persoane, toate membre ale Cenaclului STRING, şi anume: scriitorul Mihail Grămescu, Ana-Maria Negrilă – câştigătoare a numeroase premii în ultimii doi ani, şi subsemnatul, într-adevăr mai puţin cunoscut în spaţiul publicaţiilor SF. Artistul plastic Aurel Manole a avut lucrări în expoziţia de artă, câştigând chiar şi un premiu pentru arta fantastică din partea organizatorilor. Scriitorul George Ceauşu a fost nominalizat pentru premiul de încurajare şi l-a câştigat. Reprezentanţii României, alături de cei ai Rusiei, Ucrainei, Poloniei, Marii Britanii, Elveţiei şi Suediei, au fost trataţi ca oaspeţi speciali, acordându-li-se toată atenţia. Alături de preşedinta Asociaţiei Europene de SF, Bridget Wilkinson, am participat la discuţii despre SF-ul din ţara noastră şi din S-E-ul Europei.

Toate aceste informaţii au apărut într-un articol în Jurnalul SF la începutul lunii mai 1995, în emisiunea de televiziune "Ştiinţă şi Imaginaţie", realizată de domnul Mihai Bădescu, şi în cea radiofonică, "Start spre extraordinar", realizator Mara Popa.

În concluzie, domnul Marian Deaconu nu avea nici un motiv să nu cunoască despre prezenţa României la acest Eurocon şi să-i combată pe colegii noştri germani la ei acasă.

În acelaşi timp îmi pare rău să remarc că nici redactorul şef al publicaţiei nu ştia despre această participare, articolul fiind publicat fără o modificare meritată.

Acest gen de informaţie neverificată poate pune în pericol credibilitatea prestigioasei "Anticipaţia", cititorii, cunoscători a celor prezentate mai sus, putând sesiza neconcordanţa afirmaţiilor.

Cu stimă,
Claudiu Murgan

POȘTA REDACȚIEI

MARSAL ILONA – O supriză plăcută. Aş dori, însă, să mai citesc şi alte texte înainte de a mă pronunţa.

RADU BĂLĂNESCU – Deşi previzibil ca desfăşurare, „Păpuşarul" lasă să se întrevadă posibilităţi. Mai trimite.

MAN ADRIAN – Am reţinut „Ciberfilia". Cred că ideea putea fi mai bine realizată.

RADU R. EUGEN – Este, într-adevăr, un drum lung. „Timpul...", exceptând un pasaj de factură horror bine realizat, nu iese cu nimic în evidenţă. „Semn de..." putea fi captivantă, dar s-a diluat pe parcurs, pierzându-şi treptat interesul. „Partidă..." este un text *prea* clasic în domeniul fantastic pentru a impresiona. Oricum, speranţe par a fi destule.

TEODORU TEODOR SOREL – Str. Ardealului, nr.26, bl.12, apt.28, Brăila. Doreşte să cumpere CPSF nr.226, pentru care este dispus să ofere 10.000 lei. Pentru cei interesaţi, posedă JSF nr.: 4, 5, 8, 9, 11, 12, 14-16, 18, 19, 21, 23-25, 27, 28, 42, 55, 60-65, 67, 70, 71, 74, 76-78, 81-87, 89-91, 100, 101, 106, 107, 109, 115-121, De asemenea, pentru cei interesaţi, posedă o listă lungă de cărţi SF apărute înainte de 1990.

VALENTIN MIRON – „Principalul..." promite, însă nu se încadrează în textele publicabile. „Micul Paris" excelează prin lipsa filonului ştiinţifico-fantastic. Mai trimite.

MIHAELA CONSTANTIN – Revista *Anticipaţia* nu publică poezii. Apelează la una din editurile de stat sau particulare. În orice caz, rândurile trimise atestă un real talent. Încearcă şi proză.

Mihai-Dan Pavelescu